

ОТ АВТОРА НА БЪДЕЩЕ И ТРИЛОГИЯТА МЕТРО

ДМИТРИЙ ГЛУХОВСКИ

РАЗКАЗИ ЗА
РОДИНАТА

ДМИТРИЙ ГЛУХОВСКИ РАЗКАЗИ ЗА РОДИНАТА

Превод: Васил Велчев

chitanka.info

От автора на „Бъдеще“ и трилогията „Метро“.

— ... Русия не може да се разбере с разум...

— В Русия може само да се вярва — прекръсти се Президентът.

Дмитрий Глуховски е патриот. Избрал е да покаже обичта, но и тревогата си за родината по най-добрия начин, който владее — пишейки, точно както направи с хитовата поредица „Метро 2033“, „Метро 2034“ и „Метро 2035“, както и с великолепната антиутопия „Бъдеще“.

„Разкази за Родината“ е сборник с изумителни фантастично-хумористични разкази, които пародират, но и разкриват реалността в Русия; шеметни лупинги от политическа сатира, които доказват, че перото наистина може да е по-силно от меча.

В тези разкази политиците са от други планети; учен открива, че властниците въртят бизнес с пъклото; мутрите си купуват силиконови мозъци; вятърът от запад се улавя и използва за икономически подем; НЛО каца наред с Москва; изборите вече се правят от машини, за да няма грешки; Третата световна война идва... и си отива, а руският народ дори не забелязва промяна в живота си.

Каква е нашата Родина? Разкрасена версия на „Седемнадесет мига от пролетта“? Какво е руски патриотизъм? Какво е властта? Как на практика се управлява нашата страна? „Разкази за Родината“ е метароман, който създава скандален, но цялостен образ на нашата Родина — такава, каквато е в действителност.

FROM HELL [1]

— Михаил Семьонович! Събудете се! Там такава... — Асистентът на професор Готлиб го раздруса за рамото.

Готлиб изпъшка и се обърна на другата страна. Нищо „такова“ не можеше да има в тази бездарна и безсмислена експедиция. Нищо освен някоя кръвожадна зла муха, способна навярно да изяде за десет минути цяла крава. Нищо освен комари с размерите на охранен помияр, нищо освен пот и водка. Както и прах, мръсотия и камънаци.

Припътувало му се на стари години.

— Разкарай се — предложи Готлиб на асистента си.

— Михаил Семьонович! — не се отказваше онзи. — Михаил Семьонович! Сондата пропадна! И намерихме нещо!

Професорът отвори очи. През брезента на палатката проникваха първите лъчи на изгряващото слънце. До възглавницата се въргалаше блистер аналгин и многостенна чаша. Наблизо лежеше дебелата тетрадка, в която записваше теоретичните си изчисления. Когато експедицията завършеше, той спокойно можеше да нареже на ситно карираните листове, да ги залее със слънчогледово олио и да ги подпали. Напразно похабено време. Защото ако Готлиб се осмелеше да представи теориите си в Академията на науките, научните му опоненти щяха да му наврат тази тетрадка по техния си начин. Ректално.

— Михаил Семьонович! — отчаяно провлачи асистентът. — Хората работиха цяла нощ... Тръгнаха да ви будят чак в последния момент, когато разбраха, че са намерили...

— Какво са намерили? — най-после се разсъни професорът.

— Не знаем!

Готлиб бързо се надигна, зиморничаво обгърна окосмените си рамене и въздъхна.

— Добре. Ти се връщай там... Аз сега. Ще се приготвя...

Нима бяха намерили онова, заради което бяха поели на тази идиотска експедиция? Експедицията, заради която се беше скарал с

жена си. Заради която се бяха изострили хроничният му простатит и остеохондрозата... А уж през последните двайсет години се бяха научили да водят мирно съвместно съществуване! Експедицията, заради която след спокойната кабинетна работа Готлиб отново се беше решил да излезе на терен.

За какво му трябваше всичко това?

За това, защото преуспелият и признат доктор на геолого-минералогичните науки професор Михаил Семьонович Готлиб, съветски и руски учен, изобщо не беше доволен от положението си. Той беше влязъл в науката, за да стане велик. За да направи открития, които да преобърнат света. А беше успял да си спечели в най-добрия случай само ред и половина в енциклопедията. И ако не дай си боже опнеше петалата, онези безсмъртни магарета от Академията на науките щяха да дойдат да потъпчат върху гроба му, а после щяха да направят всичко възможно дори този ред и половина да не бъде включен във второто издание! Врагове...

— Господи, какво става там?! — извика някакво момиче на улицата.

Жени.

Готлиб си намъкна панталоните, сложи си очилата — същите като на Кисинджър, нахлузи си мрежата против комари и напъха непослушните си крака в гумените ботуши. Притрябвала му е тая полева романтика! Поради някаква причина, когато с възрастта стане невъзможно да си извърташ главата настрани, изчезва и желанието да я въртиш. А какъв прекрасен и уютен кабинет си има! Там е топло и няма кърлежи, и няма зли мухи, и клозетът е на десет крачки по коридора, и за да си кипне чай, не се налага да праща никого за вода от реката...

В същото време точно в този кабинет той беше направил най-важното откритие: предположението, че разлом на земната кора ще се появи на ново място. Ако се окажеше прав, само след три-четири милиона години територията на днешна Русия щеше да се окаже разцепена между два нови континента! А това вече е държавен въпрос.

Но разбира се, за такава бунтовна мисъл първосвещениците от Академията веднага щяха да го разпънат. Стига да не успееше да представи доказателства... Проби от скалната маса... Свидетелство за

процесите, които протичат още в момента — засега на голяма дълбочина...

На следващия ден след юбилея си — отпразнува седемдесет и пет — той все пак се реши. Прецизно изчисли къде трябва да се намира търсеното място, договори се с един стар приятел, който от геолог изследовател се беше издигнал до директор на минно предприятие; издейства си субсидия, скара се с жена си, натъпка половината си куфар с лекарства, три денонощия се въргаля в спалния вагон, после още три се друса с газка по черните пътища и ето че вече половин година виси в сибирските пущинаци.

И всичко е напразно.

— Професоре! За бога, погледнете го!

Какво, да не са изкопали останки от мамут? Или някакъв трилобит?

Готлиб отметна покривалото на палатката, потътри се покрай охраната зад оградата — малко ли са зверовете в тайгата — и се спря до входа на шахтата. Наоколо се тълпяха работници и геолози, пазачът стоеше, вдигнал двуцевката пред гърдите си. Хората шушукаха уплашено, сочеха с пръсти...

Какво толкова имаше там?! Готлиб си проправи път в кръга.

В средата му лежеше и потреперваше с огромните си кожени криле противна твар. От смачканата ѝ плоска глава беше изтекла локва черна кръв. Погледът на зелените очи с тесни хоризонтални зеници беше неподвижен. Но клепачите все още се повдигаха и спускаха от време на време, а ребрата се раздвижваха в редки тежки въздишки.

— Никита го застреля — съобщи асистентът на Готлиб и кимна към пазача алкохолик.

— Отначало си помислих — катеричка — изхълца Никита и незнайно защо си обърса ръката в мръсната моряшка фланелка. — Тоест това помислих, катеричка.

Професорът се приближи до тварта и я побутна с гумения накрайник на бастуна си.

— Откъде се е взело? — попита той.

— От шахтата — отвърна някой от работниците.

— Интересно как е попаднало в шахтата? — обърна се към гласа Готлиб.

— То там... си беше — отвърна шепнешком работникът. — Ние го освободихме.

— Изключено — отрязва го професорът. — На дълбочина от три километра? Това е антинаучно!

Внезапно звярът потрепери и повдигна глава. Хоризонталните като на коза зеници, които изобщо не подхождаха на отвратителната муцуна, се прицелиха в Готлиб. Пастта, обсипана с остри зъби като челюст на акула, се разтвори...

И тварта се разкикоти.

Чудовищен, невъзможен звук: смес от кикот и басово, твърде ниско за човешкото гърло овче блеене.

След като спря да се смее, тя отметна главата си назад и издъхна. А след още няколко минути, когато слънцето окончателно се издигна над планината, трупът изведнъж запуши и изчезна под преките слънчеви лъчи.

— Антинаучно — повтори Готлиб, като гледаше тъмната локвичка през запотените си очила.

* * *

„Русия ще помогне на Иран да построи ядрен реактор“ — плъзна по екрана лентата с новините. Говорителят мърдаше устни, но при тези телевизори звук не беше предвиден.

Един дявол знае какво става, поклати глава професорът. За какво ни е това? Заради някой и друг милиард? Нима не разбират, че може да се стовари върху целия Близък изток? Всъщност благодаря. Поне за малко се разсея... Защото сега, в тези минути на принудително бездействие — докато го извикат за полета — на Михаил Семьонович изобщо не му беше лесно да гони налегналите го в самотата тревожни мисли.

Готлиб излетя от проклетото иркутско летище с известен страх. След откриването на странното създание над експедицията сякаш надвисна някакво страшно проклятие. Пазачът се пропи и се удави, след поредната смяна работниците в шахтата избягаха в тайгата и изчезнаха без вест, един от геолозите неочаквано беше поразен от

сомнамбулизъм и в съня си се опита да се промъкне с брадва в професорската палатка.

Можеше да се съобрази и по-рано, че мястото не е добро.

Например когато се изясни, че точно там, където Готлиб се канеше да сондира, се намира стара шахта. Невъзможно беше да се разбере кой и кога е копал там. Най-рано по времето на Ермак^[2]. В шахтата намериха кости — вече съвсем изгнили, но определено човешки.

Бригадирът на работниците, който беше от местните, се навъси, натресе се на Готлиб за поверителен разговор и съобща, че не ги съветва да сондират там, а ако Готлиб настоява, то хората му ще се съгласят само ако им плащат двойна надница. Професорът свали на седемдесет процента. Компромисната цена все пак успя да накара бригадира да надвие суеверията си. Но може би трябваше да го послушат...

После — тази история с крилатата твар, която така и не получи никакво разумно обяснение.

А след това...

След това сондата увисна над бездна.

Огромна, безкрайна пустота. Нещо като пещера — ако не се смята, че на такава дълбочина не може да има никакви пещери. И само това откритие беше достатъчно, за да гарантира на професора някакво безсмъртие.

Само че как да го докажеш сега? След като бригадирът се спусна в шахтата с кутия динамит и взриви самия себе си на километрова дълбочина?

Вече на никого нищо не можеш да докажеш.

Камо ли да се говори за истинското откритие, смайващо откритие, направено скоро след намирането на бездната.

Професорът — атеист със съветска закалка и космополит по неволя — стисна в ръката си иконката. Не, по-добре дори да не намеква за това.

— Иркутск — Москва, приземяване! — закрепя перхидролената кифла в старомодна униформа.

Готлиб тайничко притисна иконката към устните си.

Неудобно щеше да се получи, ако колегите го хванеха да целува икона. Макар да говорят, че и Айнщайн е вярвал — и какво? Пък дори

и да го хванат! В такава ситуация не пречи да се застраховаш преди полет...

А в Москва какво? Къде ще се изтърси с доказателствената си база? Какво струват показанията на геолози, половината от които летят към дома в усмирители ризи? И всичко, което Готлиб има в арсенала си, са електронни файлове със записани звуци: спуснаха в бездната ехолоти и микрофон. Сега, ако файловете не се размагнитят и не се изтрият по обратния път, той има записи със страховити вопли, които ужасно приличат на човешки, и резове на неизвестни чудовища.

Твърде малко, за да преобърне цялата наука с главата надолу.

Недостатъчно, за да обоснове направеното от Готлиб откритие.

А той всъщност беше открил Преизподнята!

* * *

— Дядо, на телефона! — обади се Алиса.

— Благодаря, зайче мое, идвам!

Михаил Семьонович с нежелание се откъсна от стария си компютър. Помисли, разпечата една страница, сложи я върху останалите и постави отгоре кристал селенит. Вече се беше натрупала доста внушителна купчинка. Кръстоносният му поход срещу Академията на науките. Нека да горят дъртаците на кладите на Инквизицията! Защото сега непременно ще се появи нужда от Инквизиция... Нищо, просто ще променят малко профила на една действаща организация, която е натрупала доста голям опит в лова на вещици.

Не се налагаше да ходи далече — от едната стая, затрупана с образци от минерали и с окачени по стените карти (както и двойна румънска спалня от ПДЧ с орехов фурнир), в другата, нещо като гостна (защото там се намираще телевизорът и беше постлан азербайджански килим, а иначе — пак минерали и карти).

— Готлиб — каза Готлиб.

— Михаил Семьонович — зашумоля в слушалката вял глас. — Препоръчваме ви веднага да прекратите работата си.

— Какво, по дяволите?! — възмути се професорът. — Кой се обажда?

— Обаждаме се от болница „Алексеев“^[3] — прошумоля заплашително събеседникът му. — При нас се провежда рехабилитация на един от колегите ви...

— Няма да успеете да ме уплашите! — изкрещя Готлиб. — Чувате ли ме?! Няма да ме уплашите!

В слушалката тихо се засмяха.

Алиса, която под съпровода на телевизора строеше за куклите си къща от томове на „Голяма съветска енциклопедия“, изданието от 35-а година, уплашено погледна дядо си с огромните си сини очи.

— Москва категорично се обявява против въвеждането на санкции срещу КНДР — запълни тишината телевизорът. — Народът на Северна Корея има пълното право да развива мирна атомна енергетика. Пхенян нееднократно е доказвал своята подкрепа за мирния процес и е надежден и предсказуем партньор, се казва в изявление на руското МВнР.

Какви са пък тия работи сега, помисли си с досада Готлиб. И тия там продължават... Но най-важното са нашите! Нашите къде се врат... За какво им е това?

— Михаил Семьонович — обади се отново гласът. — Ако възнамерявате да ходите някъде с вашите документи, веднага ще ви изпратим линейка.

— Няма да ме уплашите! — каза Готлиб.

— Ще ви уплашим — увери го гласът. И връзката прекъсна.

— Дядо — допря се до коляното му Алиса. — Добре ли си?

— Не знам... Не съвсем.

Готлиб не намираше сили даже да стане от креслото до телевизора.

— Животът на пенсионерката Нина Николаевна — камерата се разходи из просторен тристаен апартамент — е уреден. Но през този месец пенсията ѝ ще бъде увеличена със седем цяло и три процента и всичко ще стане още по-добре. — Пред обектива се появи румена и спретната старица, която с удоволствие си пийваше чай в приятна, уютна кухня.

— Дядо — рече Алиса със сериозен тон. — Имам въпрос към теб. Защо на телевизора всичко е едно такова ярко? И защо на всички винаги им е хубаво? Нима това е възможно?

— Тази година средствата, които се отпускат за наука, се увеличават със седемнайсет процента — обеща кутията в този момент. — Нашият кореспондент Иван Петров надникна в научния център в Корольов и се запозна с най-новите технологии! Тук използват Гагариновата центрофуга за лечение на болести на гръбначния стълб...

— Това, Алиска — отвърна разсеяно Готлиб, — е, защото телевизорът е прозорец към един друг свят. Към вълшебния Огледален свят. Там всичко изглежда страшно много като при нас, само че е различно. Там всички хора са щастливи и всичко им се получава както трябва. И парите стигат на всички.

— Антинаучно — смръщи нослето си Алиса.

— Няма друго обяснение — въздъхна професорът.

— Дядо — рече момичето след кратък размисъл, — а може ли по някакъв начин да се попадне в този твой Огледален свят? Поне за малко?

— Трябва добре да се учиш — излъга Готлиб. — Хайде, зайче, ще отида да поработя още...

— Междувременно в Русия бе открито най-голямото в света газово находище — каза говорителят. — По предварителни оценки запасите от природен газ в находището Сахалин-4 са повече от 1,5 трилиона кубични метра. Компанията „Газпром“ заяви, че...

Ето на, помисли си мрачно Готлиб. Не биваше да се захваща с тектоника. Трябваше от геоложки проучвания да отиде там, при газовиците. И сега нямаше да живее бедно в проклетия двустаен апартамент в Чертаново, а щеше да се шири в баровска къща на „Рубльовка“ и нямаше да му звънят от „Кащенко“, а от администрацията на президента — да го награждават с ордени за заслуги пред Родината.

Все пак и сред геолозите има щастливи хора.

Само че на Михаил Семьонович вече му беше късно да чука на тези врати. Животът му бе преминал, всички избори бяха направени още преди десетилетия. Оставаше му само да се бори, да отстоява своето. Да доказва. Макар и да няма доказателства.

А Алиса поседя известно време със своите кукли и се примъкна към телевизора — да погледне какво има от другата му страна.

Току-виж там се окаже вратичка?

* * *

„В резултат на уникален и безпрецедентен експеримент по дълбочинно сондиране, проведен от нашата научна група, беше установено, че при проникването в земната кора на дълбочина повече от три хиляди метра въпреки всички съществуващи прогнози и общоприетото мнение не бяха открити нито горен, нито среден, нито долен слой, изграден от метаморфни или магмени скали. На посочената дълбочина се разкриват огромни кухни, населени с доста своеобразна фауна. Имаме всички основания да смятаме, че нашата група успя да намери мястото, известно в митологията на различни народи като ад“.

Хубавичко начало, а?

А след това — сто и трийсет страници отчет за хода на експедицията, няколко фотографии с лошо качество, акустични записи и минерални проби.

Готлиб огледа още веднъж работата си, прибра внимателно всичко в протритата чанта и погледна през прозореца. Точно до входа стоеше съвременна линейка — вносна, чистичка, боядисана в бежов цвят с оранжеви ленти отстрани. Такива не ги изпращат за обикновените смъртни. С такива сигурно доставят в рая праведниците...

Или обратното. За него ли е?!

Професорът започна трескаво да съобразява. Разбута сънената Алиса — за щастие, жена му беше отишла за хляб, нямаше да успее да му попречи, облече внучката си, сложи на гърба ѝ ученическата раница (скоро щеше да започне предучилищна подготовка), в раницата — доклада и снимките. Минералите разпреди по джобовете на палтото си, уви лицето си с шал и заедно със съненото момиче се затътри надолу по стълбите. Може пък да решат, че води детето в градината? Прости ми, Алиска.

Излезе на дневна светлина и веднага тръгна към спирката.

Линейката запали двигателя си, примигна с фаровете и тихо се понесе след него.

В последния момент скочиха в потеглящата маршрутка. Линейката запълзя след тях през задръстванията. Предното ѝ стъкло

беше матово, светлонепроницаемо.

Добраха се до метрото, мушнаха се в тълпата, смесиха се с човешката кайма в месомелачката при ескалатора, промъкнаха се някак на станцията и седнаха в първия потеглящ влак. Готлиб се огледа изтормозено на всички страни. Лицата на пътниците изглеждаха съвсем обикновено, като затворени с цип: всеки вътре в себе си.

Така, засега всичко е наред. Като че ли бяха успели да избягат. Сега само да можеше да стигне до Академията, да се появи в уреченото време, да се справи с опонентите си, а нататък — да става каквото ще. Само да му позволят да се изкаже... А после — водете ме, където искате. Ако щете — в „Кащенко“, ако щете — в „Сербски“^[4].

Изведнъж в джоба записука мобилният. Жената!

Върнала се е от магазина, къщи няма никого, бележка не е оставил... И все пак по-добре ще е в „Сербски“ — там жена му няма да успее да се добере до него. Защото заради Алиса ще му изпие кръвчицата. И между другото, с пълно право.

Само че как така телефонът му има обхват в метрото, че и на тази забравена от бога линия? Явно жена му много иска да се свърже с него.

Определено е жена му, защото този номер никой друг не го знае.

Готлиб измъкна мобилния си телефон от вътрешния джоб на палтото.

Номерът беше непознат.

— Наташа? — изкрещя в телефона професорът, като се опита да го заслони с длан заради тракането на колелата.

— Михаил Семьонович — отвърна непознат човек със сочен баритон, който надвика какофонията във вагона, — безпокоим ви от компанията „Газпром“.

— Какво? — Очите на професора се изцъклиха чак до челото.

— От „Газпром“ — потвърди непознатият. — Искаме да ви предложим работа.

— На мен?! Защо на мен?

— Слушали сме много за вашия уникален опит в дълбочинното сондиране и смятаме, че бихте могли да станете незаменим консултант — с охота обясни звънящият. — Интересува ли ви нашето предложение?

— Аз... — Готлиб прехвърли мобилния от едното си, затоплено от излъчването на слушалката ухо, на другото. — Интересува ме, да. Разбира се, че ме интересува!

— Михаил Семьонович, а не можете ли да дойдете в офиса ни? — с подмилване попита гласът. — В момента се провежда съвещание и обсъждаме точно вашата кандидатура. Наравно с останалите. Но ако успеете да пристигнете тук до, да речем, половин-един час, няма дори да разглеждаме останалите кандидати за длъжността...

— Извинете ме, но сега изобщо не мога! — развика се Готлиб. — Имам много важно изказване.

— Михаил Семьонович — в гласа се промъкнаха строги нотки. — Много ни се иска да поговорим с вас преди вашето изказване. Не помня дали ви споменах за заплатата на консултанта? Тя е петнайсет хиляди условни единици месечно, но за специалист от вашата класа...

— Няма да мога! — твърдо отсече Готлиб. — Първо изказването, после при вас! Иначе не става.

— Така си мислите вие — отвърна непознатият.

— Изобщо откъде имате този номер? — внезапно се усети професорът.

— От вашата съпруга, Михаил Семьонович — усмихна се човекът. — Тя всъщност ви праща поздрави.

Готлиб почувства как вътрешностите му се вледеняват. Защо, по дяволите, има толкова добър обхват под земята, ни в клин, ни в ръкав се запита той.

— Та това е изконната ни сфера на интереси и влияние — продължи някак не на място гласът, сякаш отговаряйки на незададения въпрос. — Така че не се изненадвайте от нищо, Михаил Семьонович. Доскоро.

Натиск ли му оказват? В съветски времена така ги притискаха!

Не, твърдо реши Готлиб. Първо планираният доклад, после всичко останало. Спасението на жената, противопоставянето на съблазните, битката с психиатрите — всичко след това. Служенето на музите не търпи суета^[5].

* * *

Той се наплиска с хладка вода в одимения от академиците клозет, хвана внучката си за ръката и тръгна на бой.

Залата се оказа наполовина празна.

— Там долу са окачили обявление, че всичко се отменя! — разпери ръце професор Синицин, един от малкото Готлибови съюзници в това змийско гнездо.

— Няма да им излезе късметът — намръщи се Готлиб. — Наглеждай момичето, Пьотр Иванич.

Михаил Семьонович застана зад катедрата, смело огледа многоглавата академическа хидра, вирна упорито глава и започна.

— Скъпи колеги! Темата на доклада, която заявих за днес, претърпя определени изменения. Днешното ми изказване ще се окаже малко по-революционно от планираното. Както може би знаят някои от вас, неотдавна проведох експедиция в Иркутска област на мястото, където предположих, че се намира разломът, който може да се окаже линията на бъдещото разделяне на тектоничните плочи.

Аудиторията зашепна.

— Само че с моите сътрудници, много от които платиха със здравия си разум, а някои дори с живота си, направихме изумително откритие. В резултат на уникален и безпрецедентен експеримент по дълбочинно сондиране, проведен от нашата научна група, беше установено, че при проникването в земната кора на дълбочина повече от три хиляди метра...

Гърлото му пресъхна. Залата мълчеше като омагьосана.

— Уважаеми колеги... Другари... Ние намерихме Преизподнята! Скрит зад дебелите стъкла на кисинджъровските си очила, Готлиб замижа. Едно, две, три...

— Позор! — изрева някой. Май че беше Акопян.

— Отказваме да участваме в това!

Така, това е Шмешкевич.

— Провокация!

Лазуткин.

— Моля ви да изслушате доклада до края! — пое си дъх Готлиб.

— Да се лиши от научно звание!

— Лъженаука!

— Да се изключи!

— Мракобесие!

Виковете на академиците бяха като буците кал, които хвърчаха към предното стъкло на експедиционната газка изпод колелата на движещия се отпред камион. Готлиб свали очилата си (виждаше по-зле с тях, сякаш наистина ги бяха наплюли), избърса ги с носната си кърпичка, отново си ги сложи и се зарови в доклада си.

— Какви доказателства имате? — подхвърли бързо от първия ред Синицин.

Благодаря, старче.

— Групата събра обширна доказателствена база, но по време на спешната евакуация от мястото на работа почти всичко беше изгубено.

— А вашата шахта до ада? — подкачиха го от публиката.

— За нещастие, шахтата беше взривена и почти изцяло се срути... Но аз съм готов да покажа мястото, където проведохме сондирането, и при необходимост да оглавя нова експедиция, организирана от Академията на науките...

— Клоун!

Това определено е Томашевски.

Готлиб млъкна и вдигна очи. В аудиторията бяха останали трима.

— Чухте ли, че Уго Чавес се кани да обяви война на Колумбия — шепнеше приятелят му Синицин на дремещия академик Сидоров, когото в бързината бяха забравили да евакуират от залата заедно с инвалидната му количка. — А после, казват, на цялата Латинска Америка. Ще въведе боливарски ред. А ние му продаваме десет контейнеровоза с автомати, вертолети и без малко подводница. Умът ми не го побира, за какво им е това на нашите? Нима заради пари?

Клетият Сидоров само клатеше глава. Нищо друго не можеше да движи.

Фиаско...

Стоп. А къде е Алиса?

Готлиб хвърли чантата си на катедрата, слезе долу и грубо разтърси Синицин.

— Къде ми е внучката? Къде е моята Алиса?

— Ами, татко ѝ дойде за нея — отвърна Синицин с блажената усмивка на претърпял лоботомия. — Каза, че ще отидат да ѝ купи сладолед, докато дядо ѝ си хаби думите и доводите.

— Татко ѝ е в Австралия! Изкуфял дъртак такъв!

Той изтича запъхтян в коридора. По него се отдалечаваха два силуета — дребничкият, слабичък на Алиса и друг — мрачен, масивен, като изсечен от базалт.

* * *

Настигна ги чак на улицата.

Момичето го настаняваха в черна лимузина, дълга и строга като живота на партиен функционер.

— Спрете! Почакайте! — развика се Готлиб.

Базалтовата фигура послушно застина, което позволи на професора да скъси дистанцията.

— А ние и не смятахме да ходим никъде без вас, Михаил Семьонович — каза непознатият човек с познат глас. — Ще тръгваме ли?

Той целият беше един такъв европейски: контешки костюм, изключително съразмерна вратовръзка, добродушно лице. Не, по-скоро лице без каквито и да е емоции. И гладко, без бръчки.

— Аз никъде... — започна Готлиб.

— Не ви ли повярваха колегите? — съчувствено попита човекът. — Разсмяха се?

— Все ми е едно дали ще ми повярват, или не! — излъга професорът. — За мен е важна истината, а не признанието!

— А ето, че аз ви вярвам — каза спокойно човекът. — Работя в „Газпром“. Аз ви звънях днес.

От вътрешността на колата се разнесе весел и абсолютно неуместен кучешки лай. От пасажерската седалка надникна изключително симпатичен черен пудел и близна ръката на Алиса с червеното си езиче.

— А и на теб такова кученце ще ти подарим — усмихна се базалтовият.

— Дядо! Хайде да се повозим с тях! — изписка с буйна радост момичето.

Петдесеткилограмовата врата меко изщрака и лимузината плавно потегли от мястото си, сякаш се понесе над земята.

— Вие, Михаил Семьонович, за всичко сте прав — говореше човекът. — И несъмнено вие щяхте да сте направили великото откритие, ако нямаше една пречка. Откритието отдавна е направено, и то не от вас.

— За какво говорите? — възмути се Готлиб. — Разправяте врели-некипели! Та нали тогава щеше непременно да започне някакъв кръстоносен поход, Армагедон със съвременни оръжия, с ядрени заряди щяха да ги... Ето, и в нашата страна не знаят къде да го дянат тоя мирен атом!

— Вие, Михаил Семьонович, наистина сте някакъв екстремист — укори човекът професора. — Та ние живеем в двайсет и първи век. Във века на глобализацията, на свободната търговия! А вие за кръстоносни походи ми говорите. Варварство някакво...

— Какво?!

— Ами как. Не чухте ли по новините за Сахалин-4? Трилион и половина кубика нови запаси... Ето, партньорите се стараят. Обезпечават изпълнението на договора.

— Какъв договор? — Готлиб си свали очилата.

— Договор за директна доставка на природен газ за „Газпром“ от Преизподнята. Е, по документи там, разбира се, тяхното юридическо лице се нарича по друг начин, но партньорът — базалтовият човек погали пудела, — партньорът е точно този.

— Защо газ? Аз си мислех, че хората умират за метал^[6] — опита да се пошегува професорът.

— Е, и там вървят в крак с времето. Когато трябваше злато — доставяха злато. Ако е нужен нефт — могат и нефт. Ето, сега е на мода екологично чистото гориво — дават газ. Недрата... Нали, ако копаеш по-надълбоко, те са безкрайни. Важното е да се договорим.

В колата не миришеше на сяр. Миришеше на скъп френски парфюм и съвсем слабо на хаванска пура. Но това сигурно идваше от шофьора.

— И как се договорихте? Душата си ли продадохте? — осмели се да попита Готлиб след продължителна пауза.

— Михаил Семьонович! — поклати глава човекът. — Каква ти душа? Та „Газпром“ е държавна компания. Правителството просто пое някои задължения. Основно от международен характер. Е, и някои вътрешнополитически.

— Господи, как сам не съобразих... Та нали, като се замислиш, няма и да намериш друго обяснение за нашата история... А какви точно задължения? — полюбопитства Готлиб.

— Пречи ли, че казах „господи“?

— Вие пък. В нашата страна има свобода на вероизповеданията — успокой го човекът. — А що се отнася до въпроса ви... Има няколко международни проекта, които ние осъществяваме от името на нашите партньори, така да се каже — той отново погали пудела. — Сътрудничество с Иран, със Северна Корея, с някои арабски държави... В сферата на енергетиката, понякога по въпросите на безопасността...

— Но това е... Та те са... — излая Готлиб. — Та те готвят...

— Мислете за хубавите неща — усмихна се човекът. Колата спря пред красива извънградска къща, сгушена сред плодни дървета. На пътеката, която водеше към външния вход, се тълпяха телевизионни оператори, стиснали в готовност камерите си. Там стоеше и се терзаеше напудрената от стилистите съпруга на професора.

— Къде се намираме? Кой са тези хора? — разтревожено се надигна професорът.

— Село Барвиха. Това е бъдещият ви дом. А репортерите чакат вас, защото току-що ви връчиха Държавната премия.

— За какви заслуги? — изненада се Готлиб. — Та нали, ако съм разбрал всичко правилно, за моето откритие вече не бива да се говори?

— Не бива. В нашата страна ежедневно се правят открития, за които не бива да се говори, така че няма нищо страшно. А вие можете да избирате — той разтвори папката — между три научни открития, които току-що бяха разсекретени. Изберете си едно, ще станете негов автор. Между другото, вчера видяхте ли в новините за Гагариновата центрофуга? Тъкмо ѝ свалиха грифа за секретност — и ето! А утре и вас ще ви покажат по телевизията.

— Ура! — зарадва се Алиса. — Ще попаднем в Огледалния свят!

— „Газпром“ ще отдели субсидия и за финансирането на новите ви геоложки изследвания, разбира се. — Човекът хвана дръжката на вратата.

Журналистите се хвърлиха към колата като комари, връхлетели излязъл да се облекчи геолог.

— Кажете — промълви Готлиб, — а „Газпром“ финансира ли изследвания в областта на астрономията?

— Не, с това не се занимаваме — учтиво се засмя човекът. — В небето няма какво да се лови.

— Много добре — удовлетворено кимна Михаил Семьонович и отвори вратата.

Хвана внучката си за ръката и решително я поведе след себе си през кръга от репортери — по-далече от имението, а по пътя подбра и жена си.

— А Огледалният свят? — изхлипа Алиса. — А кученцето?

— Ще купим котка — измърмори професорът.

— Професор Готлиб! — проправи си път до него кореспондентът на Първи канал. — Разкажете ни за бъдещите си планове! Ние, естествено, разбираме, че вече сте на седемдесет и шест, но все пак?

— Отказвам се от геологията. Възнамерявам да се заема с астрономия — съобщи Готлиб. — Струва ми се, че в небесата тепърва ще се правят нови открития. Ще ми подскажете ли къде наблизо има станция на метрото?

[1] От ада (англ.). — Бел.прев. ↑

[2] Ермак Тимофеевич Альонин — руски казашки атаман, който оглавява първия голям военен поход в Сибир. По-късно той се превръща в легендарна фигура в руския фолклор, като често е описван като завоевател на Сибир. — Бел.прев. ↑

[3] Известна московска психиатрична клиника. — Бел.прев. ↑

[4] Федерален медицински изследователски център по психиатрия и наркология „В. П. Сербски“. — Бел.прев. ↑

[5] Цитат от стихотворението на Пушкин „19 октомври 1827“. — Бел.прев. ↑

[6] Цитат от арията на Мефистофел от операта на Гуно „Фауст“. — Бел.прев. ↑

ТОВА Е ПОЛОЖЕНИЕТО

Пилафът се беше получил доста воднист, но за три месеца Абдурахим вече беше успял да му свикне. Ако разкажеше на някого в родния Понгоз, че пилафът може да се приготви от неоскубани кокоши кълки, в които има не повече мазнина, отколкото в релефния корем на Абдурахим, със сигурност щяха да му се присмеят.

Не, истинският пилаф трябва да е гъст и лепкав от жълтата овча лой и трябва да се яде, разбира се, не с чупливи пластмасови вилици, а с пръсти, като се омачкат хапки с размерите на детски юмрук и се пъхат в устата.

Но откъде да си намери хубаво овнешко в кишавата, задимена Москва? На Абдурахим столицата на Русия му се струваше далеч не толкова голяма: я има, я няма един квадратен километър. Е, отвъд триметровата бетонна ограда Москва продължаваше чак докдето ти видят очите, но пътят натам беше забранен за Абдурахим и сънародниците му.

Можеше да се промъкна и през КПП-то до най-близкия магазин за цигари. В далечната слънчева родина беше лежал заради глупост и заради младостта си, така че беше натрупал опит в общуването с караулните: ти на мене, аз на тебе.

Но малкият Таджикистан свършваше до оградата и оскъдните познания на Абдурахим по езика не бяха достатъчни, за да се отърве от свирепите вечно гладни милиционери, които патрулираха около строежа на века в търсене на лесна плячка.

Заварчикът Фарух от трета бригада се беше опитал да внесе през КПП-то парче овче месо, но охраната му го взе и цялата бригада си изпати повече, отколкото за заловения седмица по-рано хашиш. Тук имаше много правила и строителите не бяха запознати с всички.

Но нищо, като ще е кокошка, кокошка да е. Често му се беше налагало да обядва и изсъхнали нудели в чашка, и разлигавени кренвирши, така че Абдурахим не капризничеше. Пилафа не го готвеха току-така: цялата бригада се местеше на нов обект.

Издигнатата в самия център на комплекса „Москва-Сити“ кула „Памир“, висока като планина, подпираше ниско надвисналото и продънено московско небе. Горните ѝ етажи не се виждаха почти никога, облаците се кълбяха плътно някъде по средата на безкрайно високото здание. Въпреки родното име изпълненият с носталгия по дома Абдурахим мислеше с опасение за новото работно място.

„Най-краткият път към небесата“, шегуваха се мрачно работниците. Шушукаше се, че на „Памир“, която беше оградена от същинска предпланина триетажни строителни фургони, едва ли не всеки ден ставаха нещастни случаи. Потвърждение за това нямаше: строителите, които приключваха работата си на „Памир“, се връщаха обратно в Средна Азия, за да се спазят условията по визовия режим, а оттам вече ги препращаха на други обекти. Странно правило, но имаше и по-странни, затова пък на „Памир“ плащаха два пъти повече от обичайното.

Кокошият пилаф, макар и лека храна, бълбука доста в червата на Абдурахим и никак не искаше да се успокои. И сънищата му тази нощ бяха неспокойни: сякаш се надяваше да се добере до самия връх на кулата „Памир“ и непрекъснато се катереше по стълба, но краят ѝ така и не се виждаше. А после някой му каза, че напразно се опитва, защото кулата е жива и през цялото време расте...

* * *

Секретарят пъргаво заобиколи колата, хвана дръжката и дръпна тежката като на банков сейф врата към себе си. Кротов, който се беше свил на разгънатата седалка на двуцветния „Майбах“, го погледна с мътните си очи, прозя се и се протегна. Проклетата корица на Vogue така го беше омаломощила предишната нощ, че той беше готов да преосмисли пренебрежителното си отношение към моделите. Момичето доста се постара, явно някой ѝ беше прошепнал за изкачването му в класацията на „Форбс“.

Утре на строежа на бизнес центъра трябваше да дойдат надзорници и инспекция, и за да не се превърне рутинното изпиване на шотландските резерви в неприятен разговор за промяна на тарифата

срещу благосклонността на властите, Кротов беше длъжен да въведе ред в територията. Както и да хвърли един поглед на новата техника.

На подстъпите към „Памир“ ръководителите на низшите звена и началниците на обекти, влачещи се като шлейф след ядрото на охраната, в центъра на което крачеше мрачният Кротов, се разпръснаха във всички посоки. Собственикът винаги отделяше особено внимание на централния небостъргач и режимът там също беше особен. Строителна площадка в строителната площадка, „Памир“ си имаше собствено ръководство и зад вътрешната ѝ ограда можеха да попаднат само избрани.

В джоба на Кротов заскрибуца обсипаният със сапфири мобилен телефон със специален бутон. При стандартните телефони с натискането му можеха да се свържат с оператор, който да отговори на всички въпроси на притежателя на телефона от която и да е точка на света. Но на вълшебния бутон на Кротов беше запаметен номерът на шефа на неговата служба за охрана, който освен това можеше и да реши всички тези въпроси в рамките на половин час.

— Е какво, с редовен полет не може ли? Криза с горивото? За какъв дявол тогава купихме дял от тях? — мърмореше в слушалката Кротов, застанал до редиците хромирани агрегати с изписана върху квадратното лого засукана немска дума. — Добре, майната му, пращайте ги с джет. А най-добре изчакайте два дни, нека се събере за чартър на някой Ил-76, че ще им окажа голяма почит, ако вдигна във въздуха моя „Бомбардие“... Нищо, ще почакаат, никъде няма да се диянат. Нека вземат по-тънко нискокачествената стока на индийците, без сертификати, с все камъните!

— Това е то, Аркадий Петрович — произнесе само с устни секретарят и деликатно посочи към складирания хромирани апарати.

— В края на краищата няма да се скапе! — изрева в телефона Кротов и в нетърпението си залепи звучна плесница на безгласната машина. — Край, решено е. Утре ще се разберем с Щатите. Хайде, че ме търсят на другата линия. Да, привет. Какво, цялата мрежа ли купихте? За юбилея на Ляля? Ребрандинг? Имах една идея... Дай да го кръстим „Биоорганика“... Или просто „Органика“, точно. Ами нека сега да е вегетарианска, на мода е, на всички вече им се гади от месото. Колко получава там този професор с всичките му подкупи и подаръци? Дай му дващетачка на месец, той ще ти доведе и студентите си... Ще

се изплати, разбира се, за една седмица. Извинявай, търсят ме по другата линия...

* * *

Предчувствията не излъгаха Абдурахим.

Още първия ден разделиха бригадата им на различни етажи и докато бродеше по своя, шейсет и втория, той се изумяваше, че добре изглеждащата, лъскава кула отвътре се оказва пуста, полузанемарена. Сякаш бяха започнали довършителните работи, но после внезапно ги бяха прекъснали, и то много отдавна. На места голият бетон на стените беше покрит с гипсокартон и дори бяха сложени розетки, на други места с тези признаци на живот спореха изрисуваните от пода до тавана титанични партии морски шах и натрапчивият мирис на застояла урина.

Останалите работници на етажа му се струваха необщителни и странни и Абдурахим реши, че пратките от Чуйската долина все пак достигат до тукашните си адресати. Цял ден нямаше работа и след като клеча пет часа пред панорамния прозорец, през който се виждаше почти цялата Москва, отегченият Абдурахим доброволно отиде да се постави в услуга на бригадира си. Онзи показа вял интерес и дори известно съчувствие, че Абдурахим не го свърта, запали нова цигара от фаса на старата и продължи да се занимава с кръстословицата си.

Но Абдурахим все още не беше успял да се настани отново срещу Москва в най-удобната от всички достъпни на човека пози, когато мобилният телефон на бригадира започна да надава провлачени фергански напеви. Пръсналите се около началника си безделници настръхнаха като кучета, на които са обещали разходка, а и самият бригадир се напрегна, докато слушаше отривистия лай от очукания апарат.

След минута Абдурахим най-после получи бойна задача: да започне запълването на пролуките между небрежно монтираните гипсокартонови плоскости и таванските плочи. А две минути по-късно, след като започна да се катери към незапълнените пролуки и към умиротворението по клатушкащата се подвижна стълба, незначайно защо опряна в снопче кабели от електропроводната инсталация, силен

токов удар, който премина от лявото ходило на Абдурахим към дясното, сложи край на кариерата му на строител.

* * *

На добре поддържания паркинг за гости застина, като изпускате бавно топлина през вентилационните си отвори и с вирната антена тип акулска перка, хищна „седмица“ със заплашителните номера на спецслужбите. До нея солидно се разположиха два мерцедеса С 500 с тарикатски издължени фарове и триграматрони „А... МР“. Шофьорите пушеха мълчаливо и отметнали назад глави, се опитваха да зърнат върха на „Памир“.

Отгоре, от седемдесет и осмия етаж, ги гледаше изнежен възрастен мъж, облечен с невъобразимо скъп тъмносин костюм, риза от изключително фин плат със собствени инициали и копчета от осемнайсеткаратово злато с ален емал и достоверно изображение на генералски звезди.

— Обаче ръководството е обезпокоено от зачестилите нещастни случаи на поверената ви територия — замислено промълви той и отпи с наслада от уискито „Глен Гири“, реколта петдесет и осма година.

— Редки инциденти — разпери ръце Кротов.

— По обичайната тарифа — сви рамене човекът с генералските копчета. — Всяка непоявила се в пресата публикация за смърт на ваши обекти — сто и деветдесет хиляди, всяка появила се — плюс три процента към ежемесечните вноски. Ние също носим имиджов риск.

— А аз ето какво не мога да разбера — присъедини се към разговора охранен розовобузест очилатко, пристегнат с английска вратовръзка. — При такъв бюджет защо използвате киргизи на строежа? Мен, бога ми, ще ме е страх да живея и работя в най-високото здание в Евразия, ако са го строили хора, които целия си живот са живели в юрти... Нима не можете да си позволите добросъвестни немски работници?

— Можем, защо да не можем... Вече го обмислихме. Но те толкова бира поглъщат, че черните им дробове за нищо не стават — многословно обясни Кротов. — И между другото, при нас работят не киргизи, а таджики. Те не пият.

— Техника за безопасност? — разбиращо кимна очилатият. — Но с немците наистина ме изненадахте. А и вашите таджики са в много добро състояние, не като в онази псевдопанелка на „Тверска“...

— Обиждате ме — усмихна се Кротов. — При нас преминават през тримесечен курс на рехабилитация. Получава се почти пречистване на организма. Всичките стават едни такива живички, спретнати, да им се ненагледаш.

— Приятно е да си имаш работа с такъв съвременен, грижлив ръководител — усмихна се широко третият от гостите, висок и слаб мъж с тесен череп и зле прикрита плешивина.

— Ами нали знаете... Та те също са хора като нас — разпери ръце Кротов и неясно защо добави: — За щастие...

* * *

Слава на Аллах! Главата го цепеше, устата, носът и гърлото бяха изпълнени с противна горчиво-кисела смрад, но той беше жив. Абдурахим събра всички сили, надигна главата си от възглавницата и се огледа. Лежеше на болнична носилка, съвсем гол и покрит само с тъничък чаршаф, обсипан с избелели кървави петна. На няколко крачки от него се намираше голяма операционна маса, над която се бяха прегърбили три облечени в зелени хирургически униформи фигури. Какво се беше случило? Абдурахим помнеше шпаклата, стълбата, кабелите... Токът едва не го беше убил, но го бяха спасили! Руската медицина наистина е способна на чудеса. Ако това същото се беше случило в Душанбе, до залез-слънце Абдурахим вече щеше да е заровен, за да не храни мухите.

Искаше му се да благодари на лекарите, но гласът му още не се беше възстановил. Аллах го беше предпазил: като по-гледна към онова, което се вършеше на операционната маса, Абдурахим изстина.

Там лежеше познатият му плочкаджия Фахрадин и дишаше с усилие в пластмасов намордник, който беше свързан чрез гофриран маркуч с прозрачни електрически мехове. Явно клетникът доста си беше изпатил: лекарите, които се занимаваха с него, бяха здраво омазани с кръв. Абдурахим затвори очи и помоли Бог да помогне на

Фахрадин да се измъкне жив и здрав от тази неприятност. Какво ли му се беше случило? Нима беше паднал отвисоко?

— Чердро! — произнесе непознатата дума един от лекарите и веднага след това нещо шльопна тежко.

Абдурахим наостри уши. Чужденец?

— Преобръщаме!

Не, като че ли говорят на руски. Просто трябваше по-старателно да учи езика, за да може да разбира всичко, а не само като му говорят за строителство.

— Бъбреци! — отсече хирургът и Абдурахим отвори едното си око.

Тази дума вече я познаваше добре: таджикските бъбреци бяха съблазнителна мишена за милицията и скинхедовете, едните упорито се стремяха да ги улучат с гумените си палки, а другите — да ги намушкат с нещо...

Помощникът извади изпод масата пластмасова кутия с дръжка, нещо като преносим хладилник, и главният лекар внимателно постави нещо вътре.

— Преобръщаме!

Абдурахим вече гледаше с двете си очи и чувстваше как гърбът му изстива и се намокря, а сърцето му бие все по-силно. Запищя трион, влажно изхрущяха кости, гърдният кош се разтвори настрани. Хирургът избърса изморено челото си с ръкав.

— Сърце!

Ритмично пиукащият датчик запищя тънко и монотонно. Лекарят пусна конвулсивно потреперващата грудка в услужливо поднесения му контейнер.

— Останалото не е нещо особено — флегматично изрече той. — Това във фризера, давайте следващия.

* * *

— Извинете, а къде е тоалетната? — надигна се плешивият от коженото кресло. — Да идем ли да се разходим, Славик? — обърна се той към очилатия.

Кротов изпрати отдалечаващата се двойка с напрегнат поглед.

— И така, Аркадий Петрович — откъсна се най-последно от прозореца генералът. — Хайде най-сетне да си поговорим сериозно с вас. Имате си превъзходен бизнес. Но нали не сте смятали, че ще мине незабележимо покрай вътрешните органи, хе-хе?

— Вие какво...

— Превъзходен, рентабилен, мъдър бизнес. Тук са ми приготвили справка... — Той бръкна в джобчето на гърдите си и измъкна оттам едно тефтерче. — Към днешна дата населението на Таджикистан наброява седем милиона двеста и единайсет хиляди души. Данните са от юли, а сега броят се е увеличил още повече, защото раждаемостта в страната е висока, цели три цяло и нула четири деца на семейство — вашият бизнес се нуждае именно от такава точност, нали? Раждаемостта, Бог да пази Таджикистан, надвишава смъртността почти четири пъти. Всяка година населението на страната се увеличава с два процента. Газът все някога ще свърши, нефтът ще секне, но таджиките ще съществуват вечно. Единственият природен ресурс, така да се каже, чиито запаси само се увеличават. И тук в подходящия момент се появявате вие с вашето блестящо ноу-хау.

— Аз...

— Аркадий Петрович — закачливо се закани с пръст генералът на изпотилия се Кротов. — Не отричайте. Но каква сполучлива идея е да се осребри този виртуален капитал! Тук са ми приготвили една справка — той прелисти няколко страници в тефтера си. — В развитите страни, Япония и САЩ. Бъбреци — средно по сто хиляди на парче, два еднакви кой знае защо, са по-скъпи, двеста и петдесет хиляди долара. Черен дроб — от сто и петдесет до триста хиляди. Сърце — цените достигат до триста и петдесет хиляди долара. И далак, разбира се, и всякакви други карантии. Умножаваме — получаваме. Шестстотин хиляди долара на комплект горе-долу, ако всичко бъде доставено бързо и в запазено състояние. Минус три месеца по седемстотин долара заплати за този комплект, минус подкупите за имиграционната служба, минус доставката на органите до пациента, това, както разбирам, е най-скъпото, но на едро — отстъпка. И така по двайсет души на ден. Красиво! Изящно, Аркадий Петрович. И на кого след това ще му се занимава със строителен бизнес?

Кротов се прекръсти и направи крачка към отворения прозорец.

* * *

Абдурахим тичаше гол по коридора толкова бързо, колкото не беше тичал през живота си. Прелиташе покрай деловито жужащите хромирани агрегати, в които като във вани киснеха телата на почти всичките му другари от бригадата... Носеше се покрай безкрайните редове хладилни камери, на чиито вратички висяха табелки с имена както на вратите на кабинетите. Прескачаше болнични носилки, изблъскваше сацисаните от пъргавината му охранители...

Отпред се виждаше светло петно — изход към тераса. Ако му излезеше късметът, там можеше да има и противопожарна стълба. И тогава вече никой нямаше да може да го спре, никой! В лицето му подухна необичайно свеж за този туберкулозен град въздух... Стоеше на един от най-горните етажи на „Памир“, пухкавите облаци се пластяха на няколко десетки метра надолу; тук беше слънчево като в родната Ферганска долина, а небесата наистина изглеждаха съвсем близо.

Никъде не се виждаше противопожарна стълба. Това беше просто панорамна тераса, може би място за пушене. А входът към коридора вече беше блокиран от охранителите, зад чиито гърбове се мяркаха хора в зелени униформи.

С маймунска ловкост Абдурахим се метна върху високата ограда и застина, представяйки си как сега ще се гмурне в облациите.

* * *

— Хайде сега, не правете глупости. — Генералът примирително протегна длан. — В края на краищата при нас не работят зверове.

Кротов, който вече беше успял да прехвърли единия си крак през прозореца, застина в очакване.

— Петдесет процента от оборота и доброволни пожертвования на материал — генералът намигна — за фондацията на ветераните от спецчастите. Там такива неща винаги са добре дошли.

— Петдесет? — недоверчиво попита Кротов.

— Приемливо, а? Президентът забрани да торМОЗИМ бизнеса, не сте ли чули? Живей и остави и другите да живеят, това е нашето кредо.

— Аз не...

— Повярвайте ми, от сътрудничеството с нас само ще спечелите. Ето например сега вие какво правите с отпадъците? Тоест с всичко, което остава след изземането на органите?

— Ние...

— Това беше реторичен въпрос, не се безпокойте. Подготвили са ми справка. Купили сте верига лавки за дюнери и рециклирате. Аркадий Петрович! Та това ще продължи до първата сериозна проверка. А ето ние отдавна работим успешно с Микояновския месокомбинат. А тях, повярвайте ми, никой никога не ги проверява.

Кротов се върна при стола си, като не спираше да кима машинално и да трие длани в панталоните си. От тоалетната се върнаха видимо оживените чиновници, които се шегуваха помежду си и се удържаха закачливо с юмруци в раменете.

— Невероятни тоалетни имате — одобри очилатият. — Онзи там, сензорният панел и самонасочващото се биде! Изпреварили сте времето си, честна дума, Аркадий Петрович!

— Слушайте, Аркадий Петрович! А вие не искате ли при нас, в Партията, а? Та нали и на нас ни е нужна свежа кръв! — намигна му плешивият.

Кротов кимна изморено и с разбиране, пригответи се да благодари за поканата, но в този момент...

... Оттатък прозореца се мярна нещо голямо и черно, кратък вопъл проряза слуха и веднага секна. Аркадий Петрович потрепери и приседна, чиновниците се спогледаха. Генералът извади един молив и отбеляза нещо в тефтера си.

— Това по обичайната тарифа — увери той Кротов. — Отпуснете се де, успокойте се. Край, хепиенд!

ПРОТЕЗА

„Прекрасно разбирам, че на руски език «силикон» се превежда «силиций». За примери не е нужно да се търси много, ще вземем направо от отрасъла: прочутата Силиконова долина всъщност се нарича Силициева. Кое е логично: точно от силиций се правят микросхемите, върху които се гради целият американски хайтек от СИСКО до «Майкрософт». И въпреки това настоявам: в руския език вече има наложил се термин, макар и заемка. Крайният потребител е свикнал с него. Той събужда у потребителя доверие и игриви мисли. Трайно се асоциира с показния блясък, с охолството и с *dolce vita*^[1] в най-яркото му проявление. За мнозина тази дума означава пропуск към по-добър живот. Тя възпламенява перфекционизма, безкрайния стремеж към самоусъвършенстване, и то по най-радикалния, смел, хирургически начин. All in all^[2], уважаеми колеги, като използваме този термин за позиционирането на нашия продукт на руския пазар, ние трябва да се придържаме към онази терминология, която вече се е наложила тук. Би било проява на недопустима разточителност да се откажем от целия този слой позитивни образи, спечелени от индустрията за последните двадесет години. Dicit^[3].“

Голдовски издърпа флашката от ноутбука, с което сложи край на анимираната презентация. Карикатурните човечета, които си чешеха главите над табелката с надпис „СИЛИКОН!“, изчезнаха в небитието, а на екрана изскочи съобщение за грешка.

Голдовски огледа с присвити очи събралите се, като отделяше сред тях скептиците. Екипът му работеше над разработката на рекламната стратегия вече цяла седмица и на него никак не му се искаше да променя каквото и да било. Гениалната идея му беше хрумнала по-предната вечер, когато отчаяно търсеше елегантен евфемизъм за думата „протеза“. Приставка? Добавка? Имплант! Останалото се роди само, той едва успяваше да записва бликналия поток от лозунги в компютъра. Изобщо не можа да поспи, но обемистата папка с подробно описаната концепция беше готова в срок.

Делегацията на клиентите седеше с отсъстващ вид и машинално разлистваше разположените на масата папки. Голдовски прекрасно знаеше, че като насрочи представянето на презентацията за понеделник, беше удвоил шансовете си да потуши всяка съпротива още в зародиша ѝ. Ако се съдеше по смачканите и подпухнали лица на присъстващите, повечето от седящите от другата страна на масата бяха изкарвали нелеки почивни дни. На мнозина от тях сега щеше да им свърши отлична работа услугата, която възнамеряваха да продават.

— Та нали ви помолихме да избегнете точно тази дума — възрази въпреки всичко вражеският маркетингов директор.

Масивна златна халка на дебелия пръст... Вероятно беше прекарал уикенда на вилата с жена си и децата и затова сега мисли ясно, помни всичко, но се е оказал малцинство сред своите. Техният главен, изтупано и загоряло в солариума конте с дизайнерски очила без диоптри, се обърна към него бавно като барбус в аквариум със застояла вода. Сега ще го подкрепи от корпоративна солидарност, осъзна Голдовски. Поободрен от рибешкия поглед на ръководството, маркетинговият директор продължи:

— Има и куп негативни асоциации. Най-вече това, че за мнозина „силиконов“ означава синтетичен заместител на естественото. Ерзац. Менте. Освен това принудително напускаме сферата на медицината, науката и влизаме в областта на пошлия кич, на безсъдържателната показност!

Неуспял да отвори уста, главният се намръщи и маркетинговият директор изплашено млъкна. Голдовски разбра, че опонентът му току-що си беше вкарал автогол и мачът по същество е спечелен, но въпреки това не можеше да се лиши от удоволствието да изгледа решаващия удар на забавен каданс.

— Ама вие какви ги говорите? Нима не смятате да рекламирате вашия продукт точно пред тази показност? Да не би случайно да сте забравили коя е основната ви аудитория?

* * *

Танюшка толкова се измори от тичането по „Столешников“, че като дойде време за обяд, вече едва се държеше на крака. Реши да

хапне още там, в модния бар, изрисуван като палехска кутийка за бижута. Поръча си нещо с рукола, нещо с целина, екзотичен фреш. Измъкна от символичната си чантичка телефон, обсипан с имитации на диаманти, и обидено изду пред него и без това пълните си устни:

— Кат, ама къде си?

Приятелката ѝ с усилие паркираше своя вагинално ален „Континентал Джи Ти“ на „Петровка“ — което означаваше, че Таня трябваше да убие някак си поне десет минути. Тя извади от черната хартиена торба с новите ботуши тежко като Мономахова шапка списание. Прилежно изучи първите двайсет страници, натъпкани с реклами, като се стараеше да запомни новите имена. Започна да чете съдържанието, но бързо се умори. Разлисти по-нататък, плъзна поглед по явно платена статия за чудесата на пластичната хирургия и изведнъж се увлече. Когато най-после се появи Кат, поруменяла от изпълнението на фигури от висшия пилотаж и разправията със служителя на паркинга, Таня дори не ѝ обърна внимание. Катя не се обиди: нямаше търпение да сподели новата клюка.

— Можеш ли да си представиш какво си е направила Олка!

Таня вдигна към нея ококорените си очи, в които вече гореше огънят на желанието. Всички направени досега операции, всички онези незначителни подобрения на гръдната обиколка, прозаичните липосукции на бедрата и увеличаването на устните бледнееха на фона на онова, което обещаваха да направи с нея списанието. Миг по-късно очите ѝ се ококориха още повече: изясни се, че Олка я е изпреварила.

— И как е, не е ли страшно? Все пак не е обикновена пластика...

— Лекарят ѝ казал, че не е нищо особено. Просто ти вкарват едно малко имплантче и край. Зараства за две седмици.

— Ама и Олка си я бива! Още не се е появило — и тя първа на опашката! — възкликна Таня със смесица от възхищение и презрение.

— Ами тя, мамка му, денонощно виси в тая клиника. Само циците си три пъти вече преправя. Просто ей така.

— А сега вече сигурно има голяма опашка — провлачи Таня и погледна часовника си.

— Аз не бих се пробвала. — Кет безпричинно си повдигна корсажа и добави: — Засега. Все още не е изпитано както трябва... Вече ми се е случвало. Вкарват ти някакво тайванско лайно, а после сама трябва да си плащаш за повторните операции.

— Ама не, сега вече всички материали са щатски, качествени. — Таня прикри с длани статията в списанието, сякаш искаше да я защити от нападки.

— Аз бих си направила. Можеш ли да си представиш как ще подейства на мъжете! Олка казва, че направо примират от възторг! — захихика Катя. — Та те от колко векове си мечтаят за това! Трябва Нобелова награда да му дадат като за виаграта!

— И сигурно самата ти се чувстваш по-различно — предположи Таня.

— Ами разбира се — съгласи се Кет. — Когато си направих гърдите, после ходех толкова гордо, че мъжете клъвваха само на погледа и на осанката. С едно показване без малко да си тръгна с Прохоров. А тук какво има!

— Жалко, че докато учех в института, не можеше да се прави такава неща — усмихна се Таня.

— Че тогава не ти е било нужно, млада си била — възрази Катя. — Естествените форми в минижуп гарантират взимането на всеки изпит.

— Ами не знам... Току-виж свършило работа и за още нещо? — смръщи веждичките си Таня. — Слушай, а колко ли струва?

* * *

— Всичко зависи от обема на намеса. — Приятният възрастен мъж в лекарска униформа американски образец почтително ѝ подаде шарената брошурка. — Предлагаме няколко стандартни варианта импланти. Базовият — Shine! — само шест хиляди евро, но това е бюджетно решение, може бързо да остарее. После идва икономичният клас, Immediate Reaction, струва десет. След това имаме импланта Illumination, солиден бизнес клас, ще ви струва петнайсет хиляди. Е, и нашият премиум клас — Deep Blue. Цената се определя индивидуално.

— А от кои взимат най-често? — размърда се Таня на бежовия кожен диван.

— Зависи кой е клиентът... — Лекарят се усмихна заговорнически, за да подсказе на Таня, че достойните за уважение хора като нея не бива да се стискат.

— А кой всъщност си ги слага? — Таня изведнъж се уплаши да не би да се окаже извън модата.

— Сама разбирате, че нямаме право да разкриваме имената на клиентите ни — погледна я лекарят с нежен упрек. — Но мога да ви кажа поверително, че през нас вече минаха някои много известни хора. Звезди на естрадата първа величина.

— Наистина ли? А сред тях има ли и такива, които карат кънки? — Танюша кимна настрани, към аристократичния плазмен панел, който демонстрираше чудесата на съвременната медицина. Лекарят кимна с достойнство и Таня се облегна успокоена назад. Така си и знаеше: загадъчните промени, които се бяха случили с някои от участниците в битките на леда, можеха да се обяснят единствено с хирургическа намеса. Едва ли би могло да им помогне нещо друго.

— Ще ви кажа и още нещо. Мъжете също се обръщат към нас — доверително ѝ съобщи лекарят. — И то много сериозни хора.

— Та и те ли не са доволни от себе си в този смисъл? — прихна Танюша.

— Ами те се сравняват едни с други — намигна ѝ лекарят съвсем по момчешки. — И дори при най-самодоволните понякога се появяват съмнения в способностите им.

— И олигарсите ли? — запърха изумено с ресници тя.

— Даже и сътрудниците на администрацията — прошепна ѝ лекарят. — Взимат си ги ексклузивни. Чух, че апаратът им ги плаща.

— На това му се вика условия! — възторжено поруменя Таня. — Даже апаратът плаща... Значи вече често го правите?

— Не, разбира се. Честно казано, мисля, че с времето всички прилични застрахователни компании ще го включат в стандартния набор услуги. Та у нас, сама разбирате, почти цялото население се нуждае от такава операция. Генетичен проблем, забелязан още от класиците. Та в Бразилия вече поголовно си намаляват гърдите... А при нас проблемът е друг.

— Между другото, не боли ли? — сети се Таня.

— Ама какви ги говорите... Всичко се прави със съвременен швейцарско оборудване, под пълна упойка. Ето тук — лекарят показва окачената на стената схема — правим точен разрез...

— О, добре, не ми обяснявайте, че ще взема да размисля. Къде да се подпиша? — засуети се тя.

* * *

— Котенце! Уморих се да те чакам! — Таня съблече черното пенъоарче и изрепетира съблазнително извиване на гърба пред вграденото в гардероба огледало.

— Ей с'а, да си измия зъбите — дочу се изморен вик.

Накрая Армен преодоля с борческа походка трийсетте метра от банята до спалнята, като се почесваше по обраслите с черни косми рамене. Надвеси се над нея, разхлаби възела и хавлиената кърпа се свлече на земята, което даде на Таня сигнал за действие.

— Котенце... — плахо каза тя и го погледна отдолу в кафявите очи. — Искам да ти направя подарък.

Армен се напрегна.

* * *

— Естествено, цялото програмно обезпечение е родно производство — обясни очилатият консултант. — Хардуерът е вносен, софтьт наш. Техния софтуер дори не го инсталираме, пълна несъвместимост, може да изгори.

— Много добре! А от нашия какво има? — провлачи Армен с престолено безразличие.

— Ето, заповядайте няколко добри пакета. Това е „Умници и умнички“. Пълна училищна програма до девети клас включително.

— А десети и единайсети? — възмути се Армен.

— Има ги във варианта „Големи умници и умнички“. Но лично на вас препоръчвам по-скоро пакета „Светска лъвица“. Съдържанието на всички броеве на Vogue и L'Officiel за последните три години.

— О, искам, искам! — съвсем като малко момиче запляска с ръце Танюша.

— Стойността му е петнайсет хиляди рубли — каза консултантът. — Но ако добавим още само десет, получаваме пакета „Интелектуална блондинка“. Съдържанието на всички броеве на Vogue и L'Officiel за последните три години плюс училищната програма до единайсети клас включително.

— Ох, ох, ох! — Таня изпадна в пълен възторг и изгуби дар слово.

Армен привика консултанта настрани.

— Виж, брато, нещо по-простичко няма ли? Ако може да има списанийцата, но училището да е само до девети клас?

— Всъщност има, предишната версия на „Блондинката“. Само че струва пак толкова, така че няма да спестите нищо. Защо ви е?

— Ами как да кажа, току-виж станала твърде умна... — Армен погледна боязливо приятелката си.

— Ами ние ви предлагаме възможността да се спази паритетът, така да се каже — угоднически се усмихна консултантът. — Предлагам ви пакет „Бизнесмен“: включва лицензирано копие на „1С: Предприятие“, „1С: Счетоводство“, ъпдейт на живо на основните котировки плюс базата на сайта Индивидуалки.ру.

— Ама аз още... — започна Армен, но предложението звучеше твърде примамливо и той си помисли: по дяволите, за мацката може, а за мен не?!

След като плати покупката, двамата се отправиха към друго помещение, като на вратата се сблъскаха с не особено висок стилно облечен brunet на средна възраст. Голдовски отиде при консултанта и попита:

— Е, как е?

— Знаете ли, Марат Яковлевич, мъжете си купуват неочаквано много. Само името на хардуера често ги плаши.

— Е, да, е, да. Е, може би. В края на краищата същият този I`Oreal по съвсем друг начин представя мъжката линия... — замърмори под носа си Голдовски. — Какво пък, нека за мъжете да се казва силициев... Майната му, ще го преработим.

* * *

Танюша спусна клепахи и вдиша с пълни гърди от пластмасовата маска. Полупрозрачният поток сънотворен газ я подхвана, залюля я и я понесе далече-далече, към новия прекрасен живот. След като се убеди, че момичето спи, хирургът включи циркулярчето и го поднесе към Таниното теменце, на което с маркер беше отбелязана линията на

разреза. Докато чакаше своя час, асистентът разопакова мъничкия чип, който щяха да вградят в пациента, и се зае да разглежда наскоро закачения в операционната пъстроцветен постер. Плакатът, представляващ сполучлива стилизация на американските картички с хубави момичета от петдесетте, показваше белозъба блондинка с апетитни форми, която държеше в ръцете си мъничка кутийка, превързана с атлазени лентички, и щастливо се усмихваше.

Надписът на плаката гласеше: „Подарете на своята любима силиконов мозък!“.

[1] Сладък живот (итал.). — Бел.прев. ↑

[2] Общо взето (англ.). — Бел.прев. ↑

[3] Казах (лат.). — Бел.прев. ↑

ПАНСПЕРМИЯ

— Трябва! — отсече твърдо Сергей.

Корейката, вперила очаровано поглед в стоманените му очи, кимна прималяло. Още докато целият екипаж на седемнайсетата експедиция по стара съветска традиция гледаше във фоайето на байконурския хотел „Космонавт“ без превод дългия час и половина филм „Бялото слънце над пустинята“, тя знаеше как ще се развие всичко. Тогава Сергей от време на време се навеждаше към нея, за да прошепне в ухото ѝ превода на поредната шега или на цитатите, изсечени в гранита на времето, но тя чуваше само отчетливото му руско „р“. От него ухаеше на спортен мъжки одеколон, свеж и сладникав. И всеки път, когато ментовият му дъх гъделичкаше ухото ѝ, когато чуваше мекото му ръмжене, сърцето ѝ спираше да бие за миг. А когато няколко секунди преди старта той се надигна, за да провери още веднъж дали тялото ѝ е омотано надеждно в ремъците, и успокояващо затисна ръката ѝ с длан, тя вече се беше предала на съдбата.

Мечтата ѝ за Космоса беше започнала с пубертетските ѝ блянове за космонавтите. И кой знае защо от стената на тясната ѝ девическа стая към леглото ѝ гледаха не Нийл Армстронг и Едуин Олдрин. Не, сияйната усмивка на руския пионер я привличаше стократно по-силно. Тя знаеше, че Гагарин е загинал още преди да се е появила на белия свят. Но изрязаната от списание черно-бяла снимка с ниска резолюция излъчваше почти видима с просто око аура на забранена чувственост. Той беше руснак и не биваше да се влюбват в него. Беше загинал герой и това донякъде го оприличаваше на героите от любимите анимета. Той беше първият, излязъл в Космоса. И за нея също беше първият.

— You have to — ободряващо кимна Олег. — It is an order. He's Commander of the Expedition 17, so he's your Commander, too^[1].

— The command hasn't been handed over yet — възрази Пеги Уйтсън. — I'm still in charge here. And I officially object it. If you dare to consume alcohol onboard the ISS, I will formally complain to NASA^[2].

— Come on, Peggy! — повдигна вежди бординженерът Маленченко. — It was a hard long day. We've been so busy working, and then that press conference... We need to relax!^[3]

— Oh Yuri — намръщи се недоволно Уйтсън. — You start reminding me of those ridiculous ever-drunk Soviet cosmonauts from our stupid movies...^[4]

— Peggy, please! — намеси се накрая и самият Сергей. — You know that it is a very special day for us three...^[5] Притиснете я още малко, момчета — прошепна той на Юрий и Олег Кононенко.

— Very special day^[6] — потвърди Кононенко. — Very.

— Oh guys, come on... — потрепери гласът на Пеги. — You can't be serious...^[7]

— The 12th of April!^[8] — уточни за всеки случай Волков. Пеги погледна смутено към своя сънародник. Но Гарет Рейзмън, който наблюдаваше с интерес развитието на дебатите, бързо се извърна и пръстите му затанцуваха по клавишите на компютъра.

— The day of Cosmonautics!^[9] — тържествено обяви Сергей.

— Goddamn, I know it, believe me! We've been celebrating it the whole freaking day! This press conference, and these wonderful Korean salads. — Пеги сърдито стрелна с поглед корейката. — Personally, I think we've been celebrating too much^[10].

— Днес няма ли да има повече сеанси за свръзка? — тихичко попита Кононенко Волков.

— Казах вече, че оборудването ще минава профилактика. Изобщо сега официално би трябвало да спим. Имаме точно два часа запас. Изключвай камерите.

— Peggy, it is safe, no one will know — увери Волков опърничавата американка. — Word of officer!^[11]

— Excuse me? Oh, whatever! Okay, guys... Anyway, with this mission I've just set a new world record, I don't care, I can quit. Think about your careers yourself, what the hell I have to be your mummy... — Уйтсън разроши бретона си. — Happy Day of Cosmonautics, people!^[12]

— О! — подсвирна одобрително Кононенко, докато вадеше от джоба си биберон и взимаше бутилката от Волков.

Движенията му бяха пестеливи и отработени до съвършенство. Детският биберон беше нанизан на гърлото на бутилката със скорост,

на която би завидяла всяка професионалистка. Нито една капка от скъпоценното питие не беше пролята напразно. Отвъртяната капачка се понесе в космическо странстване като мъничък Sputnik по собствена мъничка орбита. Кононенко почтително предаде шишето на командира на Седемнайсетата експедиция. Той отдаде чест на суровата американка с бутилката и намигна на разтреперената Ли Со Ен.

— Dear colleagues — започна той. — Exactly forty-seven years ago Yuri Gagarin was here, on the orbit. And he was the first human ever to do it. My father knew him personally, you know. Gagarin told him once he *saw things* during his flight... So every time someone was said Gagarin was *the first in space*, he would always correct this man. Only the *first human*, he always insisted...^[13]

Той продължаваше да говори на своя чудат и чудесен руски английски, а лицето на Пеги Уитсън вече се беше покрило с бръчици от усмивката ѝ и Гарет Рейзмън се осмели да се покаже иззад компютъра си и да се примъкне към хората... А Ли Со Ен плуваше във вълшебна дрямка. Времето забави ход и в едно се сляха две усмивки: момчешката, закачлива на младия руски командир и порочната, предизвикателна на черно-белия Юрий Гагарин от портрета в стаята ѝ. И очите на Волков блещукаха с отражението на звездите, видени от Гагарин. Той се беше въплътил в този човек и я беше намерил. Тя вече беше сигурна в това.

— So, let's drink to the continuation of our international cooperation of space exploration, and to Yuri Gagarin, who paved the road to space for all of us, so that we could meet each other!^[14] — завърши речта си Волков и джентълменски връчи бутилката на Пеги.

— Na zdroye!^[15] — съдържано се отзова тя.

Уитсън, която като командир на космическата вахта трябваше първа да сръбне vodka, изпълни от немай-къде почетното си задължение и с видимо облекчение върна бутилката на руснака.

— И все пак се бои, че нейният американец ще я изпее — през зъби сподели Маленченко с Кононенко.

— Ами да е жива и здрава — също така неразбираемо, като се стараше да не мърда устните си, за да не развали широката си приятелска усмивка, отвърна Олег.

— Наздраве! — прие вахтата Волков, решително обхвана биберона с устни и дръпна голяма глътка. — So, So-Yeon Yi, where are

your famous Korean salads now?^[16] — обърна се той към момичето.

Ли Со Ен се изчерви, понечи да се поклони, но не разчете правилно силите си и се завъртя в салто. Успя да се спре, яркочервена от смущение, и за да изглади неловката ситуация, опитният космонавт подаде бутилката първо на нея в нарушение на щабната култура. Неочаквано дори за самата себе си, корейката сграбчи шишето, залепи се за него и безстрашно смукна от огнената течност. Алкохолът нежно се докосна до съзнанието ѝ, навявайки игриви асоциации, и накара издълженото гърло на бутилката с надянат накрая му биберон да се превърне в... Да се превърне в...

— I'll bring the salads... Sergey. — Ли Со Ен отчаяно се опитваше да се овладее. — Did you like the kchim-chi cabbage salad? The hot one?^[17]

— Oh yeah... I always like it hot^[18] — мързеливо провлачвайки гласните отвърна Волков.

Бутилката продължи по кръга. Пеги изостави компанията под предлога, че е уморена, но Гарет остана. След половингодишна липса на тренировки и като се има предвид безтегловността, половината литър по неведоми астрофизични формули се приравни по въздействието си на литър и половина. След няколко рунда Волков, увлечен в спора си с Рейзмън, изгуби корейката от фокус. Салатата кимчи от зеле имаше огромен успех. Ли Со Ен, която от време на време се опитваше да срещне погледа на Сергей, пееше на Маленченко и Кононенко любимата си песен „Отведи ме на Луната“. През илюминатора в кабинката с нескрито любопитство надзърташе Земята в очакване на развързката.

— I'll tell you what. — Обикновено съдържаният Рейзмън се беше разпалил и жестикулираше толкова буйно, че с усилие се удържаше на място. — I am no rookie in this space business. I've graduated California Tech. And I don't believe in all this black cats crap... But look... The more I learn about organic chemistry, the more I think about life on Earth... The less I believe it could just *appear out of nowhere*... I'm telling you. It was created. We all were created. There's God's hand in it.^[19]

— Гарет! — пенеше се Волков. — You know, religion is back in fashion in Russia. But communism had one right thing: materialism. And you will not convince me that this entire fucking Universe — той доплува

до илюминатора и махна с ръка към звездите, големи и ярки като в Сочи — was just created by someone^[20]. Друг път!

— Okay! Okay! But do you seriously believe that life has just occasionally appeared on Earth? Do you really think that it has never existed elsewhere, and then, nowhere but on our goddamn little planet it just occasionally sprang up? Come on!^[21]

Рейзмън се извърна от илюминатора към бутилката.

— За какво спорят? — обърна се Маленченко към Кононенко.

— Откъде се е взел животът на Земята — неуверено му отвърна той.

— Не са ли стигнали още до живота на Марс?

— Приближават се — оцени ситуацията Кононенко.

— The so-called „vodka effect“ — усмихна се Маленченко. — Мъжаги! — намеси се той в дискусиата на Волков и Рейзмън. — Have you ever heard of the Panspermia theory?^[22]

— What?^[23] — намръщи се американецът.

— There’s a theory saying that all the life in the Universe comes from one source... And it spreads like a virus through the galaxies... Probably, someone is deliberately sawing its seeds... And probably, it’s just happening occasionally.^[24]

— Okay, I can agree that there was some meteor that contained some bacteria as it strikes the empty and dead Earth — допусна Волков. — And that it can bring the seeds of life to it. But hell, it doesn’t explain how these bacteria appeared where they came from...^[25]

— Came from somewhere else, I suppose^[26] — сви рамене Маленченко.

— I think you could be right — неочаквано подкрепи Юрий американецът. — Life coming from one source in the Universe... That’s it. That’s it!^[27]

— That’s what?^[28] — уточни Волков, като отпи от бутилката.

— That’s a clear manifestation of God himself! One origin, sawing life throughout the galaxies...^[29]

— Whatever — изморено се съгласи с него Волков. — If you’re happy with it...^[30]

— Absolutely. There’s God’s hand in giving birth to life, and God’s will in spreading it, in transporting its every piece in the right direction,

giving it a soil where it can prosper and reproduce!^[31]

Ли Со Ен, оклюмала от липсата на мъжко внимание и развличаща се с корейското национално цвете, което се опитваше да напъха в едно стъклено преспание, при думата „размножаване“ се ободри и хвърли изпълнен с надежда поглед към Волков. Той, изморен от екзистенциалните дебати, се усмихна и ѝ кимна.

— Some more kchim-chi salad?^[32] — плахо попита тя.

— Yes, please. I need something hot. Very much^[33] — спомни си той момента, в който беше прекъснат техният многообещаващ разговор.

С неуловимо движение корейката махна шнолата от косата си, която се разпръсна на черни лъчи около лицето ѝ с правилни черти и я превърна в същинска мъничка звезда. В звездата, която беше истинската цел на неговата космическа одисея.

Рейзмън, поучително вдигнал пръст нагоре, възкликна God's will!^[34] и изхриптя. Маленченко и Кононенко, които забелязаха, че орбитите на Ли Со Ен и техния командир се пресичат с абсолютна неизбежност, тактично се оттеглиха.

Волков прегърна Ли Со Ен през талията и я повлече към илюминатора. Тя опря длани в стената, а пламналото си чело — в хладното черно стъкло. Той внимателно прокара ръка по извития ѝ котешки гръб; тя се притисна към него, като откликваше отзивчиво на всяко негово движение. Той с лекота, сякаш прокараваше пръсти по клавишите на акордеон, разкопча едновременно всички катарамии на комбинезона ѝ, който миг по-късно се отдалечи в свободен полет. Тогава Сергей собственически намота прекрасните ѝ смолисточерни коси на юмука си и ѝ показа звездите.

* * *

— Олег, ставай! — Волков разтърси Кононенко за рамото.

— Какво има? — Бординженерът с усилие отвори очи и изненадано погледна командира на Седемнайсетата експедиция.

— Трябва да се отървем от уликите.

— Ще излизаш ли? — разбуди се най-накрая Олег.

— А какво да направя? Бутилката все някак може да се вкара на борда... Но тук къде да я крием? Току-виж изплувала по време на сеанса...

— А какво ще докладваме на ЦУП? — трескаво се опитваше да съобрази Кононенко.

— Както обикновено. Засечен е проблем в работата на една от слънчевите батерии, възможна повреда от метеорит. Взето е решение за непланово излизане в открития Космос за отстраняване на неизправността.

Вратата на шлюза се отвори и от чудноватия бял корал на МКС се отдели безформен полупрозрачен балон. Той се носеше бавно и с клатушкане, като понякога от корпуса му изпъкваха цилиндрични очертания — сякаш бебе рита с крак в корема на майка си — и после отново се прибираха.

В орбита около Земята се намират 1147 хиляди предмета от така наречения космически боклук. Замразени до абсолютната нула, неспособни на разлагане, те са обречени вечно да водят прокълнатото си хоро около нашата планета. Найлоновата торбичка, съдържаща празната бутилка от водка и завързания на обикновен възел използван презерватив, я чакаше същата печална съдба.

Но всичко се промени от астероида, регистриран в звездния каталог под номер 18794 и известен на астрономите под името „Айюб Гулиев“. В един момент траекторията му пресече планетарната орбита, той подхвана найлоновия пакет и го отнесе извън пределите на Слънчевата система. След няколко хилядолетия се сблъска с друго космическо тяло, нерегистрирано от астрономите на вече опустялата Земя. Пакетът осъществи прехвърляне и се отправи към звездата Тау Кит, където милион и половина години по-късно навлезе в разредената кислородна атмосфера на една от планетите и падна в безжизнения й водороден океан.

Шестстотин милиона сперматозоида — практически населението на цяла Европа — загинаха при кацането. Но примитивните организми успяха да оцелеят. И да се размножат.

* * *

— God's will! — изхърка Гарет Рейзмън.

— Завлечи го в каютата, докато не се е събудил — нареди Волков на Кононенко, докато скриваше детския биберон в нагръдния джоб на комбинезона.

[1] Трябва. Това е заповед. Той е командир на Експедиция 17, така че е и твой командир. — Бел.прев. ↑

[2] Командването още не е предадено. Все още аз съм главната. И изказвам официално възражение. Ако се осмелите да консумирате алкохол на борда на МКС, ще подам оплакване до НАСА. — Бел.прев. ↑

[3] Стига, Пеги! Денят беше дълъг и тежък. Имахме много работа, а после и тази пресконференция... Трябва да разпуснем! — Бел.прев. ↑

[4] О, Юрий. Започваш да ми напомняш на онези нелепи вечно пияни съветски космонавти от глупавите ни филми... — Бел.прев. ↑

[5] Пеги, моля те! Знаеш, че за нас тримата това е един много специален ден... — Бел.прев. ↑

[6] Много специален ден. Много. — Бел.прев. ↑

[7] О, момчета, стига... Не говорите сериозно... — Бел.прев. ↑

[8] 12 април! — Бел.прев. ↑

[9] Денят на космонавтиката! — Бел.прев. ↑

[10] Знам го, по дяволите, повярвай ми! През целия проклет ден го празнуваме! Тази пресконференция и чудесните корейски салати. Аз лично смятам, че прекалихме с празнуването. — Бел.прев. ↑

[11] Пеги, няма страшно, никой няма да разбере. Давам ти дума на офицер! — Бел.прев. ↑

[12] Моля? О, както и да е. Добре, момчета... Във всеки случай с тази мисия току-що поставих нов световен рекорд, не ми пука, мога да се откажа. Мислете си за вашите кариери, защо, по дяволите, трябва да се правя на ваша майка... Честит Ден на космонавтиката, хора! — Бел.прев. ↑

[13] Скъпи колеги. Преди точно четирийсет и седем години Юрий Гагарин беше тук, в орбита. И стана първият човек, който някога го е правил. Знаете, че баща ми го познаваше лично. Веднъж Гагарин му казал, че видял *разни неща* по време на полета си... Така че всеки път, когато някой е казал, че Гагарин *първ* е излетял в

Космоса, той винаги го поправял. Настоявал, че е просто *първият човек*... — Бел.прев. ↑

[14] И така, да прием за продължаването на нашето международно сътрудничество при изследването на Космоса и за Юрий Гагарин, който постла пътя към Космоса за всички нас така, че да можем да се срещнем! — Бел.прев. ↑

[15] Наздраве (рус.). — Бел.прев. ↑

[16] И така, Ли Со Ен, къде са сега прочутите ти корейски салати? — Бел.прев. ↑

[17] Ще донеса салатите... Сергей. Хареса ли ти салатата кимчи със зеле? Онази, пикантната? — Бел.прев. ↑

[18] О, да... Пикантното винаги ми харесва. — Бел.прев. ↑

[19] Знаете ли какво. Не съм новак в тая работа с Космоса. Завършил съм Калифорнийския технологически институт. И не вярвам в тия глупости за черните котки... Но вижте... Колкото повече научавам за органичната химия, толкова повече се замислям за живота на Земята... И толкова по-малко вярвам, че се е появил *просто ей така, отникъде*... Казвам ви, бил е създаден. Всички сме били създадени. Тук е пипала Божията ръка. — Бел.прев. ↑

[20] Знаеш, че религията отново е на мода в Русия. Но при комунизма е имало едно правилно нещо: материализмът. И ти няма да ме убедиш, че цялата тая шибана Вселена просто е била създадена от някого. — Бел.прев. ↑

[21] Добре! Добре! Но ти сериозно ли вярваш, че животът се е появил просто случайно на Земята? Наистина ли мислиш, че не е съществувал никъде другаде и изведнъж просто случайно се е пръкнал на проклетата ни малка планета? Да бе, да! — Бел.прев. ↑

[22] Така нареченият „ефект на водката“. Чували ли сте някога теорията за панспермията? — Бел.прев. ↑

[23] Какво? — Бел.прев. ↑

[24] Има една теория, според която животът във Вселената произлиза от един източник... И се е разпространил като вирус из галактиките... Вероятно някой нарочно сее семената му... А може и да става случайно. — Бел.прев. ↑

[25] Добре, мога да приема, че е имало някакъв метеорит, върху който е имало някакви бактерии, когато е паднал на празната, мъртва Земя. И че той е донесъл семената на живота на нея. Но по дяволите,

това не обяснява как са се появили тези бактерии, откъде са дошли...
— Бел.прев. ↑

[26] Дошли са отнякъде другаде, предполагам. — Бел.прев. ↑

[27] Мисля, че може би си прав. Животът произлиза от един източник във Вселената... Това е! Това е! — Бел.прев. ↑

[28] Това е какво? — Бел.прев. ↑

[29] Това е несъмнено проявление на самия Господ! Един източник, който пръска живот из галактиките... — Бел.прев. ↑

[30] Както и да е. Щом това те устройва... — Бел.прев. ↑

[31] Абсолютно. Божията ръка има пръст в зараждането на живота и Божията воля го е разпространила, изпратила е всяка негова частица в правилната посока, намерила му е почва, където да процъфтява и да се размножава! — Бел.прев. ↑

[32] Още малко салата кимчи със зеле? — Бел.прев. ↑

[33] Да, ако обичаш. Имам нужда от нещо пикантно. Много. — Бел.прев. ↑

[34] Божията воля! — Бел.прев. ↑

ПРЕДИ БЕЗВЕТРИЕТО

През прозореца на Иванов се виждаше само скриващият гледката към града невъобразимо голям балон с надпис:

„Напред, Русия!“. Владимир Богов гледаше балона, примигваше, опитваше се да преглътне буцата в гърлото си, напъваше се да каже нещо и не можеше...

— Извинявай, Володя, нищо лично — рече с дежурната си въздишка Иванов.

Гробищен хлад скова тялото на Богов. Този гангстерски претекст, който използваша, за да го залее с цимент и да го хвърлят в Хъдсъна на забравата, и тази гангстерска лекота и безмилостност, с която му бяха произнесли присъдата... Не, не го заплашваша, просто бяха решили да се разправят с него, без дори да му обяснят къде и кога беше стъпил накриво, сякаш не им беше служил вярно през всичките тези години. На тях? На народа!

— По-добре ме застреляй — помоли се той на Иванов.

— Хайде, хайде, няма нужда от драми! — усмихна се студено онзи. — Животът не свършва с това.

— За водещия на най-рейтинговата програма на канал ЧТВ — след свалянето от ефира?!... Естествено, че свършва! — възкликна разпалено Богов.

— Бившата най-рейтингова — поправи го Иванов.

— Да, видях, че процентите спадат... Но това е сезонно! И миналата година април беше слаб... А от септември планирах...

— Човек предполага, а Бог разполага. — Иванов раболепно погали обградения със свежи цветя и плодове бял телефон с герб на масата.

— Нима заповедта е дошла отгоре? — Богов веднага оклюма и спря да трепери в запълнената си с цимент бъчва.

— В нашата страна заповедите отгоре само оформят юридически колективната ирационалност — отвърна Иванов. — ВЦИОМ^[1] направи допитване. Попитаха: какво мислите за предаването „Дуел“ на

Владимир Богов? Попитаха: има ли полза от него телевизионният канал ЧТВ? Попитаха: какво мислите за Богов по принцип?

Иванов разрови листовете върху безкрайната си маса, намери нужния — с печата на ВЦИОМ — и се прокашля.

— Да чета ли?

— Чети! — отсече Богов, сякаш беше Стършел, който заповядва „Огън!“ на своите палачи.

— Четем... Така... така... А, ето. Мнозинството респонденти смятат, че предаването „Дуел“ на Владимир Богов е изгубило първоначалната си искра... За осем години в ефира... Шейсет и три процента... Измислени проблеми... Седемдесет процента... Липса на истински конфликт... Петдесет и осем процента... Предсказуемост на резултата от гласуването на зрителите... Шейсет процента... Излишна интелектуалност на водещия... Деветдесет процента. С една дума, вяло. Няма адреналин.

— Но моята аудитория обича...

— Володя! — Иванов размаха резултатите от допитването. — Няма твоя аудитория. Има наша аудитория. И нашата аудитория хареса новата ярка концепция на предаванията по телевизия ЧТВ. На нашата аудитория ѝ харесват сюжети за това как бултериер е изял малко дете. На нашата аудитория ѝ е интересно разчленяването. Нашата аудитория иска да гледа как в пряк ефир джудже прави репортаж изпод полата на Пугачова. Това са актуални теми от живота. Ти какво можеш да предложиш на нашата аудитория?

— Бих могъл... — Богов си поемаше въздух с отворена уста, като трескаво се опитваше да измисли поне нещо.

— Володя! Твоето предаване е отломка от стария ЧТВ. Да, това е отломка, заседнала в самото сърце на нашия канал, и точно заради това трябва да я извадим. Нашата програмна политика се крепи на три кита: секс, смърт и пари. И ти с вечната ти интелигентска рефлексия силно изпъкваш.

— Дай ми още един ден! Ще се поправа. Утре ще ти донеса концепция за обновеното предаване, която ще се вписва хармонично във вашия ефир. Програма, която ще гледа цялата страна! Истински конфликт. Горещи теми...

В гласа му прозираше такова отчаяние, че Иванов, който мислено вече се поздравяваше с победата в този нелек бой и се възхваляваше за

проявените твърдост и мъжество, в последния момент потрепна.

— Сам разбираш, че от мен нищо не зависи — рече бавно той. — Като напишеш концепцията, прати я по пощата. Там — той вдигна пръст нагоре — ще я прегледат. И ще решат.

— Да, да. Ти само им я предай — побърза да каже Богов. — А аз всичко ще направя...

— Утре всичко да е готово. Че за мястото ти вече има опашка... Млади хора, неизвестни — усмихна се Иванов.

* * *

Богов се мятеше из апартамента си до късно през нощта и обмисляше плана за спасение. Залепваше се за ноутбука, записваше на харддиска плахи, хилави идеи и веднага ги изтриваше, пляскаше се по бузите и се плискаше със студена вода, вареше си кафе и го оставяше да изкипи, защото в главата му се появяваше нова мисъл, която в първия миг му се струваше гениална, но почти веднага биваше разяждана от киселината на съмненията.

Нужен е ребрандинг, повтаряше си той. Трябва да снабдя предаването с нова енергетика. Недостатъчни са им конфликтите? Какво пък, Богов знаеше как да направи предаването по-драматично. Не им стигат зрелищата? Ще им даде запомняща се картина! Може да промени и името, за да накара аудиторията веднага да разбере: край на игрите, вече всичко е сериозно! Никакви дуели повече, никаква куртоазия... Да! Но каква да е темата?

За първото му предаване, току-що претърпяло ребрандинг, е нужна ярка тема. От една страна — глобална, от държавен мащаб. От друга — разбираема и близка на всеки. Секс? Недостатъчно държавност. Смърт? Твърде голяма конкуренция...

Измъчен, Богов пусна късните новини. Попадна на икономическия блок: премиер-министърът разглеждаше най-новите въздушни балони, току-що въведени в експлоатация. Напълнени с благословен западен вятър, платнените гиганти бързо оживяваха, изправяха се също както се изправяше самата им принудена да падне на колене страна; издуваха се до невъобразими размери като горделиви кърлежи.

Миг — и над поволжските поля се реят десетки тристаметрови въздушни балони, подухвани от западния вятър...

„Тази година ръстът на икономиката надвишава седем процента — съобщи кореспондентът, докато се любуваше на балоните. — Така планираното за 2020 година удвояване на БВП ще бъде достигнато пет години по-рано от установения срок!“

Богов, по-тъмен и от облак, изключи телевизора и бръкна в хладилника за водка. Чувстваше се като пътник във влака „Соликамск — Москва“, когото милицията сваля на някаква смрадлива малка гара точно когато лъчезарната и желана столица с главозамайващо красивия ѝ живот току-що се е появила някъде в далечината...

Богов така и не успя да изгълта водката.

Като една същинска състрадателна кондукторка музата му се усмихна и милостиво спусна желязното стъпало; като се препъваше в подвижния чакъл и набираше внезапно нахлулите в главата му идеи на клавиатурата на ноутбука, Богов все пак успя да догони отдалечаващия се син вагон, да скочи на стъпалото и дишащ тежко, почервенял от тичането и от щастие, да се вмъкне вътре.

Едва успял да укроти разбушувалата се мозъчна буря, той си оформи творението в „Уърд“ и натисна бутона Send.

* * *

— Донесе ли ябълка? — попита строго Иванов.

— Разбира се! — развълнувано кимна Богов.

Той извади зрялата „антоновка“ и я подаде на Иванов. Онзи я отри в самото си, отрязва парче от нея със златен нож за хартия и внимателно го постави до белия телефон с герба. Богов не без удоволствие установи, че неговият подарък днес се беше оказал първи. Часовникът на стената показваше девет сутринта.

— Чувал съм, че някои им втриват в коремчето ароматни масла, също помага — прошепна той, поглеждайки лекичко към телефона.

— Суеверие някакво — изкриви лице Иванов. — Добре, по твоя въпрос. Молбите ти са чути. Дава ти се още един шанс. Дай да обсъдим концепцията по точки.

Богов се прекръсти в екстаз.

— Какво се е харесало — започна Иванов. — Първо, сполучливата мисъл за смяната на името. На мен лично „Пердах“ ми импонира повече от „Дуел“. По-голяма изразителност, повече емоционалност и определено звучи по-народно.

Богов скромно сведе поглед.

— Новото оформление на студиото — също браво. Макар че ще ни струва малко повече, заслужава си. Ринг, залят с тиня, на който лице в лице ще се сблъскват политическите опоненти — това е красиво. Само че ти тук предлагаш героите да бъдат облечени в борчески трика. На мен лично ми се струва, че строгите костюми ще придадат повече контраст. И още баловете могат да се отчитат според резултата от всеки рунд... Който изгуби, съблича един детайл от облеклото си. Това ще позволи да привлечем женската аудитория.

— Отлична идея — съгласи се Богов.

— А ако темата е свободата на словото например... Можем от демократите да поканим Хакамад, а от единорусите, да речем, Хоркин — започна да си фантазира Иванов. — Общо взето, браво! — похвали той Богов.

— Като озарение свише ми дойде вчера — изчерви се онзи.

— Сега за неприятното — прекъсна го Иванов. — За първия брой си избрал опасна тема. Не се ли страхуваш, че ситуацията ще излезе извън контрол? Все пак се излъчва директно!

— Но те нали искаха конфликт! Искаха истински проблем!

— Да допуснем. Но струва ли си сега, когато в страната настъпи дългоочакваната стабилност, да тревожим народа с апокалиптични пророчества? Защо да го караме да си задава излишни въпроси?

— Рейтингите ще са високи — рече уверено Богов.

— Ще са — съгласи се Иванов. — Но виж сега... Ако не го удържиш в правилното русло — ние с теб не се познаваме и никога досега не сме се срещали. Ти няма какво да губиш...

— Поемам цялата отговорност! — решително се намръщи Богов.

— Върви се готви. — Иванов се надигна от креслото и стисна ръката на Богов.

А когато онзи излезе от кабинета, Иванов се обърна към белия телефон, наведе се над интеркома и помоли секретарката:

— Арина! Ариночка, прати някой там за ароматно масло, ако обичаш. Не, не. Че какво общо има тук вазелинът, глупаче?

* * *

За това предаване Богов се готвеше като за дуел, като за последен бой. Лично наглеждаше работниците, които покриваха ринга с тиня, две нощи подред като ученик зубреше редакторските справки за икономическата ситуация в страната, като треньор лично масажираше раменете и на двамата герои, надъхваше ги, като разказваше на всекиго как малко преди това опонентът му е разнасял сплетни за него на премиерата на филма на Лунгин „Цар“.

После, когато студиото вече се беше напълнило с подбрана публика — не някакви си там старици за по петстотин рубли на предаване, а привлекателни жени и мъже на средна възраст за по две и петстотин — Богов пусна любимата „Тореадор“ на Бизе, облече токущо изгладената бяла риза, въздъхна дълбоко. Край, време е!

— Почакай! — влезе в гримьорната Иванов. — Ето, помолиха ме да ти предам...

Той разтвори юмрука си. Вътре се оказа малка кадифена кутийка — от онези, в които е прието да се поднасят годежните пръстени. Богов предпазливо повдигна капачето...

— Какво е това? — Той завъртя в ръцете си миниатюрна слушалка с телесен цвят.

— Вътрешният глас — с благоговение произнесе Иванов.

— Трябва ти само докато си в ефир. В него ще чуваш коментарите на нашия уредник от Администрацията. Ако кривнеш от правия път, Вътрешният глас ще ти подскаже.

Богов кимна мълчаливо и внимателно пъхна мъничкия Вътрешен глас в ухото си. После отдаде чест по войнишки на Иванов и излезе от гримьорната.

* * *

— Това е предаването „Пердах“, а аз съм Владимир Богов! Чакайте продължението на този двубой десет години и днес той ще се състои! Дами и господа, поздравете нашите герои! В левия ъгъл на

ринга — политическият борец тежка категория, несменяемият лидер на ЛДПР Владимир Жириновски!

Добре подготвеното студио изригна в овации.

— В десния ъгъл — върналият се в голямата политика след травма и дългогодишно прекъсване Борис Неемцов^[2]!

В добре подготвеното студио се разнесоха редки ръкопляскания.

— Заради този грандиозен мач реванш ние избрахме най-наболялата тема! Тема, която не обсъждат по телевизията...

— Кхм-кхм — обади се Вътрешният глас.

— Защото просто не се осмеляват да се захванат с нея! — измъкна се Богов. — Всички освен нас! Но преди нашите герои да се впуснат в пердаха, нека изгледаме материала, подготвен от кореспондентите ни!

Над ринга се разгъна екран, като едва не се потопи в рядката кал. Заработи проектор и бялото екранно платно се превърна в синьо-синьо небе, в което на фона на симфонична музика се носеха огромни въздушни балони. След това гладко се вмъкна глас зад кадър.

„През последните десет години икономиката на Русия нараства с ударни темпове. Паричните постъпления в бюджета се увеличават ежегодно средно с десет процента. БВП — със седем процента на година. И всичко това се случва най-вече благодарение на конструирането и въвеждането в експлоатация на съвременните въздушни балони. Като използва благоприятната климатична конюнктура, днес правителството успява не само напълно да изпълни социалните си задължения, но и да повиши заплатите в бюджетната сфера средно с двайсет процента годишно, а на пенсиите — с осемнайсет процента...“

На екрана се появиха елинги^[3], в които мравките работници шиеха ципите на въздушните балони, провеждаха изпитателни надувания, сглобяваха високотехнологични влагосъбиратели, лепяха километри гъвкави гофрирани тръби...

„... Редом с въздушната промишленост бурно се развива и балоностроителният отрасъл, който създава хиляди работни места. Заработените средства се влагат в дивелопмънт, в автомобилната индустрия, в конструирането на пътища...“ На фона на логото на Миникономразвитие — стилизиран въздушен балон на фона на

двуглав орел — изникна нечия говореща брадата глава. Тя сподели прогнозата си за ръста на пазара в близките две години.

„А сега се отправяме към поволжското поле... И ще видим как бият тези сърца на руската икономика. Въздушните балони се считат за стратегически обекти и тук рядко пускат гости... Но снимачната група на програмата «Пердах» успя да проникне в един от балоните, за да ви покаже откъде се взимат парите в нашата страна!“

Вътрешният глас в ухото на Богов нервно изсумтя.

„Нека да надникнем във вътрешността на въздушния балон!“ — предложи кореспондентът и публиката наистина видя сечение на балона, нарисувано с помощта на компютърна графика.

„Балоните се изготвят от свръхздрави синтетично платно със специално кондензиращо покритие на вътрешната повърхност. От материала, необходим за производството на един балон, могат да се ушийт панталони за езда за цялото население на Лихтенщайн!“ — отбеляза гордо кореспондентът.

„Когато балоните са готови, те се извозват със свръхмощни влекачи до мястото за постоянно пребиваване. Тук ги вдигат във въздуха с помощта на няколко хеликоптера Ми-26 и ги закачат на огромни придържачи рамки. Всичките рамки са построени така, че да позволят на балоните колкото се може по-ефективно да улавят въздушните потоци, идващи от запад. Само след няколко минути балоните ще се напълнят с въздух...“

— Красавец... — прошепна почти неразбираемо Вътрешният глас, когато на екрана се понесе могъщият балон в цветовете на държавното знаме с надпис „Петър Велики“.

„Под въздействието на западния вятър върху вътрешните стени на балоните постоянно се образува паричен конденз. Той веднага се стича надолу, към дупката, която води към свръхгъвкава гофрирана тръба. Тези тръби отиват директно в земята, където паричният конденз се събира в контейнери с огромна вместимост. В тях кондензът вече се преобразува в пачки банкноти. Последното постижение на въздухопрома е производството от конденз на нови петхилядни купюри. Именно оттам парите попадат в Центробанк, в бюджета на Руската федерация, на фондовия пазар, в държавните и частните банки и накрая, чрез кредитите и заплатите — в джобовете на гражданите.“

Цялото студио гледаше като омагьосано екрана, сякаш се намираще на сеанс на Волф Месинг. Някои зрители неволно стискаха пръсти в юмруци. Някой дори рефлексно преглъщаше.

И изведнъж един от гигантските въздушни балони започна да се спихва!

„Ами ако нашето благосъстояние не е вечно?!“ — изграчи кореспондентът. Публиката ахна ужасено и започна разстроено да шушука.

Богов се усмихна, доволен от произведения ефект.

— Ето сега беше на границата — изрече Вътрешният глас.

— Думата има Борис Немцов! — прогърмя гласът на Богов.

Загорелият и отпочинал Немцов, облечен с полуразкопчана риза, подгъна панталоните си и предпазливо направи крачка напред.

— Днес в страната са построени и действат около двайсет хиляди въздушни балона — започна отдалече той.

— Двайсет и три хиляди деветстотин и тринайсет — вмъкна Богов.

— Кучи син, принизява успехите ни — изсъска Вътрешният глас.

— И всичките са обърнати на запад — каза Немцов, като стъпи гнусливо в тинята.

— А на вас западът да не би нещо да не ви устройва? — направи широка крачка напред Жириновски и веднага хлътна до колене в блатото. — Мислех си, че го обичате...

— Какво общо има това? — Немцов запретна ръкави и започна да обикаля около Жириновски. — Та нали в този разговор не става дума за мен... Това е държавен въпрос...

— Защото отдавна сте се продали! Защото са ви платили, за да сеете смут! Категорично! — Жириновски се хвърли напред, удари с глава Немцов в корема и той падна с вик.

— Позволете... Но защо... — Немцов се изправи и се отърси. — Защо у нас строят всички ветроуловители, всички въздушни балони винаги с лице на запад? Защо се проявява такава непредвидливост?

— А къде другаде да ги строят? Трябва да признаем, че вятърът винаги е духал от запад на изток. — Жириновски се примъкна поблизо. — Вие какво, да нямате излишни средства, че да строите рамки на всички страни? Ами споделете ги с държавата! Ето, имате вила в Антиб, хайде, продайте я! Децата ви ходят на почивка в Маями! По-

удобно за вербуване! Подлец! — Жириновски улучи удобния момент и хвърли шепа кал в очите на Немцов.

— Драги телевизионни зрители! Вие можете да подкрепите единия от нашите герои, като позвъните на телефоните, изписани на вашите екрани. Плащате само един телефонен разговор с Доминиканската република! А засега... Засега с преднина от трийсет процента води Владимир Жириновски — погледна право в камерата Богов.

— Ами ако вятърът изведнъж промени посоката си? — плахо предположи Немцов, като се прокашляше, и отново се изправи на крака. — Ако изведнъж задуха от изток? Тази рамки... Тези ветрокапани... Можехте поне да ги направите подвижни... На пантички там... Да се обръщат след вятъра...

— Сега е моментът за балансиране на либералната истерика — подсказа Вътрешният глас на Богов.

— За всичките десет години наблюдения такова нещо не се е случвало! — намеси се Богов.

Но Жириновски пое инициативата — сигурно си имаше собствен Вътрешен глас и той също го беше подтикнал към действие.

— Вие какво ни плашите?! Защо плашите народа? Нас не могат да ни уплашат! Ето у нас пенсиите как растат! У нас военните апартаменти получават! Медицина си имаме! Космос си имаме! Балет! Нанотехнологии! Ние сме народът, който победи фашизма! — Владимир Волфович премина в решаващо настъпление, като нанасяше удар след удар в носа на Немцов.

— Но защо...

— Брейк! Имаме въпрос към участниците в пердаха от един от съдиите! — Богов знаеше, че твърде бързото поражение ще доведе до нисък рейтинг. — Давам думата на поета Игор Перепелкин.

Перепелкин, слаб и изтощен на вид, зле облечен, с еполети от пърхот на костеливите рамене, се надигна от мястото си. Обикновено беше потиснат, изглеждаше като алкохолик и силно заекваше, затова често го викаха да защитава либералните ценности в политическите токшоута.

Но сега Перепелкин се държеше необичайно уверено и почти не се беше прегърбил. Богов се напрегна, опасявайки се от провокация.

— А... А... Ка-а... Ка-а-жете, ами ако вятърът из... изобщо с... спре? — с искрен интерес попита той.

— Така... Готвим се да изключим студиото... В резерва имаме две серии „Полицейски войни“... — укрепна и започна да раздава заповеди Вътрешният глас.

Богов разбра, че всеки момент може да се случи непоправимото, и без да го слуша повече, сам премина в нападение.

— Ама какво говорите? В нашата страна винаги е духал вятър!

— Още преди Петър Велики, преди Иван Грозни, от основаването на Руската държава тук парите винаги са се правили от въздуха! — подкрепи го Жириновски. — Само един вредител може да каже, че вятърът изведнъж ще секне! Само един страхливец! — Той се засили, оттласна се от оградата и със замах нацели с лакът Немцов в лицето.

— Почакайте със сериала — омили стиви се Вътрешният глас.

— Въздухът, като основа на благосъстоянието на нашата държава и нашия народ, няма заместител! — Увлеклият се Богов сам прескочи оградата и се затича към свилия се Немцов.

— А аз какво? Аз нищо не съм казал... — Онзи прикриваше главата си с ръце, като се опитваше да защити лицето си от ударите.

— Вятърът е духал, духа и ще духа винаги! — Жириновски възседна Немцов и започна да го тика в калта. — А такива наемници, такива врагове на народа като вас просто мътят водата, защото се надяват, че един ден сами ще оседлят нашите въздушни балони...

— Според общия резултат от зрителското гласуване победи Владимир Волфович Жириновски! — Богов хвана Жириновски за ръката с окървавени кокалчета на пръстите.

— На Борис Немцов се отбелязва поражение! — Той ритна охкащия политик.

— Още ще те бъде — прошепна му Вътрешният глас.

— Благодаря ви! — извика Богов. — Благодаря на всички, които гледаха това предаване! Въздухът стига за всички! Дишайте дълбоко!

— Благодаря на всички! — избоботи на цялото студио режисьорът. — Край на ефира.

Богов, изнемощял, но абсолютно щастлив, приседна на края на ринга и запали цигара. Приблужи се Иванов и нежно го потупа по тила.

— Дванайсет процента и половина. Среден дял трийсет. Петдесет хиляди обаждания до Доминиканската република, ще си получиш своята част.

Богов се усмихна изморено, разпери ръце.

— Хей, Владимир Петрович, той нещо не диша. — Един работник подритваше лежащия по лице в калта Немцов.

— По дяволите, увлекли сме се... — Богов се почеса по тила. — Но пък какви числа... — Той замижа и си пое дълбоко дъх като след получаването на оргазъм.

* * *

„Чуйте прогнозата за времето за утре, 1 юни 2008 година. В Москва ще бъде слънчево, температурата през деня ще бъде плюс двайсет, през нощта плюс петнайсет градуса. Утре на цялата територия на Русия ще духа силен западен вятър. Вятър ще духа и през цялата седмица...“

— От сега нататък вятърът винаги ще духа — намигна си в огледалото за обратно виждане Богов и превключи на музикална станция.

[1] Руският център за изучаване на общественото мнение. — Бел.прев. ↑

[2] Борис Немцов бе убит от неизвестен извършител на 27 февруари 2015 г. в Москва. — Б.р. ↑

[3] Съоръжение, предназначено за построяване, съхраняване, техническо обслужване и ремонт на дирижабли и аеростати. — Бел.прев. ↑

ДОБРО ДЕЛО

— Нищожество! — изпищя Наташка.

Антон машинално се наведе. След трите четирийсет и пет дневни командировки в Чечня той чувстваше опасността с гърба си: тялото реагираше независимо от съзнанието, и то със солидна преднина.

Многостенната чаша се удари в стената точно над главата му, взриви се на стъклени парченца, зашиба Антон по бузите и се изсипа като градушка на пода. Антон се изправи, отръска стъкълцата от лаконичния си мъжки сандвич — „докторски“ салам върху бородинско хлебче — и непоколебимо се изхрачи.

— За нищо, за нищо не те бива! — извиваше тя.

Наташкиният фалцет караше пращните съдове в бюфета тихичко да вият, порцелановото кученце на рафтчето в коридора да кима утвърдително и надолу по хладилника да се плъзгат неугледните магнити с имена на градове: „Сухуми“, „Кисловодск“ и дори ръчно изработеният „Грозни“.

Когато ѝ свършеше въздухът и тя започнеше хрипливо да си поема дъх за следващия рунд, паузата се запълваше от подмилкващото се боботене на заелия господстваща височина кухненски телевизор. На мазния екран се мяркаха охранени лица; май вървеше вечерното аналитично предаване.

Двеста и четирийсет милиарда, помисли си Антон. Двеста. И четирийсет.

В спалнята се събуди Сашка и ревна. Горкото хлапе.

Дали пък да не отиде да го приспи?

Антон стана от разклатеното столче, но веднага се озова пред шкафа със съдовете. Кухня — нищо излишно. Шест квадратни метра. Изплю се върху екранните политици — и улучи, щракна копчето и се натъкна на неостаряващия артист Каневски. Антон кимна на Каневски като на стар приятел. Отвори шкафа, извади нова чаша, седна, наля си. Затвори очи.

— Защо тогава си избра такава работа, мамка ти?! Само седемнайсет хиляди рубли! Че аз дори пред съученичките ми не смея да го призная!

Антон напипа заслужения си сандвич върху карираната мушама, обсипана с резки от нож, и отхапа. Дъвчеше без желание топлия, подозрително жилав салам. За миг му се стори, че в устата му е пъхнат езикът на Наташка, че тя го целува. Гладна кокошка просо сънува... През последните месеци тя все странеше от него в леглото. Възпитаваше го. Наказваше го за бавното израстване в кариерата.

Междувременно на телевизора се въртеше артистът Каневски, който ексхумираше престъпници от съветски времена и заедно с тях — собствената си някогашна слава.

— В онези години корупцията изглеждаше като нещо нечувано — повтаряше все своето Каневски. — Точно заради това разследването получи такъв отклик. Следствието го водеха...

Той замълча и се вгледа изпитателно в кухненския мизансцен през пласта мазнина. Антон въздъхна и отново си наля. С легендарния майор експерт пиенето не беше толкова самотно занимание. Конякът нахлу в главата му и зашумя уютно като мътен черноморски прибор. Антон влезе в зелените води с надуваем дюшек, започна да се поклаща върху разпенените вълни, замисли се.

— Принципи имал! Вижте го само! Всички са нормални хора, само този особняк имал принципи! — През приспивния шепот на приборя гласът на Наташка досаждаше като комар, като зъбобол.

— Всичките са маскири, другарю Томин — обобщи Антон, обръщайки се към артиста Каневски.

Отпусна глава на ръката си, скри се от злата си жена, от плачещия син, от руската държава, от целия си идиотски живот и заспа. И му се присъни, че целият този противен свят е потопен под вода, нито една твар не е заслужила билет за Ноевия ковчег и само той, Антон, се носи по тъмните води върху своя надуваем дюшек, и се носи, и се носи...

* * *

И когато несигурният му сал най-сетне акостира, се оказа, че пак е пред „Арарата“. Откъдето беше тръгнал. Почти празната бутилка с псевдоарменски коняк се извисяваше пред очите му и отпечатаният като за далтонисти етикет с планински масив изпълваше цялото полезрение на Антон.

През прозореца се виждаше сумрачното небе и вече беше настъпила утринта на следващия ден. Но в душата на Антон така и не се беше развиделило. На двора драскаше с метлата си по асфалта плашливият метач киргиз, от клоните се хвърляха жълти листа може би с надеждата да се разбият в земята и край, но вместо това пикираха бавно-бавно и умираха от естествена смърт.

Идеше му да обхване главата си в метален обръч и да я стегне — иначе тя щеше или да се пръсне, или изобщо да отиде по дяволите. „Араратът“ блещукаше пред него като единствено спасение. Антон залепи устни към гърлото на бутилката и я пресуши.

Приключи с пиенето и се послуша.

Вкъщи цареше зловеща тишина. Чуваше се ясно как работи телевизорът в кухнята у съседите на третия етаж, тъжно виеше рахитичната овчарка на петия, студентът от апартамента зад стената беше започнал утринния си сеанс с поредната случайна приятелка... Но всички тези обичайни шумове, смесени във фонов коктейл, незабележими като жуженето на хладилника, започнаха да се различават едва сега, когато в собствения апартамент на Антон не се долавяше нито звук.

— Наташ?

Той се подпря на ръба на масата, изправи се, излезе в коридора... На закачалката като издуто платно висеше единствено униформеното му дерматиново яке, а всичките дрехи на Наташа — и кожухът, и палтото, и шалове — бяха изчезнали.

— Наташа! — разтревожено извика Антон. Пустота.

Легълцето на Сашка беше празно. Разтегателният диван, тяхното брачно ложе, дори не беше оправен. Чантата на Наташа беше изчезнала. Всичко беше изчезнало.

Антон влезе в банята. Врътна скърцащия кран, пусна студената вода, изправи се... И видя прощалната бележка — жълта самозалепваща се хартийка, прикрепена към огледалото — точно на мястото, където се отразяваше Антоновото чело.

На нея пишеше: „Развод“.

Антон се изми със студена вода под глухия акомпанимент на водопроводните тръби, почеса се по наболата брада и приседна на ръба на пожълтялата вана. Имаше чувството, че са му отрязали ръката. И не могат да му я пришият обратно — гангрена. Изсмукали са колкото са можели гной, но явно е започнала да некротизира и се е размирисала.

В стаята зазвъня мобилният телефон, гъгниво възпроизвеждайки ръчно въведената от Антон песен „Нашата служба е и опасна, и трудна“.

Това е тя! — потрепна Антон. Какво да й каже?! Че скоро всичко ще свърши, че още малко и ще довърши един голям случай, че са длъжни най-после да го повишат, със сигурност ще му дадат премия, надбавка... Потърпи още малко, още мъничко, Наташ!

Втурна се в стаята, измъкна от джоба на панталоните телефона си — стар, тежък и огромен като пистолет ТТ, и погледна екрана...

— Да, Кирил Петрович. Успях се. Боли. Ще дойда. Тъй вярно.

Огледа сандвича. Засече първите признаци на разваляне и го изхвърли. Грабна от закачалката якето с четиризвездните капитански пагони, тресна входната врата. Вратата беше дървена — макар да бяха на първия етаж, не го беше страх; и без това нямаше какво да откраднат от тях. Излезе на двора през изрисувания със свастики вход. Стиснал зъби, си купи цигари от будката. В портфейла останаха деветстотин шейсет и две рубли. До заплата — десет дни. За макарони стигаха, за пелмени — не. Нищо, ще ядем макарони. С кетчуп и сол — отлично. Пък и само със сол става.

Колата — лада „деветка“, грохнала, ръждясала, едноока — запали с туберкулозна кашлица, затресе се като несъмнен труп под електрошок в реанимацията, но запали, благодаря! И Антон изпълзя в Града — покрай тлъстия червендалест катаджия, който на този ъгъл винаги доеше опитващите се да се промъкнат в центъра „Газели“.

Гад продажна, каза Антон на катаджията. По двеста хиляди на смяна събирали, говори се. А какъв е той? Старши лейтенант. Базов модел кинтоприемник, едва ли не най-нисшата степен на служебната еволюция, даже зверче не е, а просто мравка войник. Пчела работничка. Раираната част на тялото му вибрира, събира сладък нектар. Част оставя на себе си за препитание, част предава нагоре. И

колко от тях работят по пътищата! То да бяха само катаджиите... Ами и чиновниците, всичките. Всеки от тях! Всички събират подкупи. И предават част някъде нагоре.

Веднъж Антон беше прочел, че годишният обем на подкупите в Русия е 240 милиарда долара. А държавният бюджет — триста милиарда. Оттогава капитанът все не можеше да се успокои — къде дяват всичките тези пари? Що за шибан кошер строят? Да се изядат толкова пари, е просто физически невъзможно!

Двеста хиляди на смяна, с тъпа тежка ненавист каза Антон на катаджията. Защо са ти пари?! На теб, изроде, и без това нито една жена няма да ти пусне!

Прозорците на „деветката“ бяха плътно затворени, разбира се. Катаджията видя само, че устните на Антон помръдват, и шеговито му козирува в отговор.

Веднъж двамата с Наташка минаха покрай него, когато се прибираха от късно гости, тази гад ги спря и хищнически подуши, наложи се да му покаже документите си и да се запознаят. Сега постовият смяташе Антон за свой приятел, едва ли не подопечен, усмихваше му се покровителствено и намигваше заговорнически. Веднъж на Антон му се беше наложило да ходи на уролог, който, когато го прие, му говореше на „вие“, но след прегледа на простата през задния вход незнайно защо мина на „ти“. Случайно зародилата се близост с катаджията напомняше на Антон за онази отдавнашна история.

* * *

Движението по „Петровка“ вървеше по-бавно и от това по булевардите: пречеха набитите плътно една до друга, паркирани в две редици неприлично скъпи коли. Преди същото го имаше и нощем, но после клуб „Дагилев“, обител на порока и раков тумор в тялото на парка „Ермитаж“, започна да пуши под напрегнатите и изпълнени с омраза погледи на сътрудниците на ГУВД, обитаващи отсрещната сграда, и изгоря до основи. Добре стана така, помисли си Антон, и слава богу. Че адски се нервираше, когато си тръгваше последен от работа. Всяка вечер.

„Петровка“ 38. Пристигнахме.

Той остави колата на аварийни светлини, сложи под предното стъкло листче хартия с телефонния си номер и прегърбен, закрачи към входа.

Колко силно — и колко дълго! — беше мечтал да попадне тук... Докато служеше в Тула, докато учеше във Висшето училище, когато се местеше в Москва, когато приемаше командировките на фронта... И ето, най-после попадна. Половината му живот замина. През останалата половина още три години се занимава с бумащини, преди накрая да му поверят истинска работа. Обещаха, че ако се справи, ще го направят старши оперативен работник. И след проточилата се необичайно дълго безпросветна нощ, в която смътно мъждукаха четирите капитански звездички, на пагоните на Антон може би щеше да изгрее ярката утринна — майорска — звезда... Звездата на пленителното щастие.

Само трябваше да доведе този случай докрай.

А той се оказа странен, неприятен. Започна с един таджик, рутинно претрепал се на поредния строеж на века... Въпреки всички закони на физиката колкото по-дълбоко се ровеше Антон, колкото по-дълбоко навлизаше в заешката дупка на своето разследване, толкова по-нависоко стигаше. Разследването отведе следователя до такива висини, че му се виеше свят, а въздухът беше студен и разреден. Отведе го почти до жителите на небесата. А там, горе, как взимаха! И то по колко! И за какво!

Но пък нали само онези, които се занимават с опасните разследвания, израстват в кариерата, убеждаваше себе си Антон.

След първите интересни резултати полковник Честноков взе Антон под крилото си. Кирил Петрович обясни на трийсет и пет годишния капитан, че вече ще трябва да докладва лично на него, за да не попада информацията в ръцете на „къртиците“. И Антон докладваше. Кирил Петрович се мръщеше сурово, кимаше и настояваше капитанът да продължи разследването, като му постави гриф „секретно“. Пък и да беше разказал Антон на някого какво всъщност се твори зад огледалните стъкла на небостъргачите, в които отвън се виждаше единствено отражението на облаците, никой нямаше да му повярва. Щяха да го уволнят със задна дата и да го тикнат в лудницата. Както е прието.

Папката с делото — дебела, тежка — лежеше в сейф при Антон. А разгорецилият се капитан непрекъснато я допълваше с нови снимки, свидетелски показания, записи на подслушани разговори... Всеки момент папката щеше да набере критична маса... Щеше да започне верижна реакция... А след това вече нямаше да е възможно да се мълчи. Страшен шум щеше да се вдигне. И вече нищо нямаше да е същото.

Само на Кирил Петрович — полковника, който ръководеше Антон, изслушваше го и никога не се месеше в разследването му — само на него може да се довери. А той вече щеше да съобрази какво да прави.

* * *

— Предаваш случая, Ломакин — обяви небрежно Кирил Петрович.

— Как така... На кого го предавам? — Антон гледаше полковника ошашавено, с неразбиране, като декоративна рибка, прехвърлена от аквариума в чашка с водка.

— На мен. А пък аз вече по-нататък... — полковникът попи с карирана кърпичка плешивината, образувала се точно по ръба на фуражката.

— Но Кирил Петрович... Другарю полковник... Аз вече почти... Останали са ми само... Знаете ли на кого попаднах? Та там такива хора... — разбъбри се Антон, като скочи от стола.

— Знам какви хора. Не се притеснявай, Антоша. Ще те прехвърлим на нов, отговорен участък. Ще прикри... обезпечаваш работата на голям пазар.

— А... а моят случай? Кой ще го доразследва? Искам сам да му го предам, да обясня всичко на човека. Толкова труд положих, Кирил Петрович! А и когато започне операцията, бих искал...

— Операция няма да започне, Антон. — Полковникът бащински положи ръка върху пагона на развълнувания капитан, притисна го надолу към стола, към земята. — Няма да започне операция. Закривам този случай.

— Ама... Там... Нали видяхте, че там... Фамилиите видяхте ли? Онези, които взимат?

— Видях, да. Звучни фамилии. Ще позвъня в Управлението за вътрешна сигурност, те там със собствени сили... Какво, нали няма да си вадим кирливите ризи?... Макар че ризите не са наши, а съседски, хе-хе... Нека сами се оправят със своите върколаци. А на теб, Ломакин, премия за старанието...

Полковникът дръпна чекмеджето на бюрото, извади от него натъпкан плик и го връчи на вцепенения оперативен работник.

— Отпразнувайте там с жената. И — пазарът те чака! А, да, купи си някоя по-прилична кола, че тези търгаши не приемат нищо под ауди „шестица“, много нагли станаха, настояват да им пратим някой по-авторитетен...

Полковникът избута Ломакин в коридора и хлопна вратата — не много силно, но съвсем красноречиво. Антон се облегна на стената, пое си дъх, тръсна глава и разряза плика с ключа от наетия апартамент.

Вътре имаше достатъчно пари, за да си го купи веднага. И щяха да останат за „по-прилична кола“. Притъмня му пред очите и той тихичко се придвижи покрай стената, като се подпираше на нея. Толкова чуждестранни банкноти накуп беше виждал само в разобличителните репортажи на предаването „Дежурен отдел“ и във филмите за мафията. Милиционерите в този несъвършен свят не би трябвало да получават такива премии.

Антон подраска няколко пъти по вратата на полковника.

— Кирил Петрович, вземете ги. Моля ви, не бива...

— Не настоявай, Ломакин — отвърна с метална нотка в гласа полковникът.

— Не мога. — Антон продължаваше да държи плика в протегнатата си ръка, но полковникът не направи дори крачка към него. — По-добре честно, някаква надбавка там. Или повишение, ако съм заслужил. А това...

— Вабанк ли си решил да играеш, капитане? — студено, но някак с уважение рече Кирил Петрович. — Майор ти се е приискало? Добре, ще си получиш звездата. Но парите ще вземеш, разбра ли? Какво, всичките ти другари до кръста в лайната и до лактите в кървища, а само ти ще се разхождаш в параден мундир? Не, брат. Ще ги вземеш. Иди се напий.

Вратата се затръшна под носа на бъдещия майор, този път окончателно.

* * *

Ама как така, мислеше си Антон, заседнал безнадеждно в неподвижната навалица на „Садовое“. Получаваше се не по правилата. Дадох му пари, за да прекрати разследването и завинаги да забрави за него.

През целия си живот, по-точно през половината си живот плюс още три години, не беше взимал подкупи. Не беше взимал мазните копейки на гастарбайтерите, не беше взимал мокрите банкноти от петстотин рубли от азербайджанците по пазарите, не беше взимал прашните долари на бойците с маскировъчни шарки, когато се опитваха да си поръчат шашлици в килиите на предварителния арест. Изобщо не беше взимал. Звучеше смешно, разбира се, но Антон вярваше, че милиционерът трябва да е честен. Звучеше абсолютно идиотски, разбира се, но Антон вярваше, че милиционерската честност предполага да живееш само от милиционерската заплата. Кой знае защо, му се струваше, че това звучи гордо.

Наташка плюеше на принципите му. Тя си имаше собствена ценностна система, според която най-важно беше да ядеш и да се обличаш. Но сега... Сега просто нямаше къде да се дене, нали? Край, взе ги. Взе ги. Че как може да не ги вземеш, когато ти ги дава собственият ти началник? Премия. Нещо като премия. Значи може да ѝ се обади? Да позвъни, да ѝ каже... Тя мечтаеше да отиде в Турция, а не отново в Сухуми. Там сега е топла есен. Ако ѝ кажеше колко са му дали, тя веднага щеше да забрави за развода.

От „Садовое“ колоната постепенно се преля в застиналата „Рязанка“. Антон бавно отвори жабката, сякаш се страхуваше да не се събуди... Пликът си беше на мястото. Подпухнал като удавник. Като претрепалия се таджик. Като всички останали безбройни и безгласни таджики, узбеки и другите малцинства...

Колко са там, в жабката? Колко му предлагат за тях? Просто му ги бутнаха на него, капитана. На, яж. Запуши си устата. Като го преглътнеш — ела за още. Това не е като да си хабиш силите за

стотачките на гастарбайтерите. С това можеш целия си живот за миг да промениш. Изцяло. Сякаш се раждаш друг човек и при съвсем различни обстоятелства и просто забравяш за предишния си неуспешен опит да живееш... Да купи истински картинг на Сашка... Сега, разбира се, е още рано, но след година вече ще го оцени.

* * *

Антон извади мобилния и заскърца по бутоните, набирайки номера на Наташа. Тя издържа цели двайсет сигнала, но накрая се предаде.

— Какво?

— Наташ... Наташ, аз съм. Имам добри новини. Дадох ми премия. Ще ме повишат.

— Кой се обажда там? — намеси се свойски някакъв просташки нисък глас. — Твоят бившият ли, какво?

Антон моментално озверя, вкопчи здраво пръсти в кормилото, сякаш то беше гърлото на внезапно появилия се съперник, и с омраза захриптя в телефона:

— Какъв бивш?! Какъв ти бивш?! Ти какъв си, бе? Ще те... Всички ви! Ще те смачкам, гнидо, ясно ли ти е?! Ще направя главата ти на футболна топка... Знаеш ли с кого... Наташка! Ти какво, полудя ли... Побърка ли се... Що за простотия...

— Антоне — каза жена му твърдо и спокойно. — Напуснах те и отидох при друг. Вече не те обичам. Искам да бъда с истински мъж. Сбогом.

Каза му го с абсолютно студен глас. Отрязва го. Но това, което режеше, определено вече не беше жив човек. Със сигурност не му бяха останали нервни окончания, осъзна Антон. Вчера тя все още искаше да го изслуша, беше готова да спори, но той заспа. А днес вече беше късно. Гангрена.

— А... Ох... А Сашка? Та той... Аз съм му баща!

— А той няма да те помни — равнодушно отвърна тя. — Нека го отгледа истински мъж. Който може да изхранва семейство.

— Кой е той? За кого ме смени? Кой е той?! — изкрещя в телефона Антон, а той му отвърна: — Бип. Бип. Бип. Бип.

Как да се примириш с това? Ако си мислиш, че жена ти те напуска, защото не умееш да живееш — боли. Но ако знаеш, че те напуска, за да отиде при друг, когато разбереш, че са те сравнявали с някого и сам можеш да се сравниш с тази гад — тогава е непоносимо.

Намерила си е кучката някакъв бизнесмен. Олигарх някакъв... Който ще възпитава сина му като търгаш...

Главата му бучеше, не му стигаше въздух, през предното стъкло вместо улицата се виждаха сцени от разправията на капитана с невярната му съпруга и нейния любовник. Наоколо се чуваха клаксоните на автомобилите, сърдеха се на Антон за туткавостта и той на няколко пъти сваля стъклото и крещя навън ругатни, и дори вадеше служебния макарон...

Стигна до вкъщи.

И когато завиваше на кръстовището, в центъра на което обикновено стоеше тлъстият катаджия, Антон внезапно превключи на друга вълна. Видя нещо изумително.

От синьо-бялата патрулна „десетка“ със запотени стъкла излезе и се отръска стройна девойка. Отиде до шофьорската врата, наведе се и целуна катаджията по гадната мутра. Точно там, на работното му място.

— Направо тук сваляме курвите, нагло направо. Bravo — каза Антон на катаджията. — Брависимо.

Девойката се изправи, обърна се към Антон... Наташа.

Антон изскочи от колата, заряза я право там, на улицата, хвърли се към „десетката“, извлече катаджията навън и започна да го налага с юмруци по лицето.

Наташка плачеше, опитваше се да го откъсне от него, но напразно. Когато накрая Антон се измори, отдръпна се като напил се с кръв комар и избърса ожулените си ръце в белия капак на двигателя, Наташка се приближи до него и го зашлеви. После седна на земята, прегърна пребития катаджия и погледна Антон в очите.

— Мразя те. Нищожество. Нищо друго не можеш. Повече няма да видиш сина си.

Наблизо завиха сирени. Антон заплака.

* * *

Изкараха го от килията за предварителен арест.

— Ние не изоставяме своите — разнесе се от слушалката гласът на Кирил Петрович.

А Сашка ще бъде отглеждан от онзи тлъст паяк, от онзи корумпиран тип, крадлива червендалеста мутра... На какво ще го учи? Как да съдира кожата на другите? Как да дои „газелите“?

— Кой са тези „свои“? — беззвучно попита Антон.

* * *

Веднага подкара колата из празната пробуждаща се Москва право към „Петровка“. Изтича по стъпалата, отвори с крак затворената врата на кабинета на Кирил Петрович и хвърли на бюрото миризливия сив плик. По това време собственика на кабинета го нямаше. Вместо него зад бюрото се кипреше метнатият на облегалката на офисния стол полковнически мундир.

Да напише ли веднага заявление за напускане по собствено желание? „Моля да ме уволните... Не желая да имам нищо общо с тази организация, с вас лично, с тази система, с тези порядки, с тази страна, с тези времена...“

По дяволите.

Той дръпна чекмеджето на бюрото, помете настрани натрупалите се листове с доклади, отчети... Ето я. Папката. Не е успял да я изгори. Антон я награби, порови още малко в чекмеджето и прибави към делото някакви математически изчисления на Честноков.

Отдаде чест на празния стол, мина покрай изненадания дежурен и излезе на улицата, седна в посивялата от плътната московска прах „деветка“, заключи вратите и се изстреля по най-бързия начин от „Петровка“.

След двамадесет минути телефонът зазвъня с мелодията от „Следствието водят знаещите“. Полковникът. „Ако някой от нас понякога...“ — хрипливо запя заедно с апарата Антон и прие повикването.

— Какво правиш? — засъска в слушалката Честноков. — Разбираш ли какви ги вършиш?

— Тъй вярно, другарю полковник — отсече Антон и облиза сухите си устни.

— Случаят е закрит... Ти си отстранен... Уволнен...

— „Не иска да живее честно...“ — пропя Антон.

— Да не си откачил?! — изрева страшно като лагерна овчарка Честноков.

— „Значи трябва пак да влезем в невидимата битка“ — каза му Антон.

— Ние тебе на пух и прах... на нищо... — продължаваше да се пени Честноков.

— Всъщност вие сте отстранен от случая — произнесе монотонно Антон. — Разследването продължава.

Той извади батерията — за да не го засекат, закара колата в двора, сложи документите в пакет, провери пълнителя на пистолета, погледна в портфейла си, печален като детски дом в Хабаровск, и тръгна към метрото.

Карта за десет пътувания, седемстотин шейсет и две рубли и осем патрона. Стигаха, за да доведе докрай този случай.

* * *

След един курс и петдесет рубли на разположение на Антон се оказа генерал, който беше пристигнал на обекта след поредната проверка и прибързано беше решил да препискае Москва от безлюдния петдесети етаж.

След два курса и трийсет и осем рубли — депутат, който надзираше освен строежа на века и един уютен бардак в Китай-град.

След още три курса и сто и пет рубли — човек от кметството, човек от министерството и жена от Роспотребнадзор^[1].

След още един курс — този път успя да икономиса — колекцията попълни и чиновник от ФМС^[2].

Оставаше само Кирил Петрович, когото Антон, след като проучи документите, преквалифицира от свидетел в обвиняем. Наложил се да го дебне, скрит в засада до елитния му дом. Сто трийсет и девет рубли. Три курса. Трудна плячка.

* * *

Антон свали чувала от главата на последния от седемте подсъдими. Кирил Петрович го погледна смаяно, изплашено, като примигваше със свинските си очички под ярката светлина. Застаряващият плейбой с генералски пагони и очилатият слабак с депутатска значка на ревера започнаха да се дърпат, замучаха. Другите двама мъже със стилни сиви триредни сака и натъпкани в устата вратовръзки, с тъмни петна по панталоните просто потрепериха. Дебелогъзата лелка съветски образец протегна към Антон вързаните си със скоч ръце. Дланите ѝ бяха големи, пълни, а пръстите — съвсем къси, месести, заради което ръцете ѝ напомняха на багерни кофи. Човекът с интелигентна външност, но в униформа на Федералната имиграционна служба отчуждено зяпаше в пода.

— Ето, вече цялата клетка е тук — рече удовлетворено Антон. — Вие сте обвинени в... в корупция. Във взимане на подкуп. В укриване на улики и осигуряване на протекция на престъпния бизнес. Обвинени сте в продажност...

— Това е безумие... — прошепна полковникът.

— Всички доказателства са събрани. — Антон разположи съдържанието на папката на седем купчинки пред своите пленници — всеки със своята.

— Какво искаш? — изхриптя Кирил Петрович.

— Всичко да е честно. — Антон приклегна, извади от колана си пистолета, дръпна затвора, щракна предпазителя. — Какво можете да кажете в свое оправдание?

Човекът с генералските пагони разтревожено замуча.

Антон отиде до него и измъкна парцала от устата му.

— Това е саморазправа!

— А какво друго ми остава? Това е може би единственият справедлив съд у нас — уморено отвърна Антон. — Но вие не се вълнувайте. Всичко ще бъде както трябва. Тук имам осем патрона. Смъртно наказание. На вас за подкупите — на всеки по един, като в Китай, а последният е за мен, за превишаване на првата и за убийствата.

— За какво ти е това? — попита хрипливо възрастният, клатейки глава.

— Това е моят принос в борбата с корупцията — отвърна сериозно Антон. — За да може поне едно дело в тази страна да бъде доведено докрай.

— Но така няма да промениш нищо... — промърмори полковникът.

— Значи такава ни била съдбата... — пропя Антон и опря дулото до главата на прошареното конте.

— Почакай... почакай... Ние имаме пари... Много... Ще ти...

Антон наклони глава настрани и замислено се вгледа в стичащите се по лицето на възрастния мъж капки пот. После изведнъж отдръпна пистолета от тресящата се глава.

— Каж ми... Каж колко ти трябват... Милион... Десет... — забъбри човекът с генералски пагони, почувствал надежда.

Антон махна с пистолета.

— За малко да забравя! — каза той. — Искан да ви питам... За какво са ви толкова много?

— Какво имате предвид? — с недоумение попита прошареният.

— Двеста и четирийсет милиарда долара — само за миналата година! Какво ще ги правите? Световен заговор ли ще финансирате? Франция ли искате да купите? В Антарктика под леда ли строите град?

Изведнъж се възцари странна, памучна тишина. Дендите с вратовръзката в уста престана да простенва жално, жената багер се успокои, полковникът и генералът се спогледаха уплашено. И у Антон се появи необяснимото чувство, че всичките му подозрения не са били напразни, че той случайно се е докоснал до някаква заветна тайна, страшна тайна, древна и опасна.

Генералът помълча, след което се изплю решително.

— Какво пък, по дяволите... И без това си решил да стреляш. Слушай, момче. Ние не сме хора.

Антон примигна и пъкна пистолета в джоба си.

— Преди векове заради грешка в навигацията нашата флотилия се оказа запратена в този затътен край на галактиката — започна прошареният генерал. — Извършихме аварийно кацане на вашата планета. Всичките ни космически кораби излязоха от строя. В същото време развитието на земната технология не ни позволяваше да ги

поправим. Но започнахме да групаме ресурси... И сега, когато науката и техниката на Земята най-после достигнаха нужното ниво на развитие, нашият план за спасение навлезе в решителната си фаза. Парите, за които говориш, се събират за финансиране на ремонтните дейности. Остана ни един последен напън... и ще можем да напуснем планетата ви.

Другите подсъдими се звереха безмълвно, с искрено изумление в генерала.

— Кой са тези „ние“? — едва успя да произнесе Антон.

— Ние — тези, които ви управляват и командват — отвърна простиичко прошареният.

— Той лъже — неясно защо се намеси Честноков. — Не му вярвай. Та тях специално ги учат...

— Не! Той лъже! — изхриптя генералът. — Опитва се да ни предпази...

— Ти си се побъркал! — нададе вой Честноков. — С какво право — ти!...

— Млъквайте всички! Тихо! — изрева Антон.

Отиде до прозореца и притисна чело към хладното стъкло. Погледна нагоре към облаците и изведнъж му се прииска да се разходи по тях.

Антон се върна при подсъдимите. Приседна пред генерала.

— Сигурно ме лъжеш. Но ако има вероятност, мъничка, микроскопична вероятност това наистина да е така? Да казваш истината? Едно на двеста и четирийсет милиарда? Тогава какво?

Той посегна към издутия от пистолета джоб. Генералът замижа.

Но вместо оръжието Антон измъкна от панталоните си портфейла.

— Останаха ми само четиристотин и трийсет рубли — почти виновно въздъхна той. — Вземете ги. За благото дело.

— Ама вие какво! — сащиса се генералът. — Не си струва...

— Не разбираш. — Антон тежко тръсна глава. — Аз нямам права. Та това е... Та това е вековна мечта! На мое място всеки би... Всеки руски човек би свалил последните си гащи и би ги дал... Та това е толкова... Ако има дори най-малък шанс, едно на двеста и четирийсет милиарда, най-после да ни оставите на мира... Нямам право на грешка!

Антон се наведе и разряза скоча, с който беше омотал китките на генерала, след което мина и през останалите чиновници, които седяха шашардисани и не вярваха на спасението си.

— Ние, разбира се, не сме хора, но така да ви вземаме последните пари... — галантно произнесе генералът, докато разпределяше измачканите банкноти по джобовете си.

— Взимайте! — твърдо каза Антон. — Знам, че са малко. Но ако моите пари могат да ни доближат поне на секунда до този ден... Взимайте ги. Вземете ги и... по живо, по здраво!

Той махна с ръка, обърна се и тръгна към стълбищната клетка.

Овъглената му душа живна, разцъфтя. Оставаше му още едно пътуване — накъдето и да е, ако ще и накрай света.

[1] Руската федерална служба за надзор в сферата на защитата на правата на потребителите. — Бел.прев. ↑

[2] Федерална миграционна служба на Руската федерация. — Бел.прев. ↑

ВСЕКИМУ СВОЕТО

Напоследък Пчелкин съвсем изгуби спокойствие. Дори след изморителния работен ден, дори след ежеседмичното набиване на канчета в премиерския кабинет и дори след посещението в закрития мъжки клуб на Кузнецки мост — точно срещу приемната на ФСБ — той дълго се въртеше в леглото, мачкаше и усукваше копринените чаршафи, ръмжеше неразбираемо в отговор на сънено-съчувствените въпроси на съпругата си и ходеше до кухнята, за да гълта уиски с вода.

Пречеше му да спи не съвестта, не нощните кошмари, не неплатените данъци.

След седмица Пчелкин щеше да навърши петдесет. Възрастта, когато става очевидно, че ти е останало да изживееш по-малко от половината от отредения ти срок, но ако се съди по средната продължителност на живота в страната, всъщност доста по-малко. Възрастта, когато разбираш, че пред теб чака старостта с неизменния си комплект атрибути: оплешивяване, самота, ревматизъм, високо кръвно и физическо отпадане. И слава богу, ако не е онкологията. Когато погледнеш назад, всичките изживени от теб четирийсет и девет години и четирийсет и девет седмици внезапно ти заприличват на подборка от доста незабележителни семейни и официални снимки. Доста лоша подборка, ако трябва да сме честни, и не особено богата.

Да, Пчелкин очакваше тази дата добре подготвен. Поне не му се налагаше да си задава въпроса: „И какво постигнах в този живот?“. Пчелкин беше постигнал много. Той беше министър. А, и между другото, беше баща на двама забележителни, вече пораснали синове, които учеха в колежа „Сейнт Мартинс“ в Лондон. Нима това не е щастие?

Пчелкин, както, между другото, и всички членове на правителството, не беше вярващ и влизаше в храмовете само по молба на пресслужбата. Не разчиташе на задгробния живот, затова гребеше с пълни шепи от този. По убеждения причисляваше себе си към

хедонистите и за него министерският портфейл беше неизчерпаем кладенец на удоволствия.

Пчелкин влезе в голямата политика по призив — призоваха целия университетски курс, и него също. Дотогава градеше кариера в частния сектор, и то доста успешна. Специалността му беше добра: управление при криза. Задачата винаги беше една: в определения бюджет на западащо предприятие да успее да намери средства за неговото възраждане, без да оцети и себе си.

Първоначално твореше чудеса с бюджетите на дребни търговски фирми, после управляваше бюджетите на металургични заводи, след това усвояваше бюджетите за възстановяването на затъващи корпорации. Пчелкин се отнасяше към поверените му компании с известно съчувствие — както примерно хирургът се отнася към оперирания. В резюмето си включваше само триумфите, но и Пчелкин като всеки хирург си имаше своето гробище. Е, какво от това? Понякога пациентът просто не е издръжлив! В края на краищата оцелелите бяха повече, затова всеки следващ клиент на Пчелкин беше по-голям от предишния.

Той си беше избрал подходящ смисъл на живота: развитието. От правилно усвояния бюджет на агрокомпания към правилно усвояния бюджет на въглищна мина, а оттам — към правилно усвояния бюджет на затънал нефтохимически завод. Все по-доходно. А когато пред него заблестя със златистоалени лъчи Князът на всички бюджети — бюджетът на Руската федерация, Пчелкин разбра: успял е в живота.

Оттогава минаха няколко години.

Материалното вече не интересуваше Пчелкин. И списание „Форбс“ не го включваше в своите класации само по негово настояване, породено от присъщата му скромност.

Вече и децата му, които учеха в Лондон в художествен колеж, можеха до края на живота си да се занимават само с изкуство, без да мислят за насъщния си. Че и техните деца. И децата на децата им. И така чак до седмо коляно.

За среща с Пчелкин човек вече трябваше да се записва половин година по-рано, а всичките му секретарки, доставени от елитна модна агенция, му бяха послушни наложници.

Вече и Сейнт Мориц му беше доскучал, и Маями, и досадното жужене на двигателите на Формула 1 по тесните улици на Монако. Над

главата на Пчелкин освен бездънните и необитаеми сини небеса се намираще и стъклен таван. Той не можеше и да се надява да се издигне по-високо от мястото, на което седеше. Затова и се депресира.

И в дългите безсънни нощи в навечерието на петдесетгодишнината си, докато си правеше изводи за мълниеносната си кариера, Пчелкин изведнъж започна да си задава въпроса: и това ли е всичко?

Беличкият автобус ПАЗ спря и гъгнуво избибитка. Не можеше да стигне до дома на Пронин: наред пътя зееше бездънна яма, която се беше превърнала във вход към чистилището за десетки автомобилни окачвания.

Семьон допуши цигарата си, загаси фаса в капака от кутията латвийски шпроти и с три скока се озова до стъпалата на автобуса. Шофьорът му кимна навъсено, пазът се лашна напред и се заклати по обградените с дървета улици на стария Иркутск, като се тресеше така, сякаш се движеше по минно поле.

След като събра и останалите, шофьорът потегли извън града. Сега вече Семьон можеше да се увие в шубата и да поспи: до мястото имаше час и половина път. В началото по прилично шосе, ремонтирано заради извънредното заседание на Госсъвета, после по бетон и накрая, в самите дълбини на гората, по широка просека, изровена от огромните колела на форвардерите.

Семьон познаваше добре работата си и я обичаше. Беше ѝ посветил навярно целия си съзнателен живот с изключение на военната служба и двете излежани присъди — за злонамерено хулиганство и за обир.

Семьон страдаше от разстройство на речта и ако някой го попиташе защо не иска да смени механичната си и отегчителна работа нито за търговия на сергията на приятеля от ученическите години, нито за възможността да заработва допълнително от строителството на вили за московските буржоа, той не можеше да даде смислено обяснение.

А целият номер беше в това, че като си набелязваше плана за деня и го изпълняваше стриктно до вечерта, превръщайки своите двеста квадрата борова или друга иглолистна гора в акуратни бели

пънчета, Семьон ясно усещаше: от това, което върши, има резултат. Той, Семьон, оставяше след себе си следа на тази земя. Пък и му беше приятно всъщност: систематично, метър след метър да разчиства гората. И не защото Семьон не обичаше дърветата — обичаше ги така, както мравката обича листната въшка. Удоволствието беше същото като онова, което изпитваше при бавното задраскване на квадратчето с потопен вражески четирипалубен кораб в играта „Морски бой“ или от планомерното запълване с отгатнати думи на кръстословицата в „Комсомолская правда“...

И когато в края на всяка своя смяна Семьон оглеждаше осеяното с пресни пънове поле, той изпитваше нещо... Не точно щастие, а увереност — в себе си, в своето бъдеще, в своето минало.

Той вършеше добро, нужно дело.

Пък и можеше да си заделя тайно от дървата.

Започна да се занимава с това още когато се налагаше да работят с бензинова резачка „Дружба“ и изобщо без наушници, а дървените трупи се извозваха с допотопните трактори ТТ-4. Но оттогава страната си стъпи на краката, появиха се и наушници, и фински резачки.

И ето, че родната дърводобивна промишленост се приготви за решаващ скок напред: фирмата, в която работеше Пронин, закупи американски харвестъри. Шестколесните чудовища с мощни циркулярни резачки върху разгъваща се стрела манипулатор бяха боядисани в крещящо червен цвят и погълщаха един хектар гора за три работни смени.

След като огледа със съмнение групичката работяги, които се бяха струпали около лъскавата, добре поддържана машина, заместник-директорът избра Семьон — заради това, че цветът на кожата му не беше толкова пръстен, колкото на останалите, бялото на очите му си беше бяло и ръцете му не трепереха. Освен това лицето му изглеждаше прилично: на него нямаше следа нито от махмурлук, нито от класова омраза. Вътрешната хармония на Семьон привличаше вниманието на околните.

— Пронин — рече заместник-директорът, след като си пошушука с бригадира, — искаш ли да се научиш да работиш с тази машина?

Семьон кимна с достойнство.

Пчелкинският мерцедес S-класа се носеше по специалната разделителна лента^[1] с пуснат буркан и с магическия триграматон АМР върху номера и от време на време пускаше алармата, за да изгони от пътя зяпналите катаджии. Изтегналият се на задната седалка министър за трети път препрочиташе първата страница на „Комерсант“. Смисълът на статията си оставаше недостъпен за него: вместо аналитичните сметки на експертите в главата му се носеха натрапчивите мисли за вечността.

Предишната вечер Пчелкин изобщо не можа да спи. И тези безсънни часове му стигнаха, за да преживее наново всички вече отминали години, да се върне в тях не като участник, а като съдия, да огледа делата си не с човешки очи, а от височината на птичи полет.

Така и не го напускаше, не отстъпваше тревожещият го въпрос: нима наистина в този свят няма нищо по-високо от регистрационните номера АМР и Френските Алпи, нима той, Пчелкин, вече е достигнал пика на гастрономическата наслада в парижкото Tour d'Argent, пика на еротичната в един чудесен хотел в Лас Вегас и пика на земното могъщество, като е оглавил своето министерство и е получил достъп до Бюджета на бюджетите. Щастлив е онзи човек, който завършва пътя си към върха на стари години и от него прекрачва директно в бездната на вечността. Жалко за онзи, който се е сдобил с всичко до петдесетгодишна възраст и го е обхванала скуката. Не е ли най-добре да свърши като Майкъл Джексън, помисли си даже малодушно Пчелкин, докато с половин ухо слушаше новините.

Внезапно нареди на шофьора да направи завой и да подкара към храма „Христос Спасител“. Спря в подножието на мраморно белия блок, вдигна глава, погледна към купола, въздъхна тежко, вдигна ръка, за да се прекръсти... Но ръката не му се подчини и увисна като камшик край тялото.

— Не, по-добре йога — прошепна Пчелкин.

Когато пристигна в министерството, той се затвори в кабинета си, изгони дори секретарката, която в момента се считаше за негова фаворитка, и отпусна глава на гърдите си. Ама какво става с него? Защо изведнъж нещата, които до момента се оказваха изпълнени със смисъл, сега му изглеждаха празни и безполезни... И дори усвояването на бюджети, делото на живота му, за миг изгуби в очите му сакралното си значение.

— А за какво са ми? — плахо прошепна той на себе си.

Интеркомът прошумоля и фаворитката измяука, че пред вратата му стои притесненият първи заместник. Отначало на Пчелкин му се прииска да го прати по дяволите, но се отказа: в такъв момент му беше страшно да остава насаме със себе си.

Първият заместник се усмихваше подмилкващо, пристъпваше меко и гледаше в пода. Точно той носеше на Пчелкин за подпис всички документи, които помагаша на министъра да уреди своя живот — и живота на своите заместници. Обикновено в момента на подписването шарещите им погледи се срещаха и блуждаещата усмивка на заместника се отразяваше в лицето на министъра. Но сега очите на Пчелкин бяха черни и мъртви като два стъпкани фаса. Докато поднасяше към покорно чакащия завъртулката на подписа му лист хартия колекционерската си писалка „Монте грапа“, която бе отпредила в приятелски компании и далечни офшорки не един милиард, Пчелкин изведнъж изпита съмнение. Ръката, която одева не се беше вдигнала, за да направи кръстния знак на гърдите му, отново отказа да му служи. Писалката „Монте грапа“ падна на дъбовата маса с глух звук, сякаш се затваряше капакът на ковчег.

— Какво ви има, Филип Андреевич? — изплашено попита първият заместник. — Изведнъж пребледняхте!

— Излиза ми се на въздух, Дениска — отвърна със слаб глас Пчелкин. — Никакви пътувания ли не ни се очертават?

— Ще организираме! — закима с готовност заместникът. — Искате ли в Иркутск например? Там дърводобивниците усвояват нова техника, американска. Повишава ефективността и е по-екологична.

— Ами дори в Иркутск да е — съгласи се вяло Пчелкин. — Тук всичко ми дотегна — оплака се той.

С едно неуловимо движение като на течнометалния Терминатор Т-1000 първият заместник се преля от мястото си край бюрото на ръководителя до двукрилата врата и изчезна през нея. Миг по-късно от приемната долетя гласът му — преобразен, началнически и дори страховит:

— Да, да, и пресата! Организирайте по-бързичко самолет! Утре сутрин! Никакви но!

— Не бива пресата... — помоли Пчелкин, но толкова тихо, че желанието му остана нечуто.

Остатъкът от деня прекара като в мъгла, без да подпише нито един важен документ. Изглеждаше болнав, никого не приемаше, изпрати секретарката в най-близката книжарница, за да му вземе албуми с изгледи от Тибет, Соловец и фотоснимки от телескопа „Хъбъл“.

— Трябва да има и нещо друго... — шепнеше той, опрял чело в хладното стъкло, докато се взираше сляпо надолу към кипящата от живот Москва. Когато разгорещената от бързането секретарка се върна в приемната, Пчелкин вече не беше в кабинета.

След като се прибра у дома, той глътна едно приспивателно и се хвърли в леглото. Много му се искаше утре да настъпи по-бързо или изобщо да не настъпва. Незнайно защо му се струваше, че всичките му проблеми ще се разрешат от само себе си. Таблетките сънотворно се разтваряха в уискито, разпръскваха около себе си мастилен облак, който обгърна първо съзнанието на Пчелкин, а след това и целия свят.

На следващия ден първият, който посрещна паза на сечището, беше генералният директор на фирмата. На заден план все още пушеше след скоростния преход по горския път опръскан с кал лендкрузер с десен волан. Под очите на генералния директор се виждаха тъмни торбички и той пушеше цигара след цигара.

— Мъжаги! — извика той, докато се приближаваше към изсипващите се от автобуса сънени работници.

Те наостриха уши, както преди почти седемдесет години бяха наострили уши техните баби и дядовци, когато веднъж чуха от Йосиф Висарионович уплашеното „Братя и сестри!“ вместо обичайното презрително „Другари!“.

— Мъжаги — огледа ги преценяващо генералният директор. — При нас идва министър. Да огледа стопанството. Новата техника. Довечера ще е тук. Трябва някой от нашите да му демонстрира... Хайде ти — посочи той с възлестия си пръст Пронин.

— Аз тъкмо такавата, Сергей Валентинич, точно този го назначих наскоро — забърбори в ухото му заместникът.

— Много правилно — одобрително кимна генералният директор. — И всички китайци ги разкарайте по-надалеч! Че да не вземат да дойдат от телевизията...

В момента, в който на сечището се изсипаха телевизионерите като херолди на пристигащия барон, Пронин вече доста уверено режеше с харвестъра борове с половинметрова дебелина. Всеки път, когато поредното дърво се наклонеше и се стовареше с грохот на земята, по лицето на Семьон се разливаше блаженство. И той си мислеше, че сега вече никога няма да зареже тая работа. Сега беше готов да работи и две смени и нека шибаният Китай да се задуши от наша дървесина!

Когато самолетът се снижаваше към проклетото иркутско летище, което беше погребало повече самолети от което и да е друго руско летище, на Пчелкин донякъде чак му се искаше отново да има мъгла или пилотска грешка, или твърде къса писта.

Но не се случи нищо. Само му се догади при приземяването, но след всичко изпито по време на полета това беше напълно разбираемо.

— А после поемаме към Байкалчето — подмилкващо ромолеше първият заместник, докато настаняваше Пчелкин в изпратената от градската администрация правителствена кола. — Въздухът е свеж, ще ви разведри...

Но екзистенциалната депресия вече беше достигнала почти до гърлото на министъра и се наложи да отложат за малко качването в колата.

И после, когато кортежът се понесе през защитените байкалски гори, в освободената от мътилката министерска душа изведнъж се излюпи нещо... Предчувствие... Предчувствие за откровение!

Пчелкин се надигна от дивана, премести се по-близо до шофьора, както малко момче се намъква между двете предни седалки, и като се опитваше да сдържи нарастващия трепет, започна да го подръчква:

— Давай! Давай!

Сега ще стане нещо, мислеше си той. Нещо ще се случи. Това безсмислено пътуване до Иркутск не се е появило без причина. Самата съдба, която е забелязала терзанията му, готви отговор на въпроса му. И той ще изслуша присъдата ѝ, колкото и сурова да е тя.

И ето, затъвайки в рядката кал, на входа към сечището се подредиха седемте коли от кортежа. Пчелкин и всичките му

заместници смешно заподскачаха по мъничките островчета твърда земя, напразно стараейки се да опазят скъпите си италиански обувки. Следваха ги журналистите и дошлите да се срещнат с министъра стопани на дървообработващата компания.

Поведоха Пчелкин покрай харвестърите и форвардерите, а генералният директор непрекъснато нареждаше, че с новата американска техника производителността на труда ще нарасне десетки пъти и че с такава скорост на работата ще може просто за броени месеци да се обработят всички гори на десетки километри около Иркутск — само ако имаме разрешение, Филип Андреевич, само ако имаме разрешение...

Но Филип Андреевич почти не го чуваше — той се вслушваше в себе си. Къде е то? Онова нещо? Как ще се прояви? Ще се разтворят небесата? Или храстът ще му проговори?

— Ето го нашия стахановец — генералният директор посочи седналия в кабината на харвестъра Пронин. — Семьон... ъъ... Семьон.

Пчелкин неохотно вдигна очи и изведнъж сърцето му пропусна един удар.

Лицето на работника, който седеше зад волана на харвестъра, се различаваше от лицата на всички останали, които досаждаха на министъра.

В него не се забелязваше суетливост, раболепност, тревога. Човекът гледаше Пчелкин спокойно, като че ли дори равнодушно, сякаш се намираше в координатна система, в която той се считаше за точка на минимума, а стоящият до него министър — за точка на максимума. Това не беше лицето на механизатор, а безстрастната маска на оракул.

И Пчелкин, за огромна радост на телевизионните оператори, се качи в кабината на харвестъра.

— А тази ръчка за какво е? — с почти угоднически глас попита министърът Пронин, като вътрешно се укоряваше, че се стеснява да отхвърли предразсъдъците, че се стеснява да говори за най-важното...

Пронин сви рамене, като гледаше внимателно министъра. Нима затова си дошъл тук, изтълкува онзи жеста му. И се престраши.

— Какъв е смисълът на живота? — попита той гръмко. Заместниците му наостриха уши, звукооператорите протегнаха в

кабината мъхнатите микрофони, монтирани на дълги прътове, а Пронин възнагради Пчелкин с продължителен поглед.

Устата на оракула се отвори...

— Да се реже! — произнесе той с тръбен глас. — Да се усвоява!

И посочи с широк жест оредяващата смесена гора. Тълпата се оживи. В един глас забърбориха всички заместник-министри и заместник-директорите на фирмата, и кореспондентите със своите оператори.

Пчелкин мълчеше. В съзнанието му избухваха и гаснеха вселени, през него струяха енергийните потоци на света и велики истини, скрити под муселинени покривала, послушно се разкриваха пред погледа му.

Как се беше осмелил да се усъмни в това, че съществуването му от самото начало е било изпълнено със смисъл? Кой му беше позволил да пожелае друго, освен онова, за което го беше предопределил Господ?

— Благодаря — хрипливо промълви Пчелкин и облиза устните си. — Вие ми дадохте сили да продължа напред.

Пронин се усмихна, сви рамене, натисна педала за газта. И огромният харвестър с двете дребнички фигурки вътре бавно потегли по безкрайната горска пътека, водеща право към огромното залязващо слънце.

[1] Пътна лента със специален режим на движение. В Москва е широка колкото един автомобил и през социалистическите времена е била използвана само от правителствени автомобили. — Бел.прев. ↑

ЦЕНТРАЛНИТЕ НОВИНИ

Искам да съм роб на галера, помисли си Саша.

Прозорците на тресящата се „деветка“ се бяха запотили от киселия заради снощния махмурлук дъх на телевизионния оператор и звукооператора. Ако стъклото се забършеше с ръкав, през него щеше да се види парализираното и задръстено от пушещи коли Трето околоръстно, обгърнатите от смога бетонни ленти на кръстовищата, мушналите се в ниските облаци кули на „Москва-Сити“ в далечината... Но Саша си представяше, че е на осем години, дошла е зимната ваканция и той пътува с влака към баба си в мъничкото селце край Шаря. И че зад замъгления прозорец се вижда не прокълнатата от Бога „Тройка“, не хилядите долепени един до друг автомобили, а засипаната със сняг железопътна гара, сгушена между клонестите елхи. И че влакът ще потегли всеки момент и красивите заснежени елхи ще започнат да се отдалечават от него все по-бързо и по-бързо, а после ще дойде кондукторката и ще поднесе чаша чай на онези същите подложки и с продълговати хартиени пакетчета захар, на които е нарисуван точно такъв влак, а в него сигурно също седи едно такова момче и се кани да забърше запотеното стъкло, за да погледне заснежените елхи, пийва си чай с точно такава захар — и така до безкрай...

Зазвъня мобилният. Саша изстина, като видя изписания номер, пое си по-дълбоко въздух и отговори.

— Какво, по дяволите?! — нададе вой от слушалката изпълнителният редактор.

— Задръстване... Нищо не помръдва — промърмори Саша.

— А ти не знаеше ли?! Трябваше по-рано да тръгнете! Веднъж в живота ти повериха пряко включване от важно събитие! Заместник-председателят на подкомитета на Държавната дума по ЖКС дава пресконференция за почистването на улиците от нападали листа! А ти какво? Кълна се, че ако до петнайсет минути не успееш да стигнеш до Думата, си труп! Ще направя всичко, за да продължиш до края на

живота си да разказваш на телевизионните зрители за задръстванията! И ще работиш за слава и признание, защото повече заплата няма да получиш, ясно ли е?!

— Но...

— А ако ще ми спориш, значи се връщаш веднага обратно в своя Ярославъл! И репортажът за новородените катерички ще си остане пикът в кариерата ти, разбра ли?! След петнайсет минути да си на мястото, да си разгърнал подвижната предавателна станция и да си ми се появил на спътника, разбра ли?!

— Да.

Работата на робите на галерите не е била толкова сложна, помисли си Саша. Нямало е стрес. И най-важното, те не са таели никакви илюзии, че някой ден ще могат да избягат или да станат надзиратели, или дори свободни граждани, затова са гледали с увереност в бъдещето. А тук... През последните две години Саша беше зачислен като стажант към новините на Първи канал и много се надяваше, че скоро ще започнат да му плащат човешка заплата, да му дават нормални събития, може би дори да го изпратят в командировка... А някой ден ще разработи някой наистина блестящ сюжет или ще се добере до ексклузивен материал, или ще направи безупречно пряко предаване от мястото на някоя самолетна катастрофа и тогава ще го забележат... И ще го направят специален кореспондент. А след това ще го изпратят в някой офис в чужбина! В Париж... Или Ню Йорк... А после, после ще го върнат в Москва вече като мастит професионалист и ще го сложат да води вечерните новини... А после ще му поверят собствено аналитично предаване! Разбира се, без истински ексклузив, без репортаж, който да гледа цялата страна, включително телевизионните богове, щяха да минат двайсет, трийсет, че и четирийсет години, докато това стане. Но ако се случеше чудо... Саша замижа и с всички сили си пожела да се случи чудо. Телефонът зачурулика.

Саша погледна към изписания номер и преглътна. Помисли си — може би по-добре да не вдига? После осъзна — не, тогава със сигурност отива в Ярославъл при катеричетата.

— Е, къде си? — изрева изпълнителният редактор.

— Задръстване има... Само стотина метра се придвижихме... — излъга Саша.

— Или след десет минути ще застанеш с разгърнати антени пред Думата, или можеш веднага да си купуваш билет за Ярославъл! — Редакторът прекъсна връзката.

Саша погледна обречено към вече абсолютно застиналото Трето околоръстно. Нямаше да стигне до Думата нито след десет, нито след двайсет минути, нито даже след час. Настъпил беше моментът, в който е добре да се глътне капсула с цианкалий; жалко, че на стажантите в Първи канал не раздаваха такива. Не му беше съдено да стане водещ на аналитично предаване, да взима интервюта от генералния секретар на ООН в Ню Йорк, да лети на задгранични пътувания с президента и дори до заседанието на Госсъвета в Иркутск нямаше да лети, изобщо никъде извън пределите на Москва, пък и в Москва сега щяха да го вържат с вериги за някой допотопен компютър в катакомбите на Първи канал и щеше да удря по клавиатурата, без да вижда дневната светлина... До пенсия. До ослепяване. Та от стотиците току-що пръкнали се костенурки стажанти, които пълзяха в надпревара към океана на славата, към кариерните дълбини, само единици щяха да достигнат спасителната линия на прибоя. Останалите... Точно върху съдбите на останалите е издигнат телевизионният център, ненапразно наречен „Останкино“.

* * *

— Мамка му! — възкликна шофьорът, скочи върху спирачките и повтори още веднъж: — Мамка му!

— Какво стана? — разтревожи се Саша.

— А стига бе! — отвърна шофьорът.

— Какво има? — Саша завъртя скърцащата ръчка, за да свали прозореца.

— Мамка му! — втрещено промълви звукооператорът.

— Ама какво става там?! — Ръчката заяде, Саша отвори вратата и се изсипа право върху асфалта.

Наоколо тълпата шумеше възбудено; вече никой не бързаше да ходи никъде. Заседналите коли бяха разтворили врати и десетки хиляди хора се рояха между тях... И всички гледаха нагоре, снимаха нещо с камерите на мобилните си телефони...

— А стига бе! — носеше се над тълпата.

— О, Господи! — прошепна Саша.

Точно над главата му... огромна колкото целия Черкизовски пазар, изтръгнат от земята с все корени... в прашното московско небе висеше, мигайки с ярки светлини, летяща чиния! Дотолкова не приличаше на нищо земно и същевременно толкова точно отговаряше на земните представи за извънземни космически кораби, че не оставяше никакво съмнение: да, това е той. Извънземен космически кораб. Закрил половината небе, той се спускаше бавно и безшумно и по дъното му струяха светлинни потоци, рисуваха загадъчни знаци, а целият му невъобразимо огромен корпус сякаш се разливаше, леко променяйки формата си. И веднага ставаше ясно колко жестоко бяха грешали всички, които бяха смятали НЛО за секретна разработка на родната отбрана. От създаването на подобен апарат родната отбрана я дяляха стотици хиляди години. Корабът продължаваше да се снижава, сякаш възнамеряваше да се приземи точно върху Сашината глава и всъщност върху цялото Трето околоръстно и да унищожи за един миг плодовете на многогодишния труд на московския кмет и останалите асфалтови барони. Хората наоколо започнаха да нервничат, да шушукат, но не можеха да изоставят колите си; като че ли повечето бяха взели мъжественото решение да останат с возилата си до края. Саша не можеше да отмести поглед от чинията.

— Хей, как мислиш... Дали пък да не ти заснема малко картина? — обречено попита операторът, който стърчеше от прозореца на колата. И в този миг Саша осъзна. Това беше онзи шанс, един на милиард. Неговият шанс. Чудото. Той се хвърли към спрялата точно зад колата им подвижна предавателна станция — микробус със спътникова антена, чрез която излъчваха преките включвания. Настървено зачука по вратата с голямото лого на Първи канал — главна буква „П“ в стилно кръгче.

— Разгъваме антената! Ще правим пряко! Лови спътника! — закрещя той на сънените инженери.

Те надникнаха навън, прекръстиха се, засуетиха се около спътниковата антена и започнаха да я разгъват. Саша погледна часовника си: до вечерната емисия новини в девет часа, която гледа като омагьосана цялата страна, оставаха пет минути. Той измъкна телефона от джоба си и набра номера на редактора.

— Пристигна ли? — в гласа на онзи се долавяше недоверие.

— Не! При Савеловска съм! — отвърна Саша и предвиждайки следващите въпроси, побърза да изстреля: — Тук каца НЛО! НЛО! Направо на „Тройката“!

— Сериозно ли говориш? — Гласът на изпълнителния редактор веднага пресипна.

— Сериозно! Вече им казах да разгръщат станцията! Може да успеем да излъчваме пряко в ефир в девет часа! С летящата чиния в кадър! Ще бъдем първи! Това е ексклузивен материал! — редеше бързо Саша.

— Ами давай... — нерешително отговори редакторът. — Ама тя вярно ли е истинска?

— Съвсем истинска! Кълна се в работата ми!

— По дяволите! Ще излъчваме в ефир! Помисли си как да го представиш грамотно — разпореди се редакторът. — Вади камерата, бъди готов всеки момент да започнеш, сега ще погледнем в монтажната какви са днешните новини...

Саша отдаде чест и се втурна към снимачната група. Операторът с неочаквана за непрекъснато пиян тип ловкост вече теглеше кабелите от монтираната на статива камера към станцията с антената. Звукооператорът ровеше в чантата с апаратура в търсене на правилния микрофон.

— Летяща чиния виси над Савеловска гара в Москва... Току-що в Москва до Савеловска гара се приземи НЛО... Снимачната група на Първи канал стана първата, която... В ефир — Александър Огурцов, и аз току-що... ние току-що... С размерите на Черкизовски пазар... От Лужники... От Кремъл... Току-що... — повтаряше на глас Саша, като подбираше правилните думи за прякото предаване.

Когато стигна до височината на трийсететажен блок, извънземният кораб изведнъж застина. Утробата му се разтвори и изхвърли от себе си нещо, което най-много наподобяваше светещо полупрозрачно яйце. То започна да се спуска по спирала надолу, като стремително увеличаваше размерите си. След минута точно пред Саша на износения асфалт на „Тройката“ кацна сияеща капсула, в която беше затворен смътен силует... Пришълец! Господи... Първият истински, документално запечатан контакт с представителите на извънземна цивилизация... Директно по Първи канал! Капсулата беззвучно се

разпадна на две половини. Съществото, което излезе от нея, не беше много високо; масивната глава с две огромни мастиленочерни очи беше залепена направо върху хилавото телце.

— А стига бе! — зашепна набожно тълпата. Извънземният плъзна със съмнение поглед по стъписаните земяни в търсене на признаци за разумен живот. Саша смело пристъпи напред и протегна микрофона с изписаната в стилно кръгче буква „П“. Операторът се подаде иззад гърба му и насочи камерата към пришълеца.

— Дайте ни интервю! — рече с придихание Саша. Пришълецът отвори уста, произведе изумителни трели, които започваха и завършваха извън пределите на достъпния за човешкото ухо звуков диапазон, и погледна с очакване Саша. До началото на новинарската емисия оставаха две минути.

— Добре дошли в Русия! — рече предпазливо Саша.

Съществото наведе главата си настрани, замисли се за секунда и изведнъж заговори с човешки глас.

— Приветствам ви! — произнесе отчетливо то със завиден московски акцент. — Дойдохме с мир от съседна галактика. Земята е единствената от планетите, намиращи се в обхвата на нашите кораби, на която съществува разум. Веднъж на десет хиляди години ние посещаваме планетата ви и се опитваме да осъществим контакт с вашата цивилизация. Изкуственото изкривяване на пространството, благодарение на което ние можем да преодолеем това разстояние, изисква огромни количества енергия. Десетте хиляди години са необходими за натрупването на необходимите енергийни запаси.

— А стига бе! — зашумя тълпата.

— За съжаление — продължи невъзмутимо съществото, — последния път човечеството не се оказа готово за установяването на отношения между нашите светове, защото не беше достигнало необходимата степен на развитие. Но този път невероятно ни провървя...

— Всичко ли записа? — прошепна Саша на оператора, докато кимаше учтиво и се усмихваше на пришълеца.

— Касетата май нещо задъвка — отвърна операторът.

— Искаме да предадем важно послание... — продължи извънземният.

— Аз представлявам Първи канал — реши да играе ва-банк Саша. — Ще се съгласите ли да излезете в пряк ефир и да се обърнете към населението на Русия... тоест практически на Земята... след няколко минути? Тъкмо за да предадете посланието.

— Сега всички генератори на нашата планета работят само за удържането на създаденото изкривяване на пространството. Разполагаме с по-малко от четирийсет минути — произнесе съществуването.

— Ще успеем! — рече уверено Саша. — Серьожа, включвай! — извика той на оператора.

Звукооператорът омота Саша с кабели — сложи му в ухото слушалка за обратна връзка, защити на ревера на сакото му мъничък микрофон и застана в готовност, протегнал към пришълеца монтирания на прът микрофон с логото на „Първи канал“. Операторът, който беше изтрезнял напълно, провери сигнала и вдигна палец към Саша.

— Всичко е готово, на спътника сме, връзката със студиото е осъществена! — израпортува в ухото на Саша инженерът на станцията.

— Готови сме! Виждате ли ни? — попита Саша студиото, поглеждайки към покорно застиналия до него пришълец.

— А стига бе! — откликна студиото.

Но в този момент засвири тревожната встъпителна мелодия на вечерните новини и прекъсна възторжените възгласи.

— Драги земляни! — започна пришълецът.

— Тц... Ей сега, само още малко... — прекъсна го Саша. — Още не сме в ефир!

— Добър вечер! — започна водещата от Останкино. — Вие гледате централната емисия новини. В студиото е Екатерина Алексеева. И най-важната новина от днешния ден...

Саша затвори очи, пое си дъх, издиша, опита се да успокои сърцето си... Ето го неговия Тулон! Или Ватерло...

— Председателят на руското правителство днес пристигна лично в Пикалево, за да разреши сложната ситуация в града — каза водещата. — С репортаж от мястото на събитието — Андрей Петров.

— Извинявай, приятел! — казаха от студиото на Саша. — Сам разбираш, премиерът... Ще те пуснем малко по-късно. Остани в бойна

готовност!

— ... заяви премиер-министърът — иззад девет земи в десета се чу гласът на кореспондента в Пикалево. — Той се среща с представители на профсъюза на работниците в циментовите заводи. Профсъюзът увери председателя на правителството, че акцията не носи политически характер и е насочена изключително против безотговорността на директорите на предприятията, както и против лекомислието на олигарсите, които...

— Сега, сега — успокояващо намигна Саша на извънземния. — Премиерът, нали разбирате...

— ... отбеляза председателят на кабинета. На заседанието, на което освен това присъстваха лично и безотговорните собственици на корпорацията, се проведе и възпитателна акция. Да видим как премина тя... — предложи от Пикалево кореспондентът Петров.

— Ще изнесете ли тук един монитор, а? — обърна се Саша към инженерите; като че ли в Пикалево наистина ставаше нещо необичайно.

На екрана се появи решителното лице на премиер-министъра и веднага след това — бледната физиономия на провинилия се олигарх.

— Сваляйте панталоните, Артюм Борисович — каза студено премиерът и изплющя с офицерския колан.

— Може би не пред хората? — измънка олигархът.

— Напротив — отвърна студено премиерът. — Страната трябва да познава своите герои.

— А така — одобрително рече Саша.

— А така — одобрително зашепна тълпата, която се беше събрала около монитора.

— Ох — каза олигархът. — Ох. Ох. Ох.

— А сега останалите новини — усмихна се Екатерина Алексеева.

Саша се прокашля и ободряващо намигна на пришълеца.

Онзи също веднага излезе от инертното си състояние.

— Президентът на Русия днес се среща с моряци балтийци. От Кронщат — нашият кореспондент Антон Вержбицки — продължи водещата.

— Извинявай, приятел — изгрухтяха в ухото на Саша от студиото. — Сам разбираш, президентът!

— Президентът — погледна Саша към извънземния и разпери ръце. — Това, изобщо, е свято...

Пришълецът отвори уста с намерението да каже нещо, но издаде само кратка неразбираема трела.

— ... който е и върховен главнокомандващ — поясни Вержбицки. — Срещата се проведе на плаца, който помни още идването на Николай Втори. Оттогава жилищните условия на моряците, разквартирувани в Кронщат, забележимо са се подобрили. И днес президентът обеща да продължи строителството на жилища за семействата на офицерския състав.

— Балтийският флот е играл и играе особена роля в руската държавност — каза президентът. — И винаги ще играе. И днес ние връчваме ключовете от новите апартаменти...

— Сигурно ли е, че ще успеем? — обърна се извънземният към Саша.

— Разбира се! — отвърна уверено той.

— Президентът лично произведе изстрел от главното оръдие на ескадрения миноносец „Безудержни“ по учебни мишени. Целта беше поразена. В коментар за последните изпитания на новата ракета „Булава“ върховният главнокомандващ заяви...

— Слушай — намеси се студиото. — Вмъкнаха още един материал за президента, ще потърпиш нали? Трябва. Малко по-късно ще те пуснем.

По дъното на космическия кораб пробягаха червени огънове. Пришълецът се размърда.

— А след обяда президентът посети едно от петербургските училища — усмихна се Екатерина Алексеева. — Там се среща с първокласниците, за които пътят към света на знанията едва сега започва. Президентът обеща, че всички руски училища ще бъдат стопроцентово обезпечени с учебници, и изрази безпокойството си от отсъствието на единни стандарти в преподаването на история. Той заяви, че училищните учебни материали трябва да минават през особено строга инспекция, за да се изключи напълно възможността от попадането на учебници по история, написани под влиянието на една или друга идеология, в ръцете на учениците. Учебниците трябва да бъдат съставяни от безпристрастни специалисти, професионалисти в своето дело, отбеляза президентът. Недопустимо е, че ревизионистите

са намерили път към детските сърца. Не бива да се приравнява подвигът на съветския народ във Великата отечествена война с престъпленията на Хитлеровия режим, заяви той.

— Правилно! — не се сдържа Саша.

— Правилно! — единодушно замърмори тълпата.

— Правилно! — машинално повтори пришълецът и уплашено млъкна. — Времето изтича — каза той на Саша. — Няма да успеем... Енергията привършва... Време е да отлитаме!

— Край, сега свършва това и идва нашият ред! — Саша притисна длани към гърдите си. — Потърпете още мъничко!

— Нещо на президента му се получава по хронометраж повече, отколкото на премиера — замислено каза операторът.

— Някакво изкривяване се получава — плахо се съгласи някой от тълпата.

— Ей сега ще го оправят — поклати глава звукооператорът.

— Трябваше още при премиера — обади се някой от тълпата. — Нещо не достига...

— Край! Пускат те! — изпадна в паника студиото. — Огурцов! Проверка на звука! Давай, кажи нещо, за да уеднаквим нивата...

— Едно, две, три — забърбори Саша. — Извънземен кораб с размерите на Кремъл днес извърши кацане на Трето околоръстно... Пришълците ни уверяват, че... Но да дадем думата... В ефира на Първи канал... За пръв път.

— Готово!

— И изумителна новина от Москва... — Екатерина Алексеева сбърчи вежди.

— Хайде, не ме подвеждай! — кимна Саша на извънземния.

— Извинете... Току-що получихме съвсем пресни кадри от заседанието на правителството на Руската федерация. По горещите следи на събитията от Пикалево председателят на кабинета изиска от подчинените си незабавно да реагират...

— Нали ви казах, че ще балансират новините за премиера — триумфално обяви операторът.

— Да, сега е някак по-добре — с облекчение въздъхнаха в тълпата.

Увисналият в празнотата космически кораб изведнъж издаде продължителен тръбен звук, който накара стъклата да зазвънтят, и

хората ги побиха тръпки.

— Повече не могат да чакат — обречено произнесе пришълецът.
— Не могат да удържат пространственото изкривяване. Остават пет минути.

— Как не усетихме времето — замислено каза операторът.

— На един дъх се гледа — съгласи се звукооператорът.

— Почакайте! — горещо зашепна Саша. — Трябваше да го излъчат, за да се балансира... Нали разбирате!

Пришълецът направи крачка към спускаемата капсула, застина за миг и с нервна трела се върна при Саша.

— Вие не разбирате какво рискуваме заради вас — промълви той. — Не разбирате какво е заложено... Десет хиляди години!

— Пуснете ни! — примоли се Саша на студиото. — Те трябва да отлитат вече! Енергията им свършва!

— Та нали и ние всичко чуваме — отвърнаха от студиото.

— Какво да направим?

— И с това емисията ни приключва — внезапно изрече завършващата си реплика Екатерина Алексеева. — Благодаря ви, че гледахте централните новини! Веднага след това започват новите серии на любимия на зрителите телевизионен сериал „Дойката отвърща на удара, или Право на любов“.

— Извинявай, старче, материалът ти не влезе в новините — прогърмя в ухото на Саша гласът на изпълнителния редактор. — Но пък имаше наистина важни новини, сам разбираш! Слушай, дали пък твоите зелени човечета няма да останат до емисията в полунощ, а?

Саша не можеше да му отговори. Преглъщаше сълзите си и гледаше как сияещата капсула се възнеса към оживелия междугалактически титан. И как той абсолютно беззвучно стартира и с невъобразима скорост се понася нагоре, по-далече от грешната Земя, далече от потискащите московски небеса, към своята далечна-далечна звезда.

— Утре, между другото, ще има отлични снимки — изведнъж се изкашля редакторът. — С премиера на завод за сачмени лагери. Искаш ли?

— С премиера? Наистина ли? — Саша избърса с ръкав сополите си и плахо се усмихна. — Просто фантастика някаква!

ТЕ ПОНЯКОГА СЕ ЗАВРЪЩАТ

По своите габарити снежнобялата яхта наподобяваше презокеански лайнер, а по форма — на флагмана на извънземна космическа флотилия. На борда ѝ клатенето никога не се усещаше и сега въпреки прилично високите вълни на морския съд цареше пълно следобедно затишие.

По хоризонта, затиснати между яркосиния океан и яркосиньото небе, се простираха дребни песъчливи острови. Буйната тропическа растителност върху белия пясък правеше островите да изглеждат като разгърнат строй от приказни гиганти с офицерски фуражки, които излизат от морската пяна. Всъщност островите бяха върхове на вулкани, угаснали преди цяла вечност и скрити под водата.

По принцип се канеха да се гмуркат с акваланги, но една вълна разклати моторната лодка и решиха да почакаат, докато морето се успокои — не бързаха за никъде. Двамата стегнати мъже, облечени в бели мъхнати халати, убиваха времето си на шезлонгите от лакиран дъб край басейна с олимпийски размери, пълен със солена океанска вода.

Малко по-встрани, до въртящата се врата, лежеше изнеженият французин, който с едната си ръка собственически галеше колекция от дискове със захаросан чилаут, какъвто се лееше и от изящните дървени тонколони, а с другата — мускулестите бедра на индианка с неоновожълт бански.

Французина го бяха извикали специално за този случай от Париж: той не разбираше бъкел руски, но пък създаваше подходящото настроение за отдых.

Двамата мъже лениво разговаряха, като присвиваха очи под огромното предзалежно слънце.

— За колко те пуснаха? — пошегува се първият, докато взимаше запотената чаша с коктейл от ръката на възрастния сервитьор.

— Докато не дойда на себе си — усмихна се вторият, свали тъмните очила и подложи лицето си под слънчевите лъчи.

— Много ти се насъбра, а? — Първият шумно всмука през сламката от гъстата напитка и задъвка късче папая.

— Меко казано. Това не е работа, а абсолютен стрес. Отдавна не беше имало такова нещо.

— Криза...

— Криза.

— Знаеш ли, напоследък усещам една такава хронична умора. Съвсем нищо не ми се прави — призна първият.

— Точно за това исках да поговоря с теб — отвори едното си око вторият.

— Значи все пак се реши? — досети се първият.

— Ами налага се все пак — въздъхна вторият.

— Ако питаш мен — може даже още сега, заповядай — увери го първият. — Нали ти казвам: хронична умора. Не знам как издържа толкова време.

— Ами как — усмихна се вторият. — Често ходех на почивка. Особено до Сочи.

Първият промърмори нещо под носа си и остави настрана полупразната чаша.

— Сякаш времето се оправи — широко се усмихна първият, като излезе на капитанския мостик. — Как си? Ще се гмуркаме ли днес?

— Нещо ме е продухал климатикът, цяла нощ кашлям — мрачно отвърна вторият.

— Това пък какво е? Да не искаш да кажеш... — настръхна първият.

— Не, не, нищо не искам — уморено се намръщи вторият. — Просто проклетият климатик е монтиран на неподходящо място, цяла нощ изкарах под леден душ, гърлото адски ме боли...

— Искаш да кажеш, че няма да се гмуркаме — уточни първият. — И за какво летяхме дотук цели девет часа? Със същия успех можехме и на Красна поляна да хванем тен. До Тива да бях отишъл — изсумтя възмутено първият.

— Отця ми се да се гмуркам — призна най-накрая вторият.

— Та нали от толкова време се канехме! Сам ми говореше — баракуди, тигрови акули. Гигантски скатове! Тогава, след

антикризисното събрание, помниш ли? Аз целия си график преобърнах, а ти сега...

— Извинявай. Просто не мога да се отпусна, все за това мисля. Как най-добре да го организирам — въздъхна вторият.

— А защо ти ще мислиш за това? Има си специално обучени хора. На Славик ще кажеш, той ще направи всичко. Хайде, ти какво така? Ще се изкъпем, ще си проветрим малко главите, веднага всичко ще ти се проясни. Аз такъв клип гледах за гигантските морски костенурки...

— Иска ми се всичко да е красиво — замислено почеса носа си вторият.

— А аз какво ти разправям? Там знаеш ли каква красота е? И тези... как се казват лобстърите на руски?

— Аз за моето говоря — намръщи се вторият. — Идея ми трябва, разбираш ли? Или лозунг. Такъв лозунг, че повече никакви въпроси да не задават: нито защо, нито как. Нито „Кой е виновен?“, нито „Какво да правим?“.

— Това се казва национална идея — усмихна се първият. — Този „лозунг“ — той направи подигравателен знак за кавички — го търсим вече седемнайсет години.

— Мислех си за „Руски ренесанс“, но чувствам, че твърде много намирисва на „Рубльовка“. Някаква такава съвсем долнокачествена „Рубльовка“ с всякакви еснафски вензелчета... Доста се колебах, хваща окото все пак — сподели вторият. — После беше „Завръщането на свръхдържава“. Идеята е проста: първо, „завръщане“ — правилна дума, архетипна такава. Пък е и ясно къде се завръща — на международната арена. С гордо вдигната глава.

— „Завръщането на краля“ — подсказа първият. — Имаше такъв филм. Или „Отново на арената“ — усмихна се йезуитски той.

— А ти всъщност защо толкова настояваш да ходим да се гмуркаме? — попита вторият с подозрение.

— Ама какви ги говориш? — плесна с ръце първият. — Просто искам да поплувам... Със скатовете там... Тук и диви делфини има... То съвсем малко остана от отпуската!

Вторият мълчеше. Обстановката на горната палуба започна да се нажежава, басейнът със солена вода сякаш всеки момент щеше да

заври; и дори безгласният французин усети нещо, намали музиката и повлече спътницата си към каютата.

— А какво, тук наистина ли е монтирана система за противовъздушна отбрана? Чувал съм, че той е поръчал ракети „Пейтриът“? — Оглеждайки горделивата снага на яхтата, първият се опита да насочи разговора към игрилото мъжко русло.

— И целия корпус е бронирали — отвърна сдържано вторият. — Двеста милиона. Старата даде на момчетата. Не мога да си представя какво ще правят с такова богатство.

— Ще се наплюскат — отвърна неодобрително първият.

— Вече не — сви рамене вторият. — Вече никой не плюска. Чак ми е жал за момчетата, все такива бледи ходят.

— Какво, пак ли ще смъкнеш митото? — повдигна вежди първият.

— Даже не знам. Бюджетът се пропуква. Хем за момчетата ми е жал, хем ми се иска да се завърна красиво. Макар че... Нека помисля. Бюджетът се пропуква, миньорите тропат с каските, учителите стачкуват и изведнъж...

— Само без извънредно положение — помоли първият.

— Че за какво ни е? Не ни е нужно никакво извънредно положение. И така всичко ще отmine. По силата на навика.

— А аз и стола ще ти топля — въздъхна първият.

— Хайде, стига, какви ги говориш? Нали от самото начало така се договорихме, ако стане нещо, ако ръката потрепне, аз съм до теб.

— Ами да — без ентузиазъм се съгласи първият. — Хайде да вървим да се погмуркаме, а?

— А ето тук... Като истински гарант! „Завръщането на стабилността“? А, майната му. Хайде да се изкъпем. Може пък там наистина да ме осени вдъхновението?

— Отлично! — потри радостно ръце първият. — Може би дори ще отстреляме някого!

— Гмуркали ли сте се досега? — строго попита широкоплещестият инструктор по дайвинг, който приличаше повече на дезертирал военен диверсант.

— Да — сухо потвърди вторият.

— Не — поклати глава първият, изпълнен с очакване.

— Тук няма нищо сложно — каза водачът. — Лично ще ви обуча и ще ви наглеждам във водата. Но за в бъдеще се научете, че дайвърите винаги се гмуркат в тандем. Винаги с партньор. Между партньорите трябва да съществува пълно доверие.

— Малко ли неща могат да се случат под водата — кимна първият.

Инструкторът го погледна внимателно и продължи — бавно и отчетливо:

— Всичко се случва. Декомпресия и загуба на съзнанието. Нападение от акула. Скъсване или откачване на шланга. Това означава, че трябва постоянно внимателно да следите партньора си.

— Може да се отклоним от курса — предложи своя вариант вторият.

— Какво? Да. Съществува и такава опасност. На дълбоко дори се случва изпадналите в паника хора да объркат горе и долу, да не говорим за останалите посоки. Ако нещо се случи — запомнете: най-важното е никога да не изплувате на повърхността твърде бързо. Мъничките мехурчета въздух, които в дълбините са смачкани заради високото налягане, могат рязко да се разширят и да повредят кръвоносните съдове, костите, нервните тъкани. Казано накратко — при твърде бързото издигане може да ви се пръсне мозъкът.

— Знаем — кимна вторият.

— Отлично. Тогава да направим кратка тренировка в басейна и да се гмуркаме!

Масивната моторна лодка, обшита с лакирани дъски, се отдели с бръмчене от корпуса на яхтата и полетя към рифовете. Перката разбиваше водата и от кърмата се разделяха два разпенени гребена — като краищата на тъкан, по която като цип се носеше лодката, разцепвайки океана.

На руля както обикновено стоеше вторият.

Солените капки опръскваха непроницаемите му очила, но той дори не се замисляше да се скрие зад предпазното стъкло. Беше взел окончателно решение и сега с пълна пара се носеше срещу съдбата.

Спряха недалеч от кораловия пръстен. Облякоха сините хидрокостюми, окачиха си хомота с оловни тежести, пристегнаха аквалангите. Лапнаха щуцерите на дихателните шлангове и прекрачиха в морската бездна.

Ако не беше далечният тътен на лутащите се в плитчините атомни подводни ракетоносци — главнокомандващият се докарваше, за да спечели благоволение — човек можеше и да си помисли, че се намират в една от най-добрите серии от епопеята на Кусто. Но и за досадния ескорт успяха да забравят, за целта беше достатъчно да се спуснат на някакви си десет метра дълбочина.

Коралите, на повърхността осакатени от туристите, тук се бяха разраснали в чудновата ажурна гора, цъфтяха в небесносиньо, а до тях други се белееха като слонова кост. В редичка пълзяха право към хората големи триъгълни риби, изрисувани сякаш от Зверев; около безстопанствените подводни дървета се виеха огромни змии и облаци от черно-виолетови дребосъци ту пълзяха бавно след аквалангистите, ту се разпръсваха за миг само за да се съберат веднага отново. Спуснаха се още по-надълбоко, вече без да мислят за нищо друго, оставили на лодката и разправиите, и обидите, и подозренията. Светлината отслабна и цветовете помръкнаха, но затова пък тук изпод камъните надничаха наистина изумителни твари. В бръснещ полет край тях премина невъобразимо огромен скат като ударен американски В-52, някъде изотзад изплува гигантска древна костенурка, втренчи се в тях и се устреми в свредел надолу.

Дъното не се виждаше.

Първият си набеляза цел и измъкна харпуна от кобура си. Вторият за всеки случай последва примера му.

В този миг синята мъгла пред тях внезапно се сгъсти и изтласка от себе си чудовищна сянка. Туловище с размерите на две сблъскали се маршрутки, с измамно лениви движения, тъпо и мъртвешки проблясващи очи като капаци на консерви. Акула!

Инструкторът се стрелна напред, припомняйки си обучението в морската пехота, обърна се за миг към останалите и нареди — махайте се! И ги закри със собственото си тяло от тварта. Първият се засили бързо нагоре, но се сети за инструкциите, успокои дишането си, започна да се обръща към втория и случайно заклеци харпуна в карабинера. Опита се да го освободи, дръпна го към себе си, а той

стреля... Стрелата профуча на сантиметър от лицето му и като бръснач разсече въздушния шланг на втория.

Той изригна в мехурчета, размърда трескаво с ръце и крака, после се съвзе и заплува бързо нагоре — към въздуха, слънцето, към мъчителната смърт от декомпресия. Но нещо го задържа за крака. Значи все пак заговор?! Вторият ритна напосоки — менгемето не го пускаше... Въздухът свършваше. И изведнъж в празнотата пред него се появи партньорът му.

Махна от устата си изпускащия кислород щуцер и му го подаде. Изкачваха се нагоре бавно, на почивки. Редуваха се да дишат.

Инструкторът така и не изплува.

— Герой. Да кръстим ли някоя улица в негова чест? — попита вторият.

— Хайде по-добре някой авионосец — предложи първият.

— Тогава най-добре подводница — възрази вторият. — Не, сериозно, авионосците са разпределени с двайсет години напред, там се редят на опашка като за канонизация.

Помълчаха.

— А пък аз си помислих — това е, край с мен. Когато ме хвана за крака — призна си вторият.

— Ти какво, сериозно ли? — засмя се първият. — Притрябвало ми е! Сам си оправяй бакиите!

— Знаеш ли — усмихна се хитро вторият. — Докато се издигахме, измислих лозунг. Със смисъл. „Второ дихание“.

— При такъв ще гласуват — оцени предложението първият. — Със сигурност ще гласуват.

— Е, те ще гласуват във всички случаи — каза вторият. — Но просто ми се иска да звучи красиво.

И макар че пред тях лежаха доста формалности, точно в този исторически момент вторият отново стана първи, а първият — втори.

— Ти, такава... Ако има нещо, после пак ще се разменим — ободряващо намигна първият.

Взе радиостанцията и предаде на яхтата:

— Приготвяме се за отплаване. Ваканцията приключи. Връщам се.

УТОPIA

Иван Николаевич Антонов мечтаеше някой ден да по-сети Париж.

Антонов много обичаше Франция.

Изобщо за руския човек е присъщо да обича Франция, той го е наследил от съветския човек. Ако сега проведете анкета на улицата по кои от европейските страни веднага трябва да се нанесе ядрен удар, Франция вероятно единствена ще оцелее. Никой няма претенции към Франция. Руският човек някак си ѝ прости за Наполеон, макар че ето, шведите не могат да разчитат на пощада: все някой ще припомни за много по-ранната руско-шведска война. Останало е неприятно чувство.

Работата сигурно е там, че Франция винаги е била за руския човек абсолютна утопия, вълшебна страна, където нищо не е същото както в родината. Където е изискано и учтиво. Където е съблазнително и страстно. Където е стилно и вкусно. Където е свободно. И Жо Дасен.

От мига, в който Иван Николаевич се сдобил със собствен работен кабинет, над креслото му веднага се наместиха две фотографии: Белмондо с револвер и Айфеловата кула през пролетта в доста непристойно за Владивосток черно-бяло изпълнение.

След това тези две фотографии в позлатени рамки мигрираха заедно със собственика си от кабинет в кабинет, от офиса над сауната — в офиса в извънградската цитадела, оттам — в офиса в стъкления бизнес център на територията на пристанището, и след това вече — в офиса в новата административна сграда на губернатора на Приморие. На това място се сдобиха с нов съсед — фотопортрет на президента. Но него Иван Николаевич го окачи, защото беше длъжен по служба, докато Белмондо беше по повеля на сърцето.

Иван Николаевич, естествено, невинаги го бяха наричали така. Невинаги беше пътувал към работното си място, облечен със скъп костюм на изискани райета, в брониран „Ситроен С6“, невинаги се

беше здрависвал с министри, невинаги беше летял до Москва в първа класа. Някога и той беше мъничко момченце и го наричаха просто Ваня, а и с по-обидни имена.

После той се зае със спорт, завърза нови запознанства и започнаха да го наричат Бесния, а онези, които по-рано го бяха наричали с обидни имена, набързо си прехапаха езиките. После по заслуги го изпратиха да отбива десетгодишна присъда в зона със строг режим. Там Бесния изкара училището на живота, няколко пъти беше тежко ранен, научи се да уважава авторитетите, да мисли стратегически и смени прозвището си от Бесния на Белмондо.

Бесния донякъде приличаше на френския актьор от времената на филма *Au bout de souffle*^[1]. На човека, който пръв му подметна за приликата, Бесния за всеки случай първо му счупи ключицата, но после, след като разбра, че „Белмондо“ е просто фамилия, се извини. И така се срасна с новото си име, че скоро почти забрави как го бяха наричали по-рано.

Пак там, край Чита, започна и увлечението му по всичко френско — Жо Дасен, Емануела, Елисейските полета и дори малко по езика — нощем, тайно от другарите си, които биха могли да сметнат това за признак не на изисканост, а на слабост и да нарочат Белмондо за „педераст“.

Франция стана за него еталон за свобода — физическа и метафизическа. Той я заобича като символ. Като образ. Като мечта.

Когато Белмондо излезе на свобода, той реши формално да приключи с престъпното си минало, затова влезе в рибния бизнес. Но от предишните времена запази маниера си на работа и когато някой от бившите му познати дойдеше при него и го наречеше по навик Бесния, след това асистентите на Белмондо го откарваха на безкрайното владивостоковско сметище „Горностай“, прецизно разфасован в найлонови торбички.

Годините минаваха. Сферата на интереси на Белмондо се разширяваше, включвайки в себе си и вноса на автомобили с десен волан от Япония и износа на дървен материал. Настъпи моментът, когато и на него, един от най-уважаваните предприемачи в Приморие, му предложиха да впрегне авторитета си на държавна служба, да постъпи в партията и да стане заместник-губернатор. Така Белмондо отново стана Иван Николаевич — както по паспорт, както в далечното

си невинно детство, сякаш бе преминал през обред за пречистване и беше захвърлил, подобно на кобра, смъкнала старата си кожа, всички прозвища и прякори... През същия обред премина и личното досие на Иван Николаевич в областната прокуратура и в местното УВД. Само ФСБ помнеше целия нелек жизнен път на Иван Николаевич, но нали затова е ФСБ, за да помни всичко за всички и в някои случаи да им го припомня.

След като стана държавен чиновник, Иван Николаевич промени изцяло и външния си вид, отрече се от бурното си минало, накара и другите да го забравят, а ако някой му го напомнеше твърде натрапчиво, то секретарите на Иван Николаевич откарваха въпросния човек на станалото вече легендарно владивостоковско сметище „Горностаи“, прецизно разфасован в рекламни найлонови торбички от принадлежащия на Иван Николаевич супермаркет.

Само в едно нещо не се промени Иван Николаевич — в своята франкофония. Старата му любов повлия дори на брака му — той се ожени за обикновена проститутка, която се беше усетила да избере за свой творчески псевдоним носталгичното Емануела и така да изпъкне на фона на всякаквите Снежани, Анжели и Кристини. И едва след като се реши да вдигне сватба, Иван Николаевич уреди на невестата си победа в конкурса „Мис Приморие“ — просто за да не изглежда като идиот в очите на истаблишмънта.

И портретът на вечно младия Жан-Пол Белмондо продължаваше да виси в кабинета му като свидетелство за решимостта на Иван Николаевич да остане верен в душата си на романтичните идеали от младостта си. Защото нали свободата, на която се беше озовал, след като излежа присъдата си, не беше онази абсолютно неземна свобода, която цареше във Франция.

Иван Николаевич служеше както може, на своята муза. Опрости греховете на един непослушен килър, който беше избягал от Антонов в Чуждестранния легион, върна го вкъщи и три пъти седмично се занимаваше с него с развален френски и ръкопашен бой. Събра всичките албуми на Жо Дасен на винилови плочи и дори Мирей Матийо два пъти в неговата сауна по случай юбилеите му.

Но пък в самата Франция прошареният лъв така и не успя да отиде. Отначало не му даваха паспорт, после не му оставаше време от работа, след това не му даваха виза и пак не му даваха виза, и пак не

му оставаше време от работа. А пък и географски Владивосток е разположен много по-близо до Патая, отколкото до площад „Пигал“.

Само че Иван Николаевич така и не можа да се раздели с мечтата си един ден все пак да кацне на летище „Шарл дьо Гол“ и да вдъхне с пълни гърди най-чистия френски въздух. И ето че когато досието му при органите по някакъв вълшебен начин се нулира, сякаш го бяха рестартирали, и когато му връчиха зеления служебен паспорт, в който вече не беше *comme il faut*^[2] възпитаните французи да бият печат за отказ, той се реши.

* * *

— През този уикенд такова... Мисля да отскоча до Париж — сподели той с губернатора, като тайничко глътна един валидол.

— А, лети, гълъбче, лети! От толкова време се каниш — отвърна губернаторът, поглеждайки ласкаво към Иван Николаевич; той беше наясно.

— Вълнувам се — изчерви се Иван Николаевич и избърса плешивото си теме с копринена кърпичка. — Една мечта ми остана... И ето сега... Така де.

— Щастливец си ти — въздъхна губернаторът, откъсна парченце мандарина и го поднесе към белия телефон със златен двуглав орел вместо диск. — А моята вече се изпълни... И ми стана някак скучно.

— Ами така... Губернатор може да се стане само веднъж, а до Париж може да се лети дори всеки петък — ухили се Иван Николаевич и златните му зъби проблеснаха. — Няма да ти стане скучно! Лувърът е там, Сена, кафе-шантани и кестени, Латинският квартал, а може и до Лазурния бряг да се отскочи при момчетата, не е далече...

— А защо само веднъж може да се стане губернатор? — намръщи се губернаторът. — Аз всъщност съм за втори мандат... Разбира се, човек предполага, а Бог разполага — сепна се той, погледна боязливо към белия гербов телефон и му поднесе още едно парче мандарина.

— Някои наливат в чашка хубав френски коняк и му го поднасят — рече шепнешком Антонов, сочейки с поглед кремълския телефон. — Казват, че помага.

— Ти си непоправим франкофон, Белмондо — поклати глава губернаторът. — Добре, заминавай.

Еlegantният „Ситроен С6“ с цвета на провансалска нощ — като на френския президент Саркози — летеше по улиците на Владивосток, през траповете и ямите, в обкръжението на шестлитровите джипове. Патрулните на ГИБДД^[3], които отдалече забелязваха екзотичния автомобил, единствения с ляв волан в царството на колите с десни волани, обикновено отдаваха чест, а други, ако успееш, се криеха в крайпътните храсти, защото знаеха за класовата омраза на Антонов към сътрудниците на милицията. Самият Иван Николаевич, настанен уютно на тапицираната с бяла кожа седалка, решаваше държавни въпроси.

— Предай му, че ще яде дървото! И ако вестничето му още веднъж пише за това, ще му оформим регистрация на „Горностай“ — оправяйки вратовръзката си, обясняваше той на събеседника си по мобилния телефон. — Хайде, че ме търсят по другата линия... Антонов на телефона! Да, същото, с митницата отдавна всичко е уредено. Какъв ти президентски указ? Нищо не знам за такъв. Продължаваме да работим както досега. Какъв спец? Специален представител? На президента? Нека да го минем по най-високата категория, в сауната с момичетата, всичко ще заснемам, ще бъде допълнителен аргумент в преговорите, така де... Да, това е, хайде, че ме търсят по другата линия! Антонов на телефона! Извинявай, миличко, ще летя за Париж. И ако още веднъж се обадиш на този телефон, ще ти оформя регистрация... Хайде, че ме търсят по другата линия, целувам те. Антонов! Да, Александър Петрович! Разбира се! Вече ги прехвърлихме в Индонезия, всичките триста милиона. Не, никой не ни подслушва, всички си получават заплатата от мен, така де... Добре. Добре... Благодаря. Всичко хубаво. Да...

В този момент седящият зад волана легионер скочи върху спирачките и Иван Николаевич, който, естествено, не си беше сложил колана, едва не излетя през предното стъкло.

— Те тук... Аз без малко през тях... А те не помръдват... — започна да обяснява легионерът.

Иван Николаевич напрегна поглед: наред шосето стояха самотно две милиционерски жигулита и преграждаха пътя на кортежа му. От джиповете върху мокрия от скорошния дъжд асфалт се изсипаха бойците от СОБР^[4], облечени в сиви зимни камуфлажи, и обградиха злощастните катаджии.

— От село ли са, какво? — изненада се Антонов, докато се чудеше да ги накаже ли, или да ги помилва.

Вратичката на жигулата се отвори рязко настрани и към неговия ситроен, без да обръща внимание на напрегнатото сумтящите командоси, заситни шкембест човечец с висока фуражка. След него, измъквайки се от крайпътната засада, заподскача телевизионен оператор с бронезилетка, върху която имаше надпис „Дежурна част“.

— Така — рече изчакващо Иван Николаевич.

— Генерал от милицията Попов, началник на ГИБДД МВД на Приморска област. Провеждаме операция „Одисей“ за борба с незаконните сирени. Имате ли разрешение за използването на специални сигнали? — попита той шофьора.

— Тоя е някой нов, сигурно съвсем скоро са го назначили — обърна се шофьорът към Иван Николаевич, без да отговаря на генерала.

Антонов запали аржентинска пура и избарабани с пръсти кратка музикална тема от Жо Дасен върху облегалката от карелска бреза.

— Кого возим? — Попов смело почука с палката си по плътно затъмненото пасажерско стъкло на ситроена.

Операторът от „Дежурна част“ подскочи по-близо и насочи обектива към пасажерската врата. Бойците от СОБР, изпаднали в състояние на когнитивен дисонанс, застинаха в ступор като огромни зайци барабанчици, чиито огромни батерии внезапно са спрели.

Иван Николаевич въздъхна уморено и с тихо, спокойно жужене свали стъклото. Погледна към червендалестата генералска физиономия и каза с добро:

— Влизай в багажника. Ще се повозим.

Иван Николаевич не тръгна да убива генерала, само го постресна малко: закопа го до шията на един пуст плаж и се изпика върху главата на милиционера, за да спазва онзи занапред субординацията. Нареди на репортера да заснеме всичко — за личната му колекция.

— У нас, в Приморие, редът е един за всички — наиздателно се изхрачи Иван Николаевич, докато си вдигаше ципа.

— Независимо дали си генерал, или не.

* * *

Иван Николаевич седеше съвсем сам във ВИП залата на летището във Владивосток. Останалите пътници ги бяха изгонили оттам, за да не досаждат. Разтворил вестник „Комерсант“, той четеше новините бавно и на глас, понякога се изморяваше и правеше почивка за два пръста уиски. Легионерът, когото Антонов беше взел със себе си за преводач, убиваше времето край прозореца, като размазваше с пръсти блъскащите се в стъклото мухи.

Когато бурята отмина, откараха Антонов с кола до боинга и го въведеха в отделен салон, където за осемте дълги часа полет щеше да разполага с безплатен бар и мила стюардеса, готова на всичко срещу допълнително заплащане.

Но тя, уви, така и не успя да привлече вниманието на Иван Николаевич, а командировъчните на легионера не стигаха. През всичките осем часа Антонов, който от напрежение си прехапа върха на езика, прилежно повтаряше спреженията на френските глаголи от трета група. А когато се измори, накара стюардесата да пусне пригответното дивиди с филма „Играчка“.

При междинното кацане на Шереметиево Иван Николаевич си поръча жулиени и бордо в опит да се настрои на нужната вълна. Понечи да си поиска жабешки бутчета, но сервитьорът пренебрежително му обясни, че в Париж ще станат по-бързо. Иван Николаевич изслуша внимателно всичко, разби главата на сервитьора в тоалетната чиния, тикна му в джоба банкнота от петстотин евро, изпи си коняка и разгорещен, тръгна да се качва в самолета.

— Е, прощавай, Родино! — чукна се Иван Николаевич със стъклото на илюминатора, зад който се простираха самолетните писти на Внуково. — Кой знае дали ще се видим отново... Та нали към свободата пътувам!

Полетът до френската столица съвсем не беше дълъг — три часа и половина. Но това бяха най-мъчителните часове в живота на Иван

Николаевич, откакто — след като излежа десетгодишната си присъда — почука на вратата на първия читински бардак.

— Ходил ли си досега в Париж? — обърна се със светски тон Иван Николаевич към летящия с него Познер, докато си доливаше шампанско.

— Случвало се е — кратко отвърна обиденият Познер.

— А аз за пръв път — стеснително си призна Иван Николаевич.

— Личи си — изкриви лице Познер. И след като помисли, добави: — Повече не мога така. Пуснете ме, моля.

На пръв поглед Франция приличаше на Москва: стъкло и бетон. Вече на летището Иван Николаевич застана нащрек: паспорта му проверяваше набита негърка. Черни, араби и прочее във филма „Играчка“ нямаше.

— А ние където трябва ли долетяхме? — попита строго той легионера.

— Родината на Волтер — увери го онзи, като се оглеждаше крадешком.

— Merci et bienvenue en France^[5] — усмихна се на Антонов негърката.

— Извинявай, че не ти нося банан — върна ѝ усмивката Иван Николаевич. — У! У!

— Може да се обиди — предупреди го легионерът.

— Какво ли пък разбира. Назначили диваци на държавна служба! — промърмори осъдително Антонов.

А и свободният парижки въздух като че ли не се отличаваше особено от московския. Само че преди да си прави изводи, Иван Николаевич реши да даде шанс на Франция.

— Мулен Руж! — нареди той на таксиджията.

През целия път Иван Николаевич се взираше внимателно през сваления прозорец в пълзящите покрай него парижки улици и по лицето му преминаваха сумрачни сенки. Но когато се приближиха до площад „Пигал“, бръчките започнаха да се изглаждат.

— Все пак прилича малко — снизходително резюмира той.

Тикна на шофьора петстотин евро — нямаше дребни — и се отправи към входа на кабарето, като разбута горящите от желание чакащи туристически групи.

— Ей, командире! — обърна се Иван Николаевич към чак неприлично загорелия метрдотел, докато пъхаше в предното му джобче вече познатата банкнота. — Настани ни на по-хубаво място, за да виждаме добре циците. Току-що се домъкнахме от Русия. Как са момичетата, има ли свежички? — потупа той свойски метрдотела по рамото, като погледна към легионера, за да преведе онзи думите му.

— Je regrette, monsieur, mais vous devez faire la queue, comme tout le monde^[6] — сдържано отвърна метрдотелът.

— Je ne comprends pas!^[7] — намръщи се Иван Николаевич и пръстите му от само себе си се свиха в отдавна забравените — от последния път, когато му бяха отказвали нещо — „рога“.

— Дайте да се наредим на опашката, а? — попита го легионерът.

— Че аз за последно стоях на опашка за затворническа супа! — кипна Белмондо. — Порядките при вас са като в зоната! — озъби се той.

— Сега ще извикат полиция — отбеляза тъжно легионерът.

— А ние ще им извикаме консула! — изрева Иван Николаевич, но по-скоро проформа: все пак повече му се искаше да влезе вътре, отколкото да се бие.

Настанен от отмъстителния метрдотел на най-отдалечената маса, от която танцуващите момичета едва се виждаха, той трупаше злоба и я мариноваше с шампанско.

— Тия всичките са грозни, нямат цици. — Иван Николаевич отпи Crystal направо от бутилката и се надигна от мястото си. — И не танцуват кой знае как. Да видим как ще са в леглото.

Той тръгна напред — без да се оглежда, неудържимо, като подплаши примрелите при вида на разголените женски гърди японски туристи.

— Искам ей тая, черничката. — Той посочи на охранителя знойна тъмнокожа прима в екзотичен костюм от щраусови пера. — Ей сега ще я оправя. Щом вие самите не можете...

— C'est pas possible, monsieur^[8] — разпери ръце охранителят.

— Je ne comprends pas! — разгорещи се Иван Николаевич.

— Ici, on n'est pas un bordel^[9] — въздъхна охранителят.

И тогава Иван Николаевич постави един стол до сцената и се качи върху него — както обикновено постъпваше в родния стриптийз клуб. Тикна в обсипаните с кристалчета прашки на втрещената прима

няколко банкноти от по петстотин евро, подхвана я за най-изразителната извивка и я повлече със себе си.

— Je ne suis pas une pute!^[10] — развика се примата.

— Je ne comprends pas! — искрено се изненада Иван Николаевич.

Белмондо ловко разби бутилка Crystal в главата на дотичалия охранител, после счупи гърлото на една чаша за вино и още десет минути удържаше отбраната, притиснат в ъгъла от превъзхождащите го сили на дошлата жандармерия. Легионерът, който помнеше, че в тая страна тепърва му предстои да работи, не се намесваше.

Накрая сложиха белезници на Иван Николаевич и го избутаха през тълпата в полицейския микробус.

— Свалете белезниците! Аз съм свободен човек! — крещеше Белмондо окървавен, но непокорен.

А тъмнокожата прима с едва забележима тъга в еленовите си кафяви очи гледаше след него и броеше банкнотите. В полицейския комисариат Иван Николаевич се държеше с достойнство, на всички въпроси отговаряше на руски. Заради това разговорът не вървеше особено.

— Pourquoi avez-vous agresse la danseuse?^[11] — питаше например следователят.

— Отказвам да говоря, докато тук не пристигне руският консул! — отвръщаше Иван Николаевич.

— Confirmez-vous avoir frappe la personne de securite?^[12] — питаше следователят.

— Имам дипломатически имунитет! — лъжеше Иван Николаевич.

— Comprenez-vous qu'a cause de votre comportement vous serez deporte de la France?^[13] — питаше следователят.

— Какви своеволия ми устройваш тука? — мина от учтив на разговорен руски Иван Николаевич.

Телефонът извънтя. Следователят вдигна слушалката, избърса челото си с кърпа и се умълча. От говорителя до ухото на Иван Николаевич като жужене на комар се донесе заветното *consul russe*^[14]. Полицаят погледна изкосо Белмондо.

— Сега ще те поставят на колене! — потри ръце онзи. — Научи се, пич, да мислиш с една крачка напред. Още отсега кажи на своите да те обявят за издирване!

— Le consul russe est a Courchevel. Il aide a vos collegues plus riches et ne viendra pas. Quelques choses avec des putes mineures, cocaine et armes a feu, comme d'hab^[15] — спокойно отвърна следователят.

— Братче! Останали са ми още двайсетина хиляди кеш. — Белмондо суетливо бръкна в сакото си. — Вземи за спомен, а?

— On n'accepte pas des pot-de-vin ici^[16] — отдръпна се от него следователят.

— Je ne comprends pas — опули се Белмондо, забравил дори за националната си гордост.

— Pas de pot-de-vin! Vous etes en Europe, pas chez vous en Russie^[17] — изсумтя следователят.

— И аз ще направя всичко, което зависи от мен, за да не влезе моята Русия във вашия тъп, надменен Евросъюз! — разгневено извика Иван Николаевич.

* * *

След едно денонощие най-накрая го освободиха — легионерът си спомни от старата си работа телефона на един добър адвокат. Той всъщност се беше специализирал по серийните убийци, но поработваше допълнително и за руските полуофициални лица и африканските вождове в отпуска.

До самото летище след ситроена с цвят на московски смог, в който, по-мрачен и от Бутирка^[18], се друсаше Белмондо, се движеше полицейска кола с включени светлини. Добре, че поне белезниците бяха свалили.

— Слушай, дай поне с двеста, а? — не издържа Белмондо, изморен от примигващите светлини в огледалото за обратно виждане. — Задушно ми е...

— Не може, Иван Николаевич — промърмори легионерът.

— Ограничението е осемдесет.

— Репресират хората, гадовете — процеди злобно Белмондо. — Искам в Родината...

Седнал в просторната седалка в полупразната бизнес класа, Иван Николаевич гледаше с омраза Франция през стъклото на илюминатора.

— И каква ти тук свобода?! Това не бива, онова не бива... — промърмори гръмогласно той, като огледа съседите си в търсене на подкрепа, но погледът му се натъкна единствено на бледия отдръпващ се Познер.

Познер отвори уста, но се замисли за нещо и я затвори.

— Фраанция... — с отвращение провлече Белмондо. — Пфу, гадост! Не страна, а някаква утопия!

[1] „До последен дъх“ — френска драма от 1960 година на режисьора Жан-Люк Годар с участието на Жан-Пол Белмондо. — Бел.прев. ↑

[2] Както трябва (фр.). — Бел.прев. ↑

[3] Государственная инспекция безопасности дорожного движения (Държавна инспекция за безопасност на пътното движение). — Бел.прев. ↑

[4] Специален отряд за бързо реагиране — Бел.прев. ↑

[5] Благодаря и добре дошли във Франция (фр.). — Бел.прев. ↑

[6] Съжалявам, мою, но трябва да изчакате на опашката като всички останали (фр.). — Бел.прев. ↑

[7] Не разбирам (фр.). — Бел.прев. ↑

[8] Това е невъзможно, мою (фр.). — Бел.прев. ↑

[9] Тук не е бордей (фр.). — Бел.прев. ↑

[10] Аз не съм проститутка (фр.)! — Бел.прев. ↑

[11] Защо сте нападнали танцьорката (фр.)? — Бел.прев. ↑

[12] Признавате ли, че сте ударили полицай (фр.)? — Бел.прев. ↑

[13] Разбирате ли, че заради вашето поведение ще бъдете депортиран от Франция (фр.)? — Бел.прев. ↑

[14] Руски консул (фр.). — Бел.прев. ↑

[15] Руският консул е в Куршевел. Той помага на някои ваши по-богати колеги и няма да дойде. Нещо, свързано с малолетни проститутки, кокаин и огнестрелни оръжия както обикновено (фр.). — Бел.прев. ↑

[16] Тук не вземаме подкупи (фр.). — Бел.прев. ↑

[17] Никакви подкупи! Намирате се в Европа, а не във вашата Русия (фр.). — Бел.прев. ↑

[18] Руска музикална група. — Бел.прев.

Всъщност Бутирка (рус._Бутырка_) е най-големият затвор в Москва (на него е наречена групата, но това в случая е без значение). Очевидно контекстът е убягнал на преводача. — Бел. WizardBGR. ↑

ЕДНА ЗА ВСИЧКИ

Голдовски изобщо не си представяше кабинета по този начин. Мислеше си, че ще види номенклатурна дъбова маса, способна да издържи танков таран, държавен портрет на Сещате-се-кой, нарисуван с маслени бои и поставен в гравирана златна рамка, бели телефони с шайба и герб за спецвръзка, мраморни пепелници...

И остана приятно изненадан. Скандинавски минимализъм, огромна плазма в ъгъла и тънък „Мак“ с алуминиев корпус на стъклена дизайнерска маса. Дори Сещате-се-кой гледаше от стената с лукаво ленинско примижаване, притиснал карабина към голия си торс. Всичко показваше, че собственикът на кабинета е напредничав човек.

— Вие сте добър специалист — безцветно произнесе той.

— Виждал съм разработките ви върху силиконовия мозък. Много креативно. И онази идея с кокошите крака също. Като цяло ми се струва, че сте дорасъл за истинско предизвикателство.

Голдовски се прокашля смутено. Когато вчера му бяха позвънили от непознат номер и се бяха представили, той първоначално реши, че приятели му кроят номер, после избърса внезапно избилата пот и трескаво закима. Цяла нощ се въртя в леглото в опит да отгатне каква ли ще бъде темата на сутрешния разговор...

— Напразно се изненадвате — рече човекът с равен глас, когато улови изпълнения му с недоумение поглед. — Винаги сме се старали да привличаме таланти от всякакви области. При нас работят и бивши сътрудници на ФСБ, и бивши военни, и от частния сектор... Споменах ли вече за ФСБ?

Голдовски кимна предпазливо. Човекът зад стъклената маса му кимна в отговор и замълча. Японският климатик зажуужа, запълвайки тактично паузата.

— Принуден съм да призная — каза човекът, — че притежават своеобразна креативност. Затова реших да привлека някого, който да погледне на нещата непредубедено. Задачата не е лесна. В днешните сложни времена трябва да сплотим нашия многонационален — той

плъзна поглед към носа на Голдовски — народ. Темата с малката победоносна война беше изстреляна красиво, но някак преждевременно. Прогнозите за икономическата и социалната стабилност у нас... — той порови из одрасканите с червен маркер листа — се разделят. Търсенето на национални идеи се свежда до прословутото „Православие, самодържавие, народност“. На първо място, не е ясно как да се трактува днес понятието „народност“ в държавната автоматизирана система „Избори“, а на второ, този лозунг донякъде изключва нашите чеченски, татарски, дагестански и дори калмикски братя... Споменах ли вече чеченците?

Голдовски кимна в очакване.

— Нужна ни е нова патриотична концепция. Нужна е нова искреност в любовта към родината. Не, дори не към родината, а към Родината! Нужен е ребрандинг на самата Родина, разбирате ли? А вие всъщност нямате ли случайно двойно гражданство? — някак между другото подметна той.

— Не — усърдно заклати глава Голдовски, макар да се беше замислял понякога за този вариант.

— И много правилно. Защото на нас ни се е случвало да вземаме на работа технолози, които започват да пишат за любовта към Родината и бъркат обектите на любовта си... А Родината — вдигна наиздателно пръст човекът зад стъклената маса — е като жената. Ако обичаш втора, значи изневеряваш на първата.

Голдовски си отбеляза нещо с молив в дизайнерския тефтер, който носеше със себе си. Човекът го погледна благосклонно.

— Та това е, общо взето, вашата задача. Измислете нещо. Трябва да възкресим и модернизираме патриотизма. Да придадем на Родината *sex appeal*. Да определим какво изобщо може да означава това понятие в епохата на интернет, в епохата на *global village*. Искам думата „Родина“ да стимулира нервните центрове не само в мозъка на православния знаменосец и не само в мозъка на казашкия атаман. Искам Родината да стане модна. „Винзавод“ доброволно да урежда патриотични хепънинги. И в същото време пенсионерите да не се чувстват като чужди в тази Родина... — Той гилотинира една пура и преди да я запали, се вгледа проникновено в очите на Голдовски. — Е, освен това и естествено, тази концепция за Родината трябва да се харесва на всички. Особено на онези, които разпределят и утвърждават

бюджета. Нашите най-добри кадри. Споменах ли вече откъде ги набираме?

Голдовски кимна обречено.

— Помислете до понеделник — каза човекът зад стъклената маса.

* * *

Петлитровият двигател Х6 се пробуди и ниско забоботи. Голдовски се замисли, ръсейки пепел от американския „Дънхил“ върху белите кожени седалки. Имаше си проверен метод: да обсъди със себе си цялата верига от мигновени асоциации с марката или стоката, за която беше пристигнала поръчка. Обикновено една от първите се оказваше най-ярката и върху нея вече той изграждаше цялата концепция и бъдеща кампания. Трябваше само да погледне към познатите образи под нов ъгъл; Голдовски се страхуваше от кокаина, но пък използваше често продукти на хидропониката за тази цел.

Родина, Родина, Родина...

С какво започва Родината? С картинките в твоя буквар? Голдовски се запромъква из тесните пресечки към Китайград, излезе на крайбрежната улица и бързо пое към Големия каменен мост. Отдясно проблясваха червени тухли, сияеха с матов блясък златни куполи, които улавяха отраженията на ниските облаци, прошарен милиционер отбиваше встрани мерцедеси и рейнджроувъри... Многоъгълната начупена линия на кремълските стени със своята неправилност напомняше на неправилните очертания на човешко сърце. Клапаните на Боровицката врата пропускаха навътре и навън бронирани кортежи... Сърцето на Родината работи изправно... Нещо такова? Не, по-добре да не изважда на преден план темата Кремъл. Нужно е нещо по-универсално. Та нали ще трябва да се хареса на всички? На всички. Какво, и Белия дом ли да намеси?

Родина! Те се сражаваха за Родината. Родината майка зове. Нека викат „изродина“, на мен тя ми харесва... Интересно, колко ли взима той за корпоративните партита? Така могат да му проверят патриотизма...

След като премина успешно през всички катаджии, Голдовски се озова на „Нови Арбат“. Задръстването започваше още от кино „Октябр“, простираше се по „Кутузовски“ до самото обръщало на „Рубльовско шосе“, че и по-нататък — по потьомкинската асфалтова теснолинейка, през всевъзможните вариации на „Барвиха“, „Горки“ и „Раздори“. Разплулите се уродливи селища сред борови горички, оплешивели като след химиотерапия, твърде бавно всмукваха в себе си стоманения поток, не успяваха да се справят.

Какъв лош късмет... Нищо, следващата седмица познати ще му донесат пропуск от началника на юридическата служба на асоциацията на ветераните от група „Алфа“, с нея щеше да може да кара и по трамвайните релси, без да се унижава да изтърпява всяка вечер това безкрайно чакане. А ако се справи с новата поръчка... Сърцето на Голдовски замря пред разкриващите се перспективи.

След като допълзя някак до „Азбука“ на „Кутузовски проспект“, той се отчая и намести офроудъра в като по чудо освободилото се място между две нови лъскави „седмици“. Прекрачи през разтворилите се стъклени врати и разсеяно се затътри покрай рафтовете, като взимаше напосоки опаковани стоки и ги слагаше в кошничката. Веднъж в този изумителен магазин си беше взел грозде за двеста долара кило; забеляза грешката си едва на касата и в първия момент реши да го остави и да отмени покупката. Но веднага се смъмри за малодушието и скъперничеството и потисна порива си. Оттогава се зарече изобщо да не гледа цените и винаги подаваше на касиерката платинената си „Виза“, без дори да я дочака да маркира всички покупки.

Родината. Каква е тя? Безкрайна. Любима. Щедра? Може би. Защото е богата, замислено си каза Голдовски, докато наблюдаваше през витрината как на мястото на потеглилата „седмица“ до офроудъра му трмаво паркира някакъв ролсройс.

Родина. Голдовски застина, затвори очи. Първите визуални асоциации? Червени знамена, заградителни отряди и „Нито крачка назад!“, Парадът на победата... И незнайно защо полета с пшеница. Не, пшеницата не става. Украинското жълто-синьо знаме — та това е жълто пшенично поле под лазурно небе. Така че пшеницата е заета. Жалко за което. Някой ароматен самун... Хубав образ!

Червата му закуркаха. Обикновено Голдовски се хранеше в уютното новиковско ресторантче зад „Лакшъри Вилидж“, там не беше скъпо и готвеха много вкусно. Но днес, с чудовищното петъчно задръстване, нямаше да издържи. А, майната му... Ще се наложи да вечеря по пролетарски, суши от кутийка. Голдовски отиде в гастрономическия отдел и поиска от неизменния бурят, облечен във фирмено кимоно, един по-солиден комплект.

Взе пакетче ранозрели ягоди, бутилка аржентинско вино от средата на деветдесетте, новия брой на „Форбс“ — да се посмее, остави ги на гумената лента на касата, почеса се по носа.

Родина. Родина, по дяволите. Любима — да, но пък защо? Мобилният телефон в джоба му завибрира. Номерът — швейцарски, непознат.

— Маратик! — пияният женски глас го накара да се усмихне. Алика...

Ръката сама се протегна към стенда с ултратънки презервативи.

— Маратик! Няма ли да долетиш при нас? Ние тук с Олга така скучаем... — забъбри Алика. — Скиорските щеки ме настройват игриво, а наоколо само немски тъпанари... Няма с кого да си оплакнеш окото.

А дали да не плюе на всичко и още сега да хукне към Домодедово? Да остави колата на паркинга, да се метне на първия чартър и още утре сутринта да се спусне по пистата, а вечерта да организира групово афтър ски парти?

Не, възпря се Голдовски. Родината зове.

Той въздъхна, измъкна се с шега и прекъсна разговора. Сграбчи хартиените пакети с продукти и тръгна към колата, като се насили отново да мисли за работата.

С добри и верни приятели... От съседния двор...

Между другото, във вилата отсреща живееше креативният директор на „Маккен“, у когото винаги се намираше по нещо скътано, и то винаги от най-добро качество, холандско производство. В компанията на този забележителен човек Голдовски беше превземал с брейнсторминг не една маркова крепост. Действаха на принципа „Аз на тебе, ти на мен“ и точно сега съседът му беше задлъжнял на Голдовски с един креатив.

Гигантската змия бавно пълзеше по „Кутузовски“, проблясвайки с хилядите си металически люспички, завиваше мързеливо към „Крилатско“, там отъркваше хълбок в МКАД, който обгръщаше Москва в задушаваш пръстен, и не се виждаше нито началото на тази змия, нито краят ѝ...

Голдовски си взимаше направо с пръсти от торбичката със суши, топеше в купичката със соев сос и си мечтаеше да се озове в бразилския град Сао Пауло. Там отдавна бяха разрешили леката авиация и на богатите хора никога не им се налагаше да излизат по улиците, където винаги беше претъпкано със смърдящи стари таратайки и изобщо не беше безопасно. Те летят със собствени хеликоптери — от извънградската вила до покрива на сградата, където се намира офисът им, после до покрива на кулата, където имат уредена делова среща, после до покрива на хотела, където се провежда приемът, после — в голф клуба... Една вечер, докато седеше в лаундж бара на последния, шейсети етаж на Edificio Italia, Голдовски наблюдаваше десетките светлини, които прелитаха между бамбуковите филизи на бразилските небостъргачи, и си мислеше: а защо не направят и в Москва така? Защо в нашата проклета страна нищо не е като при другите? Защо са всичките тези мигачки, бибитки, кортежи, микробуси с вътрешноведомствен спецназ? Защо да унижават обикновения човек, който се мъчи в задръстването, с демонстрацията на всички тези евтини дрънкулки, защо да го карат да чака, защо провокират класова омраза, щом е възможно пътищата им изобщо да не се пресичат?

* * *

На подстъпите към Крилатски на Голдовски му свършиха цигарите. Той спря до една будка, опита се непохватно да прескочи една локва и потъна до глезените в калта. Като проклинаше всичко на света, застана последен на колебливата и мързеливо придвижваща се опашка от гастарбайтери и местни алкохолици. Сигурно щеше да изчака докрай, но изведнъж някакъв четинест азербайджанец с работнически панталони завърза с него разговор за политика и Голдовски не издържа и си тръгна.

До вкъщи се добра едва в единайсет часа, като скърцаше със зъби от ярост. В душкабината избра режим „тропически порой“ и вече на границата на истерията започна да прехвърля образи, мисли, асоциации...

Палех? Хохлома? Балалайка? Толстой? Есенин? Ловджийски разкази? Утро в боровата гора? Металургия? Промислена мощ? Нефт? Сочи 2014? Курската дъга? Бородино? Афганистан? Цусима? Отмяната на крепостното право? Транссибирската магистрала? Московското метро?

Какво е за мен Родината? Какво е за всеки един от телевизионните зрители? Какво ни кара да я обичаме? Какво кара сърцето да бие ускорено? От какво се насълзяват очите?

Празно. Нищо. Един вид Родината я има, но като че ли я няма. Когато се опиташ да формулираш, да уловиш, да извлечеш екстракта — той се разсейва като утринен сън.

Искам в Бразилия, помисли си Голдовски и затвори очи.

* * *

— Твърде си ограничен — извитата рамка на очилата на Филип Старк придаваше на съседа му надменно изражение, макар той да беше сърдечен човек. — Какво поискаха от теб? Да накараш хората да се почувстват горди с Родината, да им помогнеш да изпитат душевен и хормонален подем... — той направи продължителна пауза, по Станиславски, и издиша боров дим. — А за целта не е нужно да се разбира какво е това „Родина“. Трябва да осъзнаеш, че всеки си има своята Родина. За някои това е микрорайон „Юбилейни“, за други — район „Одинцовски“.

— Ако е общото между нас? Кое е едно за всички? — тъпо попита Голдовски и пое саморъчно свитата цигара.

— Победата! — прихна съседът.

— Не, аз наистина... — жално провлачи Голдовски.

— Ами и аз наистина. Когато ти казаха за Родината, ти за Великата отечествена ли се сети? И аз. Това е първата асоциация. Винаги минава стопроцентово. Та това е условен рефлекс, години

дресировка, пълни ти се устата със слюнка още преди да разбереш какво става с теб.

— Ама това е използвано стотици пъти... — неуверено възрази Голдовски.

— Затова е използвано, защото работи — отсече съседът. — Как да очакват нещо по-добро за толкова кратък срок. Каква задача ти поставиха? Да обновиш! Да освежиш! Да го направиш по-модно. Тоест трябва да говорят за него, да го обсъждат... И на всичкото отгоре трябва да се хареса на всички, от функционерите до пенсионерите. Ами ще заснемеш доячка на фона на ръжта... Какво има да му обсъждаме?

— Исках нещо новичко... Идеологически... — Голдовски унило пое в себе си джина от цигарата.

— Всичко ново е добре забравено старо — поклати глава съседът. — И идеологията ни е някогашна... Това... Това е... — тъй също се запъна. — Това е като да вземеш цветни моливи и да оцветиш черно-бяла снимка... Разбираш ли ме какво ти говоря?

Не беше лесно за разбиране, но Голдовски и креативният му съсед вече бяха яхнали една и съща вълна... Голдовски възхитено закима, поразен от дълбочината на образа.

И ето, че джинът най-после изпълни желанието му. Родината, необятна като задръстването от Кремъл до „Рубльовка“, любима като ХБ, непостижима като плановете на правителството, изведнъж помръкна, посърна. На преден план изпъкна решението — спонтанно, необяснимо, неподлежащо на вербализация, но емоционално безотказно, стопроцентово. Такова, което да накара да забият в унисон сърцата на емота, рапъри, пенсионери и ветерани от ФСБ.

— Слушай — рече пресипнало Голдовски, като мигаше със зачервените си очи. — Ами ако просто за празника вземем да оцветим „Седемнайсет мига от пролетта“?

ЯВЛЕНИЕ

Брайън Литрел гледаше Катя без ентузиазъм и дори някак измъчено. Напоследък изглеждаше зле: откакто тя беше разляла върху Брайън „Бял щъркел“, на певеца всичко му опротивя. Годишите минаваха и не оцветяваха Литрел, а у Катя не се появяваха нови фаворити.

За бой групите ненапрасно набират членове като за Ноев ковчег — по един представител от всеки типаж. Американските продуценти отдавна бяха излогаритмували женската душа и бяха разбрали: майната му как пеят; важното е да можеш да се влюбиш в тях. От „Бекстрийт бойс“ на Катя й харесваше само той, Брайън. Само той гледаше от плаката, публикуван в едно женско списание, не в камерата на неизвестния фотограф, а право в нея, в Катя — в душата й.

В началото Катя окачи над бюрото си всичките петима. Но после реши, че е време да определи предпочитанията си, и внимателно изряза Брайън с ножичка, а Ник Картър, Ей Джей Маклийн, Хауи Дъроу и Кевин Ричардсън прати в кошчето за боклук. Сега, когато Брайън остана сам, й беше по-лесно да си го носи в чантичката. Стана по-лесно и да го поднася към устните си, когато, преизпълнена с копнеж, й се приискаше да го целуне.

Но за тази една година Брайън много сдаде багажа и бръчиците по лицето му вече се бяха превърнали в дълбоки бразди. Катя непрекъснато се опитваше да открие в очите му предишната дързост, но разсеяният поглед на поп идола вече се плъзгаше настрани. Сякаш Катя — гола, прекрасна — беше за Брайън само предният план, върху който той вече не искаше да се фокусира. А кой се намираше на втори план — някъде зад закръглените Катини рамене — й беше неизвестно.

И тя също започна да изстива към него.

Защо точно Брайън? Защо не Колян, Толян или Алексей Семьонич? Откъде тази нужда, това влечение към екзотичното, към неоценената от никого самоотверженост?

Ами просто не ѝ беше провървяло с родното място. В дванайсетхилядното население на град Козловка на двама средностатистически мъже се падаха по три необичани жени. Статистиците взимаха предвид и алкохолиците, и затворниците, и ветераните. Всички тези мъртви души не можеха да утолят желанието и копнежа на Катя. А когато в Козловка се появяваха дееспособни мъже — без значение дали носеха халка на пръста си, или не — съдбата им се решаваше дори без тяхното съгласие, по почти официален ред, в който Катиното време щеше да дойде след шест години.

В началото — заради неопитността си — Катя все още напираше да ходи на дискотека в кино „Октябр“ с надеждата, че там може да срещне някой перспективен младеж от камионния завод или поне някой по-симпатичен съученик от горните класове. Но в „Октябр“ не разчитаха на хора от улицата; старото кино отдавна беше превърнато в разплодник, в който собственичките на заведението развъждаха дори най-дребните рибки. След като на Катя два пъти подред ѝ раздираха до кръв лицето с нокти, тя някак спря да ходи на дискотека.

Само веднъж облаците, които винаги плътно покриваха небето над Козловка, се разнесоха и през процепа — право върху дланта на Катя — попадна слънчев лъч. Край известната на целия град цветна градина до магазин „Стъклария“ я похити Саня Спицата със своята „осмица“ със затъмнени стъкла. Откара я на брега на Куйбишевското водохранилище, напи я с коняк „Бял щъркел“ и отпусна назад ревматичната седалка на жигулата. И това беше цялата любов. А на следващата сутрин я намери жена му и се опита да я намушка в корема с лозарски ножици със зелени железни дръжки. И оттогава Катя предпочиташе да сублимира.

Не се занемаряваше: купуваше си черни чорапогаци, къдреше и изсветляваше косата си и веднъж годишно ходеше в Чебоксари, за да си купува модни дрешки. Но отчаянието като пристъп на гадене се надигаше все повече и повече към гърлото ѝ. Заедно с цветовете от снимката на Брайън Литрел си отиваше и Катината младост. Той, отдавнашният ѝ любовник и единствено утешение, избледняваше, а тя повяхваше.

Настъпи вечерта, в която под изморения поглед на избледнелите му очи тя не можа да свърши, а вместо това се заплака безпричинно.

Размазвайки по лицето си евтината спирала, тя скочи от кушетката, грабна Брайън и го разкъса на две. После още на две и още, и още, за да не се изкушава да го залепи отново.

После си нахлузи любимите дънки, алената блузка от ангорска вълна, притисна чантичката към гърдите си и изскочи на улицата. Затича се към спирката в тъмното, като се спъваше и цапаше в локвите, дочака последния беличък автобус с нямата кондукторка и се заклатушка по козловските изровени пътища към местната железопътна гара със сумрачното име Тюрлема.

Къде искаше да отиде? Не знаеше. Нямаше нито къде, нито при кого. На целия перон светеха само три лампи — две по краищата и една точно над табелката присъда „Тюрлема“.

Но Катя не можеше да се измъкне от Тюрлема: колкото и влакове да прогърмяваха покрай нея в прохладната августовска нощ, нито един не спря на забравената от бога гара. Проблясваха кадри със светещи прозорци, от които я гледаха учудено щастливи хора, пиещи чай или оправящи си леглата; композициите отлитаха в мъглата, а тя винаги оставаше сама на гарата.

Катя дори застана на самия край на перона с намерението да прекрачи пред влака, но си представи как на сутринта милицията ще започне да я събира по железопътната линия и как ще се чувства майка ѝ, и не се реши. Изплака всичките си сълзи и заспа на железната пейка.

* * *

Сякаш седеше върху разстлана покривка на брега на Куйбишевското водохранилище и чакаше някого. Пред нея на мушама имаше запушена бутилка вино, и шпроти в масло имаше, и варени яйца — общо взето всякакво ядене. И беше утро — такова августовско, нежно. Сякаш през остатъка от нощта с нея се беше случило нещо — запознанство? — за което беше забравила. Но все пак някой я беше довел тук, при водохранилището.

На мушамата имаше две чаши и Катя беше в такова настроение, сякаш е на пет години и точно днес има рожден ден, и току-що се е събудила и знае, че целият днешен ден ще бъде поредица от подаръци и изненади.

Значи ей сега при нея ще дойде някой. А може би вече е дошъл и просто е отишъл за малко някъде и всеки момент ще се върне. Но кой е той?

Катя погледна към небето — лазурно, прозрачно, някакво такова неказовско небе. Беше съвсем чисто, само на невъобразима височина се рееше едно снежнобяло облаче като следа след реактивен изстребител. Катя за миг насочи вниманието си настрани, огледа само крайбрежната тръстика, после отново си спомни за облачето — а то вече беше пораснало и се беше приближило, сякаш се беше спуснало малко надолу...

Ама то наистина се спускаше! Вече без да се крие от нея, все по-бързо и по-бързо, докато не стана ясно, че това е едно наистина особено облаче. Ето, че вече достигна земята и обгърна в млечна мъгла туфите блатна трева на петдесетина крачки от Катината мушама.

Катя се надигна, приглади роклята си и направи една нерешителна крачка напред. Знаеше, че там, във високата трева, има някого. Някого? Не, разбира се. Всъщност тя с типичното си кокетство от скромност не го доизказваше, не смееше да го помисли докрай. Зад листата, зад стъблата, зад завесата от облачен дим я чакаше Той. Нейният герой.

И ето, блатната трева тихо се раздели и в празното място нахлу ярка светлина, обля отъпканата земя, тъмните води на водохранилището, звънтящия от очакване въздух. И на тази сияеща пътечка пристъпи Той. Отначало беше просто силует, светец толкова невъзможно ярко, че пареше очите, но после сякаш изстина и стана земно същество специално за Катя, заради нея — превърна се в мъж от плът и кръв.

Той вървеше към Катя и колкото повече се приближаваше, толкова по-познат ѝ се струваше. И походката Му, и осанката, изобщо фигурата — всичко в Него изглеждаше необяснимо свое, близко, родно. И когато накрая започна да се различава и лицето Му, Катя изгуби ума и дума. Ето кой бил!

Той ѝ се усмихна — успокояващо, уверено, и тя тревожно се сгуши в широкото му, грапаво туловище. Той нежно притисна длан към темето ѝ, прокара пръсти по тила ѝ, спусна се към врата, по гърба — Катя послушно притихна. Втория път пръстите Му се оказаха като обвити от невидимо поле, от което и най-малките косъмчета по кожата

й настръхнаха, а следата, оставена от ръката Му, продължаваше да пламти. Задъхана и разтреперена, Катя отдръпна лице от гърдите Му, погледна нагоре и разтвори устни.

* * *

— Гражданко! — изграчи дрезгав тютюнджийски глас над ухото й. — Добре ли сте?

Часовникът на гарата показваше шест часа сутринта. Перонът беше запълнен от започващ някъде далеч във влажната студена мъгла и завършващ в същата тази мъгла безкрайно дълъг товарен влак, композиран изцяло от черни цистерни с мазут, като огромен негърски фалос, нанизал на себе си цялата Тюрлема.

Катя се усмихна сладко и отново зарови лице в дланите си; не искаше да се събужда в този влажен, кишав свят.

— Гражданко! — повтори сурово гласът над главата й. — Вие да не смятате да се занимавате с проституция тук?

— Това не е проституция — сънено възрази Катя. — А от любов.

— Да идем в кабинета — обобщиха отгоре.

Олющените стени в милиционерската стаичка бяха окичени със снимки от камери за наблюдение, сред които изпъкваше Иван Ургант, който явно беше попаднал по погрешка в тази лоша компания. От предметите в стаята Катя беше заинтригувана от чайника и грижливо увитата в целофан гумена палка. Пакетът беше прозрачен, а на палката ясно се четеше печатът с надпис „Изделие «Аргумент-1»“. Освен това се виждаше, че е снабдена с напречна, удобно оребрена дръжка и че изглежда подозрително добре за Тюрлема, само дето не лъщеше.

Милиционерът, разбира се, също беше жена. Да, в доста широка и накриво ушита куртка от черна изкуствена кожа, и да, с идиотска пилотска шапка, но определено жена. Уловила нещо нежно, топло в сънените Катини очи, тя злобно, с ревнива женска жестокост изви ръката й зад гърба и я стовари върху стола.

— Фамилия, име, бащино — изграчи милиционерката. Отначало Катя упорито стисна устни, но после изведнъж Иван Ургант на стената, гумената оребрена палка и завистта в гласа на

милиционерката се съединиха в един триъгълник. И тя, вместо да нагруби, съжали своята мъчителка.

— Фамилия, име, бащино. — Милиционерката изпука пръсти.

— Родина, Екатерина Сергеевна — с Исусова кротост ѝ се усмихна Катя.

Някак я пуснаха.

В маслобойния комбинат, където Катя работеше от завършването си, колективът също беше женски и тъй като в производството нямаше нито един мъж, жените бяха задружни до степен на синхронизация на месечния цикъл. Тук никой не криеше нищо от никого, тъй като нямаше какво да се крие. А разказването на сънища по време на цигарената пауза се считаше за традиция, уважавана не по-малко от преразказването на пропуснатите серии от „Кармелита“. Но точно този свой сън Катя не бързаше да го споделя с приятелките си. През целия следващ ден тя мълчеше, усмихваше се тихо на себе си и се молеше на висшите сили прекъснатото видение да продължи през нощта.

Тя не погледна нито веднъж в кошчето за боклук, откъдето през скъсаните чорапогащи все още я гледаха умолително — всяко поотделно — сивите очи на Брайън Литрел. След срещата с небесния посланик в живота на Катя вече нямаше място за западни идоли.

За да се настрои на нужната вълна, Катя дори погледа малко канала „Рус“, който обикновено ѝ действаше приспивно — както и на всички младежи. Тихомълком се промъкна в кухнята за тирбушон, посегна към шкафа да измъкне бутилка „Бял щъркел“, но се спря. Заглушаването на истинските чувства с молдовски спирт ѝ се стори кощунствено и дори донякъде долно.

Вместо това тя стресна майка си, като излезе на двора за дърва, подгря бойлера, взе вана, облече чисто бельо и в най-въздушно настроение заспа.

* * *

Той чу зова ѝ.

Втората среща се състоя пак там — сред шепнещите тръстики, върху нагрятата от залязващото слънце глинеста почва. Катя отново подреди мушамата — пак вино, варени картофи, парчета салам

„Любителски“ със сланинка. И този път Той забеляза старанието ѝ. И преди отново да я овладее, сподели трапезата с Катя... Сигурен знак за започващ роман! Той ядеше с апетит „Любителския“, съвсем по земному хрупаше слабо осолените краставички, а Катя, изгубила ума си от щастие, бърбореше нещо за това как следващия път задължително ще Го нагости с макарони по флотски... Нали Той ще дойде следващия път? Той се усмихна — сияйно както тогава в църквата — и безмълвно ѝ кимна.

После Катя плахо Му подаде червеното вино — да не си помисли нещо! — а Той ловко нави тирбушона в мъничката тапа и с плъокащ звук отпуши бутилката, оросявайки тревата с тъмночервени капчици.

* * *

— Катерина, какво те прихваща? — попита с подозрение майка ѝ, като надникна в кухнята.

— Ти за кое? — пое си дъх Катя.

— Пееш си на глас! Вече десет минути — майка ѝ започна да отваря вратичките на шкафчетата, където очакваше да открие преполовена чашка. — Ти какво, от ранна утрин ли започна вече?

— Какви ги говориш, мамо! — укорително се усмихна Катя. — Влюбих се просто...

— И в кого успя да се влюбиш тук? — погледна я недоверчиво майка ѝ.

— Не мога — поклати глава тя. — Той ме помоли да не казвам!

Наистина я беше помолил. И тя го разбираше. Дори всичко, което ѝ се случваше през последните два дни, да беше просто плод на полудялото ѝ от липса на любов въображение, фантом... И между другото, на незадоволеност... Втора сутрин подред Катя се събуждаше с такава вълшебна лекота в цялото тяло, сякаш героят от виденията ѝ наистина ѝ беше направил някаква малка магия...

И същата тази магия превръщаше входа ѝ с тапицираните с изкуствена кожа и маркирани от котки врати, двора ѝ с прогнилите пейки, на които сякаш бяха приковани безсмъртни зловни старици, цялата нейна Козловка — в нещо неочаквано човешко. И сякаш небето над Козловка някак се проясни, от кабината на шофьора на белия

автобус изведнъж започна да се чува не Михаил Круг, а Мадона, а продавачката в „Стъклария“ надмогна себе си и не прати веднага Катя отвъд пределите на Чувашката република в отговор на молбата да стане от стола и да свали нещо от рафта.

И на работа всички ѝ се струваха по-приветливи и симпатични. И дори в преддверието на всеобщия ПМС, който всеки месец разтърсваше и съсипваше предприятието като гражданска война, този път страстите не достигнаха обичайните висоти.

А всичко беше много просто: Катя озаряваше с усмивката си цеха на родната маслобойна и целият цех ѝ отвърщаше с усмивка. Тя се страхуваше — какво ще прави, ако попитат какво става с нея. А ако не издържи и се разбъбри... Но слава Нему, изкушението я подмина.

Вечер тя летеше окрилена към дома — да гледа телевизия; после тичаше за дърва, за да подгрее бойлера; след това в протърканата загрубяла вана и бързо-бързо в леглото! Да спи... И да вижда. И да чувства. И да живее!

Той ѝ се яви и на следващата нощ. И в по-следващата. Не беше многословен, но на нея не ѝ трябваша думи, не ѝ трябваша доказателства. Той излъчваше любов, самият Той беше Любов. Любов забранена, невъзможна, илюзорна. Чудесна. Порочна и непорочна по дефиниция.

А след това Катя, която досега смяташе себе си за здравомислещ човек, изнамери отнякъде лика Му и го окачи над леглото си, в червения ъгъл. Спря да пуска майка си в стаята: тя беше учителка и кой знае какво щеше да си помисли за дъщеря си след видяното. А самата Катя, щом влезеше в малката си стая, се кръстеше срамежливо, а после също толкова срамежливо целуваше небесния си жених по бледите устни.

Така мина седмица.

А после от прояснилото се козловско небе гръмна гръм.

* * *

— Не дойде — отвърна неуверено Катя.

— Тогава почакайте. — Лекарката я погледна строго с малките си очички изпод дебелиите стъкла.

— Вече почаках — разстроено отвърна Катя.

— Значи е било — нетърпеливо почука с молива си лекарката. — Във всички случаи, поздравления.

— За кое? — надигна се уплашено Катя.

— Поне за онова, което е било. В нашия район това вече си е чист късмет. А ако даде Господ, и за това, което ще бъде.

— Ако даде Господ — машинално повтори след нея Катя.

— Повече не бива да пиете алкохол — изрече дежурните слова лекарката. — Не бива да пушите. Сънотворни, болкоуспокояващи, антибиотици — също не. Излизайте повече на чист въздух.

— Аз наистина съм бременна, така ли? — вече за трети път през последните десет минути повтори Катя.

— Знаете ли — лекарката вдигна към нея събрания си от дебелия стъкла язвителен поглед, — отвън има опашка поне до девет довечера. Ако им кажа, че сте забременяла, тия завистници ще ви разкъсат на парчета. Вървете си.

— Последен въпрос — умолително изрече бързо Катя. — А непорочно зачатие възможно ли е?

— В литературата е известен само един случай — уморено поклати глава лекарката. — И той не е вашият. Според мен вие просто сте смесили водка с шампанско. След това се е случвало хората и половината си биография да забравят. Довиждане.

Но Катя знаеше, че шампанското с водка няма пръст тук! От районната болница тя тръгна право към карамишевската църква „Йоан Богослов“, която местните смятаха за най-свята, за да запали свещичка на Когото Трябва. Не можеше да измисли никакво друго обяснение, а и не искаше. Искаше да вярва, че ѝ се е случило най-невероятното от всички чудеса — точно на нея!

Въпреки че никога не биха могли да са заедно в действителност! Въпреки че, когато на бял свят се появи плодът на неземната им любов, Катя дори няма да успее да обясни от кого е заченала детето. Но момчето — та нали обикновено са момчета — непременно ще има изумителна и велика съдба!

Животът на Катя придоби уютно постоянство. От работата, която вече съвсем престана да я потиска, пеша — трябваше да диша чист въздух! — покрай старокозловските бараки за дърва, покрай къщата музей на Лобачевски, към пететажните кооперации от белезникави

тухли, в супермаркета с примамващо име „Ням-ням“ — и вкъщи, побързо, за да успее за осем часа.

И какви са тези жалки четирийсет минути! В затвора посещенията продължават по-дълго... Но на Катя дори ѝ харесваше да страда малко; настоящата ѝ роля — между Божия майка и жена на декабрист — за нея беше неочакван дар, стълб от светлина в тъмното козловско царство.

След четири месеца всичко отново се обърна надолу с главата.

* * *

Ставаше все по-трудно да крие заоблението си корем. Катя, която отначало смяташе да отиде до Чебоксари за по-широки дрешки и вече беше седнала в автобуса, скочи от мястото си и слезе на улицата в последния момент. И всъщност защо трябва да крие бременността си? Да, тя е забранена, но в нея няма нищо срамно. А тайната, която нейният възлюблен я бе помолил да пази, се състоеше не в самото зачатие, а само в това от кого е станало.

Нека говорят! Нека завиждат!

На следващия ден си сложи по-силен грим и затрака с токчета към маслобойната.

Премина като свеж вятър през преддверието в съблекалнята, изскърца предизвикателно с вратичката на шкафчето, издърпа през глава блузката си и застана като голата Зоя Космодемьянска под безсрамните погледи на есесовците — сама, горда. Съдете ме!

— Ох, момичета, стига бе! Още една! — прихна Марина.

— Цяла епидемия! — подкрепи я Алина.

Катя се огледа изплашено, обидено. И видя... Не стоеше само тя съблечена до кръста, опряла горделиво ръце на хълбоците. И Наташка — украинката, и Таня от микрорайона имаха корем. Алина и Марина, макар да се присмиваха на останалите, също не бързаха да съблекат пред тях широките си комбинезони.

— Че от кого всички така? — попита смаяно тя.

— Аз в Чебоксари... Имам си приятел... — сведе поглед Наташа.

— А ти какво? — тросна се Таня.

— А, нищо... Момичета... Просто се радвам...

— И от кого пък успя? — премина в контраатака Таня.

— Не мога да кажа... Тайна. — Катя потърси убежище в шкафчето.

— Щом е тайна, така да бъде — не отстъпваше Таня въпреки очакванията на Катя. — Тук всички имат тайни. Цяло тайнствено предприятие си имаме тук.

И се получи така, че Катя със своята загадъчна бременност изведнъж се оказа ненужна никому и даже не особено интересна. Всяка — всяка! — от приятелките ѝ пристъпваше със същата горделивост като нея и всяка се пъчеше важно със същата готовност...

През последните месеци Катя беше твърде погълната от себе си, твърде увлечена в невероятното си приключение, за да обърне внимание на това. Но сега... Ето защо, значи, бяха престанали ежемесечните предменструални битки в цеховете на маслобойната! Луната вече нямаше сила над душите на тези жени... Зловещата ѝ магия беше пресечена от вълшебството на любовта.

Но от кого? Катя все още не можеше да разбере. Истинският скандал избухна след една седмица.

Отново в същата тази съблекалня на маслобойната, докато събличаше работния си комбинезон, Катя случайно зърна вътрешността на съседното шкафче, чиято вратичка зееше безсрамно.

На вътрешната ѝ стена беше залепен грижливо портрет на Националния лидер на Русия, изрязан внимателно от „Комсомолка“ и прибран в найлоново джобче от канцеларския магазин. Шкафчето на Таня...

Ушите на Катя писнаха. Гъста кръв запулсира в слепоочията ѝ, ръцете ѝ се разтрепераха силно, пред очите ѝ затанцуваха огнени снежинки. Тя едва чуто произнесе името Му, седна на пейката... После събра смелост, пристъпи към Таня и я зашлеви по бузата.

— Кучка! — изкрещя страховито тя.

— Ти какво, откачи ли?! — Таня я отблъсна назад.

— Момичета, какво ви става? — тревожно захриптя бригадирката.

— От къде на къде си тръгнала да си го лепиш? — изхъхри Катя.

— Ха, вижте я нея! — в миг озверя Таня. — Какво си мислеше, че е нечий?

— Момичета! — набитата бригадирка се вмъкна между двете крещящи фурии, опита се да ги раздели, но се спъна в пейката и падна на пода.

От кожената ѝ чанта ветрило се разпръснаха червило с яркочервен цвят, дребни монети, дамски превръзки, портмоне и най-неочаквано — снимка на Националния лидер в симпатична рамчица с цветенца и котенца, в каквито обикновено майките слагат снимките на децата си на работната маса.

— И ти ли?! — освирепя Катя. — Какво е това, заговор ли?!

— И какво толкова? — отупа се бригадирката. — Работяга е той. И не пие!

— Ох, момичета, а на мен той ми се присънва... — изчерви се Наташа украинката.

— Че какво толкова! — Таня грабна от масата „Комсомолка“. — Анкета проведеха! Според нея две трети от жените в страната поне веднъж са сънували как правят секс с него!

— Ама какво е това... — Катя отстъпи назад, стовари се обезсилена на пейката. — Какво е това...

— О, хайде стига, Родина! — внезапно въздъхна Таня. — Какво толкова... Е, присънило ти се е, че Националният лидер те чука. Значи ти се е натрупал недостиг на любов.

— Ами децата от кого са? — прошепна Катя, като внимателно поглаждаше корема си.

— Поне от някого — извърна глава Таня.

Към спирката се приближи белият автобус. Катя се качи, седна по-близо до шофьорското място — да поглежда към унилия козловски пейзаж. Сърцето ѝ прескочи един удар — на предното стъкло на шофьора беше залепена мъничка снимка на лидера. И Катя изведнъж си спомни, че преди половин година, когато ходи на прием у заместник-кмета на Козловка, там висяха портрети на почти всяка стена. И в участъка като че ли имаше някъде...

След това автобусчето спря на единствения площад в Козловка, на който освен търговската къща „Уют“ имаше и още една забележителност — два истински билборда. И на двата някакви

новодошли работници нежно разпъваха огромни плакати. И от двата в Катя нежно се взираше Националният лидер.

„Русия! Обичам те!“ — казваха огромните бели букви на единия. В ъгълчето на плакатите проблясваше логото на Партията. „Ние вярваме във вас!“ — кълнеше се вторият билборд с логото на РПЦ.

Катя се прекръсти и Му се усмихна през сълзи.

Вкъщи пусна телевизора и под успокоителното му боботене задряма.

„... Новата демографска програма на Националния лидер съвместно с Руската православна църква...“ — шепнеше сандъкът.

НА ДЪНОТО

— Тук има някаква утайка — присви очи Сергей Илич.

— А вие какво искате? — скръсти ръце продавачката. — Найевтиното взимате.

— Наистина, Илич — примирително изписка Славик от втори вход. — Чети етикетчето. „Народна“! От името само всичко става ясно...

— Искам да знам с какво поят народа. — Сергей Илич свирепо смръкна сополите си и се изхрачи пред краката си. — Искам истината.

— Можете и да не го взимате — обидено каза продавачката. — Много важно. Пийте си денатурирания спирт и си спомняйте с носталгия за миналото.

— Илич, пък може и да не го изпиваме до дъно... — облиза се Славик от втори вход.

— Въпросът е принципен — възрази Сергей Илич, като подръпна нагоре синия си шушляков панталон, който се беше свлякъл по кльошавите му кълки. — За глупаци ли ни имат тук, или не.

— Уф, притрябвали сте ми... — започна продавачката, но после махна с ръка. — Това е добавка. Брезов витамин. Разклатете и пийте.

Не беше нокаут, разбира се, но можеше да се смята, че Сергей Илич бие по точки. Славик стрелна приятеля си с поглед, изпълнен с молба: трябваше бързо да си оправи махмурлука. Онзи, който също беше на ръба, кимна сухо на продавачката, давайки ѝ да разбере, че обясненията ѝ са приети и сметнати за удовлетворителни.

— Сто рубли — рече превзето тя.

— Дайте две — отсече Сергей Илич решително и хрипливо.

Миг по-късно бутилките вече подрънкваха като игриви звънчета в черната найлонова торбичка.

Славик просто слушаше медния им звън, потеше се и преглъщаше, а Илич все още не можеше да се успокои.

— Може пък да не искам тя да ни смята за някакви си алкохолици — мърмореше той, докато куцукаше забързано към входа

на белия пететажен блок. — Хубаво, вземаме най-евтиното, и какво? Вече може да ни пробутват ментета? Нарочно взех втората бутилка, за да не си мисли, че средствата ни са ограничени.

— Горд си ти, Илич — кимна му Славик, разлепвайки пресъхналите си устни. — И далновиден. Може пък да идем да си купим кренвиршчета?

— Зарежи ги — махна с ръка Сергей Илич. — Само ще ни отвличат вниманието.

Разположиха се удобно при перваза на прозореца на площадката между втория и третия етаж, разгънаха вестника с кръстословицата и поставиха върху тази импровизирана покривка и двете бутилки. Получи се съвсем постен натюрморт и Славик, който вече губеше съзнание, не издържа.

— Ама какво, Илич, ние като онези ли? — въздъхна той.

— Сякаш не сме хора? Нека да отскоча до будката поне за „Педигри Пал“.

— Само че вземи гранулки — предаде се Сергей Илич. — Консервите са скъпи.

Славик се повлече надолу по стълбището, а Сергей Илич взе бутилката и я поднесе към очите си, като пропусна в нея промъкващите се през оплутия от мухите прозорец червени слънчеви лъчи. Разклати я и очарован, като малко дете, играещо си с прозрачна топка с мъничка къщурка и истинска снежна буря вътре, започна да наблюдава вихъра от едва забележими люспици, кръжащи в магическия кристал на водката.

— Що за гадост има там на дъното? — попита той невидимата продавачка.

— А вие знаете ли защо се е разпаднал Съветският съюз?

— Всяка дума на човека в черно падаше тежко, като капка от разтопено олово, и пареше Президента.

В огромния помпозен кабинет надвисна неприятна, задушна тишина. Номенклатурната зелена лампа примигна нервно. Президентът се размърда в креслото си и забарабани с пръсти по масата в размисъл как да действа по-нататък. Слуховете в Кремъл се разпространяват бързо...

— Поради ред обективни външно- и вътрешнополитически фактори, а и заради тежката ситуация на икономиката в страната... — най-накрая отговори той.

— Вие се намесихте в работата на изключително фини механизми, чието устройство дори не се опитахте да разберете — рече човекът в черно. — Механизми, чието съществуване дори не желаете да признаете, защото се определяте като прагматик и реалист.

— Слушайте — Президентът крадешком провери дали, ако се наложи, ще успее да достигне до бутона за тревога, — а как успяхте да попаднете при мен без предварителна уговорка?

— Това, което направихте, е по-страшно и от опитите да се разшифрова човешкият геном — продължи човекът в черно. — Властта се дава от Бог. А мистичната субстанция на властта е била връчена на земните царе преди стотици поколения. Човешките души не се поддават на машинно инженерство, на каквото и равнище да се осъществява то.

— Аз не споря за природата на властта... — Президентът погледна към тъкания портрет на Националния лидер, който висеше на отсрещната стена. — Но...

— Споменахте за политически и икономически фактори — поклати глава човекът в черно. — Това означава, че не разбирате какви връзки крепят и поддържат страната, която управлявате. Не разбирате какво подsigурява верността на вашите поданици.

— ФСБ — рече уверено Президентът.

— Това също — неохотно призна човекът в черно. — Но вие отново говорите за земната власт. А аз — за небесната.

— Честно да ви кажа — въздъхна Президентът, — изобщо не разбирам... Извинете, но ме чака среща с Обама. Може би да приключваме вече?

— Вие се намесихте в Божия промисъл — мълвеше човекът в черно. — Вкарахте механичното в духовното. Посегнахте на най-святото заради съмнителен експеримент с поданиците си.

— Боже мой! — Президентът скочи иззад масата. — Ама за какво става дума?

Човекът в черно излезе от сенките и се устреми към него; едва сега се видя, че е стар и някак странен. Разкри се и мъничката врата, замаскирана под един от декоративните стенни панели със златна

резба по одялания дъб и водеща към тъмната дупка, от която се беше появил човекът.

Дългият му възлест пръст се изпъна и посочи разобличаващо Президента.

— Какво добавяте във водката? — изграчи човекът в черно.

От разстлания вестник към Сергей Илич и Славик внимателно гледаха членовете на правителството, наобиколили новия конверсионен въздушен балон, способен да се върти в различни посоки.

— Ето ги. — Сергей Илич сложи върху вестника пластмасовата чашка. — Хич не искам да ги виждам. Докъде докараха страната! — Той си сипа в шепата малко „Педигри Пал“.

— Все едно не беше ясно, че далаверата няма да е вечна, че ще има криза, че вятърът изведнъж ще вземе да стихне — съгласи се със събеседника си Славик.

— И как да им вярваме след това? — рече с горчивина Сергей Илич. — Тъкмо нещата започнаха да се оправят, намерих си работа като пазач на един строеж...

— И къде им е този стабилизационен фонд? — изчурулика Славик.

— Химическия завод затвориша, в тракторния пуснаха всички в безсрочен отпуск... А те все за подем в икономиката...

— Илич, може пък вече да сипеш, а? — започна да нервничи Славик. — Нещо се проточи прелюдията...

— Да, Слав, извинявай, просто ми беше накипяло. Видях ги — и се отнесох! — Сергей Илич, примижал от напрежение, отвъртя капачката и напълни пластмасовите чашки.

— Ами да почваме! — Славик се чукна беззвучно, гаврътна стоте грама и посегна към миризливите гранулки. — Та за какво говорехме? — изкряка той и потри ръце.

— Не помня — усмихна се блажено Сергей Илич, който беше започнал да се размразява.

— И аз не помня — каза Славик.

Чашката се озова на ново място, като закри цялото правителство заедно с въздушния балон и разкри снимка на белозъбия американски

президент.

— А той как ти се струва? — обърна се Славик към Сергей Илич, като тикна пръст в Обама.

— Само той ми липсваше — наежи се онзи.

— А аз бих гласувал за него — неочаквано заяви Славик.

— Ти по-добре върви да гласуваш тука — наежи се Сергей Илич.
— Тука какво, не си ли ходил на избори?

— Ама защо! — обясни Славик. — Какво ще реша тук? А ето там те си поискаха негър, гласуваха — и негър! Ето това е демокрация!

— Ами върви при тях тогава! — стисна юмруци Сергей Илич.

— Ама на мен ми е хубаво в Родината! — не се предаваше Славик. — И искам тук да живея! Но искам да разбера — защо при тях, за да изберат негър, трябва просто да гласуват, а при нас освен с революция по друг начин не се получава?

— Ами такава е съдбата на страната ни — изсекна се Сергей Илич.

— И ще получат още революции! — ядоса се Славик. — Защото не е възможно...

— Я налей пак и ще продължим — прекъсна го Сергей Илич. — Само гледай да не вдигнеш утайката, да го...

Чукнаха се. Пиха.

— И за какво толкова интересно говорехме? — започна да мига Сергей Илич.

— Не помня — сви рамене Славик.

Те се умълчаха и се загледаха как в двора, приседнали на ръждясалите люлки край пясъчника, някакви бръснати глави с анцузи пият бира.

— Какво да правим с младежта? — плю на пода Сергей Илич. — По наше време за такава щяха... Сега как да излезеш на двора?

— Аз бях пионерче — рече за всеки случай Славик.

— Ето! Всички пионери на лагер, комсомолците — на картофите, по улиците няма никого — можеш да се разхождаш сам по всяко време — замечта се Сергей Илич. — Ред имаше. А сега?

— Изобщо при Сталин беше добре — съгласи се Славик.

— Всичко разрушиха — тъжно поклати глава Сергей Илич.

— Всичко окрадоха — казаха двамата в един глас.

— За себе си вили на „Рубльовка“ построиха — завистливо провлачи глас Славик. — А на народа какво?

— Съвсем нищо — зловещо промърмори Сергей Илич. — Нашият народ си е такъв. Мълчи като пън, търпи до последно... А после като се надигне...

— Ей, Илич! Налей, а? Че гърлото ми направо пресъхна — помоли Славик.

Сергей Илич изсумтя и отвинти капачката. Живата вода с бълбукане потече в пластмасовите чашки.

— Е, наздраве! — вдигна своята Сергей Илич. — Та за какво говорехме?

— Де да знам — опули се Славик, докато хрупаше с апетит „Педигри Пал“. — Нещо не си спомням.

— И аз не помня. — Сергей Илич изтри устните си с ръкава на фланелената риза. — Ами майната му!

— Постопли се малко, а? — Славик облегна лакът на перваза, отвори леко прозореца. — Може пък направо по още една? Защо да отлагаме?

— А те така направиха със стабилизационния фонд — отвърна Сергей Илич, като се усмихваше незлобливо. — Пък може и да е правилно? — той раздели поравно водката, като остави два пръста до дъното на бутилката, за да не попада в чашата подозрителната утайка. — Веднъж се живее!

— За победата на нашето оръжие! — присъедини се Славик.

— За Родината! — енергично тропна с крак Сергей Илич. Пак замълчаха.

После Славик промълви, като гледаше нерешително събеседника си:

— Слушай, Илич... А ако говорят истината по телевизията? Ами ако животът наистина се нарежда? Защото, субективно погледнато — хлъцна той, — на мен ми стана по-добре. И затова някак вярвам, че всичко ще се оправи. Може пък да казват истината, че сме преодолели дъното?

Погледът на Сергей Илич, който вече беше изгубил предишната си неотстъпчивост, се плъзна на зигзаг из статиите във вестника и се спря върху поизпразнените бутилки, във всяка от които все още бе останало прилично количество на дъното.

— Още не сме го преодолели, Славик — заяви авторитетно Сергей Илич. — Но ни е по силите.

— Ама там има... — Славик шумно си пое въздух, докато ровеше из оскъдния си речников запас. — Утайка.

— Сега — Сергей Илич вдигна пред себе си бутилката и се взря в разпълзелите се като въшки малки буквички на обратната страна на етикета. — С добавени микроелементи... Това са микроелементи, Славик. Брезови. Дай сега да ги разбъркаме, за да се усвоят по-добре...

— Слушай, Илич — намръщи се тревожно Славик. — Според мен те мърдат. Ами ако това са яйцата на глисти? Или някакви наноботи?

— Гледай по-малко телевизия, Слав — бащински го посъветва Сергей Илич. — Във водка за сто рубли не оцелява никакъв организъм. Това е, хайде. За нашето светло бъдеще!

— Ами щом е за бъдещето — хайде. — Онзи подсмръкна и гаврътна чашката.

— Добре влезе. — На челото на Сергей Илич се изгладиха и последните бръчки. — А сега какво ще правим?

— Не съм аз! — пребледня Президентът. — Честна дума, не съм аз! Аз, разбира се, смятам, че страната ни трябва да се модернизира, че изоставаме, че ни догонват... Но за да стане така...

— А кой, ако не вие? — усмихна се невярващо човекът в черно. — Кой би могъл да скрие от вас нещо такова?

— Това е... За всичко е виновен Чубака! Той! — сети се Президентът.

— Аз... Вие... Не виждам смисъл да продължаваме този разговор. — Човекът направи крачка назад. — Отечеството е на ръба на пропастта, а вие продължавате да обвинявате разни въображаеми персонажи, спазвайки най-добрите традиции на съветската политика. Чубака! А защо не Карлсон?

— Той не е въображаем... Просто така го наричаме помежду си... Той е реален! Сега ще го набера! — Президентът посегна към белия телефон с герб и необичайни размери.

Човекът в черно застина на крачка от вратата, през която беше влязъл. Президентът притисна слушалката към ухото си, докато

рисуваше с молив чертички върху мраморната повърхност на масата.

— Свържете ме с ГосНано. Да, директно с Анатолий Глебович. Ало, Чубака? Тук ми докладваха... Ама как смееш?... Лъжа е това, никога не съм те молил!... Как го нарекохте?... Колко струва?! Колко на брой са влезли в контакт с него?! Колко дълго действа програмата?... Никога няма да повярвам, че сам си го измислил! Веднага в Кремъл! Не, ще пратя хора да те вземат, за да не объркаш Кремъл с „Даунинг Стрийт“... Естествено, че е заговор!...

— В такива случаи дибата винаги помага — прошепна му наставнически човекът в черно. — Или набиването на кол също дава нелоши резултати.

— Прав се оказахте. — Президентът остави слушалката и се свлече опустошен в креслото. — Либерален заговор. Използване на служебното положение, на държавните средства! На най-святото... — Той се взря невиждащо в пространството пред себе си и устните му продължиха да се мърдат беззвучно.

— По какъв начин го обясни той? — попита човекът в черно.

— Казва, че в корпорацията били разработени наноботи, които с проникването в тялото пътуват заедно с кръвта, докато не достигнат главния мозък. Вграждат се в клетките му. И там в съответствие с програмата си активират зоните, които отговарят за рационалното мислене.

— Мили Боже... — изхриптя изплашено човекът в черно.

— Чубака е почитател на Запада... Решил, че никога няма да успеем да ги настигнем, ако не извършим еволюционен скок.

— Но във водката... Това е светотатство!

— Точно във водката... — кимна безсилно Президентът. — Защото водката е есенция от чувства...

— Екстракт от вяра! — завърши вместо него човекът в черно.

— Казва, че искал да унищожи роба, който се крие във всеки от нас...

— А е родил армия от чудовища! Киборги, в които ще липсва най-важното човешко качество на руския човек!

— Глупак... — Президентът скри лице в шепите си.

— Предател! — поправи го човекът в черно. — Онзи, който се е осмелил да се бърка в музиката на сферите, онзи, който е нахълтал в

тънкия етер, който е осквернил чрез технологиите тайнството на властта на избраните над ума на паството — той е предател.

— Но нали и аз исках да модернизирам Русия... Да я направя съвременна държава...

— Глупости! — Човекът в черно се изправи, опря се на тояжката си и хищното му лице, обсипано с бръчки, внезапно се стори на Президента изумително познато. — Русия е особена страна със своя неповторима съдба! — отекна страховито гласът му под сводовете на кабинета. — Тя никога не се е подчинявала на законите на студения разум, расла е и се е развивала въпреки всички рационални обяснения! Нито аз, нито вие, нито Чубака можем да разберем тази мистика, тези сили, които я предпазват от падение, които защитават Русия и които водят страната ни на сляпо по нейния свещен път! Русия не може да се разбере с разум...

— В Русия може само да се вярва — прекръсти се Президентът.

— И сега какво? — Човекът в черно отиде до прозореца и погледна надолу, към вътрешното кремълско дворче, към наобиколилите Цар Камбана ученици. — Какво ги чака всички тях?

Сергей Илич внезапно започна да се чеше по главата толкова силно, че едва не раздра кожата си до кръв. Славик, който в началото го гледаше с пиянско изумление, след миг също започна да се чеше.

— Отвътре ме сърби... — рече с ужас той.

— Слав... Славик... — Сергей Илич се задъхваше, зениците му, разширени като пистолетно дуло, сляпо шареха наоколо.

— Какво става?

— Ние... Се превръщаме... В някой... Друг... В пришълец...

— Слава... — Сергей Илич падна на колене, вкопчи се в боядисания чугун на радиатора. — Какво е това...

— Може би милицията... Нека ни застрелят... — от посинелите устни на Славик капна кръв.

Шишето с дяволската течност се търкулна по стълбите и се разби.

— Отровители... — прошепна тихо Сергей Илич. И за тях светът угасна.

— С наноботи е заразена цялата водка „Народна“ — най-евтината, сторублева — каза Президентът. — И още няколко марки. Продадени са общо трийсет милиона бутилки... Още толкова са заредени в магазините. И в момента десетки заводи из цялата страна продължават да я пълнят!

Човекът в черно поклати глава, опря чело в прозоречното стъкло.

— Това е краят — рече той.

— Не... Още не е късно да променим всичко! — разбърза се Президентът. — Ще обявя война на пианството... Ще започна национален проект „Трезвеност“... Може да въведе държавен монопол над водката, за да се контролира качеството. Или пък да въведе сух закон? И под това прикритие...

Човекът в черно се усмихна печално.

— Вие знаете ли защо се разпадна Съветският съюз? — попита той.

— Не — призна си честно Президентът.

— СССР беше обхванат от всенароден махмурлук — заговори тъжно човекът в черно. — Предупреждавах Андропов, че руският човек озверява без водка... Без нея усеща екзистенциалната пустота в цялата ѝ острота... Пробужда се от вековния вълшебен сън в своя едноетажен апартамент с надрани тапети и изтърбушен диван... И какво му остава да прави?... А тук за един час се пробуди цялата страна...

Президентът, блед и решителен като Лермонтов на дуел, се олюля, но устоя.

— Ще издържим — рече той. — Утре по телевизията ще обявя за началото на всеруска противоалкохолна кампания. И дори да ни се наложи да платим ужасна цена, да изгубя поста и даже главата си... Но след едно поколение, когато поразените от наноботите нещастници измрат, руският човек отново ще стане същият. И Русия ще се върне към изконния си, предначертан път. Аз вярвам в това. Вярвам!

— Аз бих предложил да не чакате да измрат от само себе си... — неясно промърмори човекът в черно.

Но за щастие, Президентът не го чу.

— А какво да правим с Чубака? — запита се той.

— Долу в мазето има дѣба — скромно се обади човекът в черно, докато вървеше към тайната вратичка. — Но мисля, че вие постепенно и сам ще се оправите. Аз трябва да вървя. Благодаря за вниманието.

— Почакайте! — възкликна Президентът. — Как ви викат по име и бащинство...

— Иван Василиевич — подметна през рамо човекът в черно.

— Ама това е точно... Точно като... — Гърлото на Президента пресъхна и той отново се прекръсти. — Ама как е възможно?!

— В моето време успешно продадох душата си още когато курсът беше изгоден — ухили се човекът в черно. — Между другото, мога за в бъдеще...

— Не, благодаря — отказа Президентът. — Но вие разсъждавате толкова съвременно... И езикът...

— Гледам телевизия — сви рамене човекът в черно.

— И вие тук... винаги ли сте били? — плахо се поинтересува Президентът.

— Ами да. Не мога да оставя страната си без надзор. Ето, понякога помагам със съвети на хубавите хора.

— Но как... Та нали времената са съвсем други... Русия е друга!

Иван Василиевич се усмихна накриво, изпука възлестите си пръсти, погледна още веднъж през прозореца.

— Да, но като цяло какво се е изменило? — намигна той на Президента. — Нищо не се е изменило!

Президентът се извърна за миг, направи крачка към масата за цигарите си и веднага чу как вратичката се затвори. Огледа се бързо — в кабинета нямаше никого. Изтича към тайния коридор, но той беше изчезнал и Президентът не успя да открие дори очертанията му върху плътно прилепналите декоративни панели.

— Дяволска работа... Може би от самотата ми се привижда... Както Карлсон на Дребосъчето. — Той се изкиска, но дори ехото не го подкрепи.

Президентът се приближи до прозореца, разтвори го, махна с ръка на неспокойно надигналия се снайперист върху Спаската кула — засега отбой — и вдъхна с пълни гърди влажния московски въздух. Откъм Червения площад долетя нечий страховит вопъл. Не, не му се беше привиждало.

— Започва се... — глухо рече Президентът.

Сергей Илич се изправи, отупа панталоните си, с недоумение огледа боядисаните с тъмнокафява маслена боя стени, оповръщаното бетонно стълбище, засипания с вековни фасове перваз на прозореца, унилия, заринат с празни шишета двор, посинялото жалко човече, навлякло мръсно сако върху анцуга, в чието лице се виждаше нещо не тукашно... И му се прииска да закрепци от ужас.

— Ей, Славик — каза Сергей Илич съвсем тихичко, като опитваше на вкус думите. — Ама ние какво правим тук?

DEUS EX MACHINA

Всичко беше приключило.

— Как така? — Чистяков се отпусна в стола си. — Ама как така?

Погледна Председателя с безсмислен рибешки поглед, изхълца и бръкна в панталоните си за таблетка корвалол. Председателят, тлъст функционер с очила с метални рамки, които изглеждаха някак есесовски, сви рамене.

— Нищо лично, Сергей Василиевич — безстрастно, дори бездушно рече той. — Такива са цифрите.

— Не може да са такива цифрите! Няма откъде да се вземат такива цифри! — неуверено произнесе Сергей Василиевич. — Тук всички ме подкрепят... Народът ме обича. Подкрепят ме... Такива мащабни дела...

— Никаква грешка няма тука. Машината го показва.

— Ама това е... Това е краят. Това е смъртна присъда за мен, разбирате ли? — неочаквано изхлипа с тъничко гласче Чистяков, сякаш в него беше заговорило петгодишно момче.

— Не драматизирайте — строго проблеснаха стъклата на Председателя. — Животът на човек не свършва с излизането от...

— Не ме погубвайте! — Сергей Василиевич се свлече на пода и на четири крака запълзя напред — в последен и решителен бой.

— Нищо не мога да направя.

Функционерът дори не помръдна, не направи опит нито да изправи на крака възрастния Сергей Василиевич, нито да го отмести от пътя си. Поне да се беше отдръпнал! Нищо! Сергей Василиевич пълзеше към него като ударен от фрицовете Т-34, а онзи стоеше неподвижно като окопал се деветстотинтонен фашистки панцер. Остави го да се приближи...

— Аз съм участвал във войната — тръгна на таран Чистяков.

— Изгубихте — отстреля го от упор функционерът.

Но Сергей Василиевич успя с последни издихания да се добере до сивите панталони на плешивия и ги сграбчи.

— Отменете резултатите! Още не е късно. Та вие сте Председател на Избиркома! Вие можете всичко!

— Сергей Василиевич, „Единна Русия“ изгуби изборите в нашата област — постави го на мястото му Председателят. — Ще трябва да си отидете. Друг чиновник ще оправя грешките ви. И повече нямам намерение да го повтарям.

— Ама, господибожемой, за пръв път ли ни е, какво? — суетливо забъбри и се заусмихва угоднически Сергей Василиевич. — Ама ние винаги по човешки... Тук прибавяме, там изваждаме, тук за нас ще гласуват в лудницата, там затворът ще ни подкрепи единодушно или моргата, а и студентите на много са способни! Ами пенсионерите... Ще профучим през селата с обоза, с хуманитарната помощ, всичките до един ще бъдат наши, не е шега да получиш цял пакет продукти срещу подпис! Душата си биха дали за това просто, пък и тук не я искат цялата — раздели я на траншове и цели четири години търгувай с нея...

— Според новото законодателство — веднъж на пет години — студено го поправи Председателят на Избиркома.

— А ние ще им добавим водчица и месни консерви, че да им стигне за пет години! — не униваше Чистяков. — Просто вие, Игор Борисович, още не обявявайте резултатите... Нека поброят още малко... Човешкият фактор... А ние ще се понапънем и ще съберем гласове. По тревога. Ще стане! Всичко ще стане, обещавам!

— Изключено — поклати глава Председателят. — Народът направи своя избор.

— Моят народ няма да тръгне против мен! — не се предаваше Сергей Василиевич.

— Народът не е ваш, а на държавата — отрязва го функционерът. — И живее заради интересите на държавата. А не заради вашите. Щом народът е гласувал против вас, значи...

— Татенце! Ама ние какво, наистина ли ще слушаме народа? — Сергей Василиевич погледна функционера така, сякаш виждаше луд. — И откога така? Та те са тъмни субекти!

Председателят на Избиркома вдигна рамене и погледна ръчния си часовник.

— Ама защо?! Защо?! Какво съм ви направил? Защо така с мен?! — захриптя Сергей Василиевич. — Та мен веднага ще ме закопаят...

Ще пратят хора от Москва и ще ме закопаят... Човешкият фактор, а? Забавяне?... Направете го, в името божие ви моля! Длъжник ще съм ви! Ето, вилчка — три хектара в резервата например...

— Няма вече човешки фактор. Машината брой — каза функционерът.

— Ама вие сте човек! Та вие сте по-главен от машината! — избъбри Сергей Василиевич, като гледаше неразбиращо към Председателя от долу нагоре. — Ние какво, ще позволим на някаква си мъртва кутия да се разпорежда с нас?!

— Това не е мъртва кутия — отвърна Председателят и кой знае защо стрелна ъгъла с извинителен поглед. — Това е Държавната Автоматизирана Система „Избори“. Върхът на научната мисъл.

— Това е просто машина! Машина!

Сергей Василиевич скочи на крака — гърбът му изпука — и с накуцване се засили към същия онзи ъгъл, към който току-що беше погледнал Председателят.

— Ще я унищожа! — крещеше той. — Ще я унищожа!

Обраслите с посивели косъмчета юмруци удариха по хромирания корпус на машината, но той не успя да я помръдне и на милиметър.

Сигурно тежеше не по-малко от сто килограма. Кокалчетата на пръстите му се покриха с бавна старческа кръв.

— Вандалоустойчив модел — каза Председателят и в тенекиения му глас се долавяше Опенхаймерова гордост. — Не се опитвайте, Сергей Василиевич. Това е просто една от местните станции. Централната се намира в Москва и до нея няма как да се доберете. Край. Няма да има повече мошеничества, подкупи, мъртви души, рушвети, заплахи, намеса на органите... Всичко вече ще бъде точно като швейцарски часовник. Всичко ще бъде прозрачно.

— На какво се радвате толкова?! — поклати глава Сергей Василиевич. — На какво се радвате, клети човече! Та това е краят на света, какъвто го познаваме!

* * *

Той отказваше да се предаде. Нямахме накъде да отстъпва. Сергей Василиевич живееше заради властта и единствено властта го хранеше, вдъхваше живот в тялото му. За него тя беше като свежата кръв за възрастен вампир: властта караше сърцето му да бие, изглаждаше бръчките му и пресичаше късното прошарване. Лиши го от власт, откъсни го от тази широка и сънна като Енисей артерия — ще се сгърчи и скоро ще умре, без да дочака Възнесението.

За него нямаше значение как се нарича длъжността. В съветски времена длъжностите се наричаха по един начин, по-късно — по друг, ето, само Партията четири пъти я преименуваха, но принципът, по който причестяваха светите тайни и помазваха царете, си оставаше същият. А после, веднъж причестени, винаги можеха да се договорят за удължаване на пълномощията. По-рано винаги така ставаше.

Но ето че май вече беше свършило.

Сергей Василиевич никога не беше ходил в Москва — нямаше за какво. На своята родна земя беше прекарал толкова години, колкото останалите дори не доживяват, и тя също вливаше сили на възрастния вампир. Той знаеше по име всеки един милиционер в областта с ранг над майор, познаваше по физиономия всички ветерани и притежаваше компромати за всеки местен или московски политик, който поне веднъж беше критикувал дейността му в района.

Нямаше как да изгуби изборите. Не можеше да ги изгуби.

Не можеше.

Поне да ги беше изгубил от комунистите, но от тези...

Заради тях със сигурност ще го свалят.

Сергей Василиевич прогони с махване на ръката бърбривата си секретарка, отвори кабинета си и без да разтваря широко вратата, някак крадешком се промъкна през процепа.

По стената бяха окачени еднакви фотографии на Сергей Василиевич с негови подчинени по време на жътва — от шейсет и пета (когато започнаха да го повишават) до миналата година, без нито един пропуск. Можеха да бъдат превърнати в кадри от анимационно филмче — кратко и печално. На масата, празна и прашна като пехотен плац, лежаха единствено фронтовата му карта и белият телефон с герб. Тук сега рядко влизаха чистачи — беше изборно време.

До белия кремълски телефон лежеше понагнила едра ягода и кутия с черна, съсирена кръв от отрязаните рога на марал — по съвет

на старите кореняци. От ярост на Сергей Василиевич му притъмня пред очите.

— Зинка! — изрева той. — Твойта кожа! Зинка!

Секретарката отвори вратата по-широко, отколкото се беше осмелил той, и надникна вътре.

— Какви ги вършиш, а? Кога за последно сменя кръвта?! Че тя цялата се е съсирила! С тях играеш вече, нали? Признай си! Да пукна искаш, а?!

— Ама, Сергей Василиевич — усмихна се тъповато Зинка.

— За какво ви е вече, а? Нали уж всичко свърши?

— Това не ти влиза в работата, мръснице! — прекъсна я Сергей Василиевич. — Тепърва ще разберем свършило ли е, или не! Твоята работа е да му поднасяш пресни плодове и да му сипваш тая гадост от катуна, щом помага!

— А вие да го бяхте намазали и с мас „Звездичка“ — изсъска ядно Зинка. — Наша, вьетнамска...

— Ах ти, змия! — вцепени се Сергей Василиевич. — Аз те отгледах... На гърдите си те топлех... А ти каква се извъди...

— Ей това на гърдите ви! — Зинка се изплю. — Стига толкова, натърпях се. Довиждане, Сергей Василиевич. Почивайте в мир.

Тя се въртна на токетата си и излезе.

— Плъховете бягат от кораба... — прошепна Сергей Василиевич. — Плъховете бягат...

Той погледна плахо към телефона. Вместо диск с циферблат — капак със златен двуглав орел. По такъв телефон не можеш да се обаждаш, а само да приемаш обаждания или да се опитваш да умиловистиш апарата. Също като с Господ — връзката е едноразсочна. От горе надолу, по вертикала.

Няколко пъти, докато Сергей Василиевич беше още млад и глупав, той вдигна слушалката, без да са му позвънили — просто така, от любопитство, да послуша.

От другата страна на вертикала се чуваше тих звук — приличаше на тоналния сигнал на обикновен човешки телефон, но звучеше някак по-различно, по-извънземно, сякаш пееха кастрати.

Той извади от шкафа стилизирана във формата на брезова цепеница бутилка местна сувенирна и угоднически, плахо поднесе пълна чашка към телефона.

Той мълчеше.

Сергей Василиевич се прекръсти, целуна партийния си билет и вдигна слушалката.

Пълна тишина. Мъртвило.

Сякаш отломка от снаряд беше прекъснала кабела. Ех, ако можеше да допълзи до скъсаното място, да стисне двете краища със зъби и пропусне тока през тялото си... Ако всичко беше толкова просто, както на фронта!

— Не вярвам — упорито, с животинско нежелание да умира, рече той. — Не вярвам!

* * *

Той помнеше онзи ден.

— ДАС „Избори“ — произнесе тържествено и печално Председателят на Избиркома.

Още онзи Председател, предишният... Валентин Иванич. За него човешкият фактор винаги съществуваше, той в никакъв случай не вярваше, че усърдният труд на мазолестите ръце може да бъде заменен от конвейерната работа на машините, и за него имаха значение вечните ценности като три хектара в резервата с ловна хижа в тях. Златен човек беше. А какъв специалист!

Хора в сини гащеризони отнесоха мукавената обвивка и железният агрегат погледна мрачно от ъгъла с червените си очи към Сергей Василиевич.

— „ГазИзбори“? — повтори Сергей Василиевич.

В гласа му се долавяше безкрайното уважение към най-големия енергиен монополист: браво на тях, разширяват се!

— ДАС. Държавна автоматизирана система — обясни му Валентин Иванич.

— А... Защо? — зададе простия въпрос Сергей Василиевич.

— Машина... Не можеш я излъга. Сгъваш бюлетините, тя ги поглъща и веднага научава всички цифри. И незабавно ги изпраща в Москва. Сама изчислява фалшивите, а скоро ще започне да работи съвсем без бюлетини — съобщи му предишният Председател.

— Ама тя така и без хора ще може да работи — непредпазливо се пошегува Сергей Василиевич.

— Ще може — без намек за усмивка потвърди Валентин Иванич. — Новата епоха на демокрацията.

— И какво, няма никога няма да сбърка? — за всеки случай уточни Сергей Василиевич.

— Не.

— И манипулирането на данните е невъзможно? — попита с разузнавачески шепот Сергей Василиевич, за да не го чуят хората в сини гащеризони.

— Невъзможно — унило отвърна Валентин Иванович.

— Но сигурно има някакви начини да я... заинтригуваме? — продължи да опипва почвата Сергей Василиевич.

— Не можете да я заинтригувате. Та това е машина. Няма душа. И разум няма. Само едни статистически алгоритми... Опитайте първо да излъжете компютъра на пасианса „Солитер“...

— Абе аз с техниката изобщо... — призна си Сергей Василиевич. — Секретарката се занимава. И внукът ми добре се оправя.

— Мен вероятно ще ме махнат, Сергей Василиевич — внезапно рече Председателят. — Вие нали, ако има нещо, ще ме прикриете?

— Стига говори глупости, Валка! — отвърна строго онзи.

— Машините никога няма да заменят хората! Ще повоюваме още доста! Чуваш ли ме, желязна гадост?! Ще повоюваме! — И Чистяков заплаши ДАС „Избори“ с юмрук.

* * *

Вратите плавно се разтвориха встрани и гумите на мерцедеса захрущяха по чакъла на вътрешното дворче. Сергей Василиевич се измъкна от командирската задна седалка и тежко изпъна пукация си гръб. Сред върховете на високите, прави борове, които заобикаляха резиденцията като ограда, се разхождаше топъл вятър. Над комина се виеше бял пушек и във въздуха се усещаше вкусният мирис на огън. Щом видяха стопанина си, двете кавказки овчарки с подрязани уши

допълзяха със скимтене, за да му се подмажат точно както самият той беше допълзъл сутринта до Председателя на Избиркома.

Не може да няма начин, каза си Чистяков. Трябва да има. Той изкачи стълбището, влезе през антрето в къщата.

Внукът му — вече съвсем пораснал, но по навик избягал на почивка от бащата генерал в Москва, се пулеше в телевизора с невиджани размери. На екрана железни работи кълцаха на салата хора. Знак, помисли си Сергей Василиевич.

— Какво гледаш? — с неподправен интерес попита той внука си.

— Последния „Терминатор“ — без да откъсва поглед от екрана, отвърна младежът. — Как са нещата, дядо?

— За какво се разказва? — не отстъпваше Чистяков.

— Няма да ти е интересно — отръска се внукът. — За теб донесох „Волга-Волга“.

— За какво се разказва? — повтори ласкаво Сергей Василиевич — със същия тон, с който казваше на кучетата си да легнат на земята.

— За въстание на машините. Как роботите се надигат срещу хората. Вече четвърти филм се бият и хората непрекъснато губят.

Чистяков бръкна в джоба на панталоните си за корвалол: имаше чувството, че сърцето му всеки момент ще изскочи от гърдите.

— А с какво започва всичко? — предпазливо продължи той.

— Ами накратко — започна внукът, като натисна паузата на плейъра и озадачено погледна към Сергей Василиевич, — хората създали един такъв суперкомпютър, който бил съставен от много станции, и го нарекли „Скайнет“. Мислели си, че той ще работи просто като машина, а той развил нещо като изкуствен разум. Съвсем сам. Започнал собствен живот, един вид. И с две думи, обявил война на хората. Абе няма да го разбереш, дядо...

— Защо така мислиш? — прошепна Сергей Василиевич. — Веднага всичко разбрах... И как се борят хората с роботите?

— Ами там има един герой — обясни внукът. — И той някак си трябва да счупи в миналото тоя компютър, в който се е зародил живот... Е, или поне да предупреди другите хора. А самите машини се отпратиха в миналото и се опитаха да му попречат, преди още да е осъзнал всичко... С две думи... Дядо, ти къде?!

* * *

Чартърът закъсняваше.

Шкембести бизнесмени — неразличими един от друг търговци на дървен материал и металурзи — възмутено тикаха в лицето на администраторката тежките си часовници за безброй хиляди евро и настояваха за обяснение.

Сергей Василиевич се беше оградил от останалите с областния вестник и седеше инкогнито. Познаят ли го, или ще започнат да раболепничат (ако слуховете още не са достигнали до тях), или (ако вече знаят всичко) ще застанат на безопасно разстояние от него, сякаш е чумав. Акела изтърва плячката^[1], нали разбирате.

Трябва да се другарува с бъдещия началник, а не с бившия. Законът на джунглата.

Администраторката разстроено пърхаше с ресници, огромни и ярки като крилата на тропическа пеперуда. „Технически неизправности... Бордовата апаратура... Срив на навигационната система...“, дочу Сергей Василиевич през вестникарското платнище.

Ето го. Започва се.

Може би Машината, която е решила да впише Чистяков сред враговете си, сега се опитва да му попречи да се добере до столицата? С влак до Москва се стига за не по-малко от две денонощия... Затова пък във влака няма никаква електроника, каза си Сергей Василиевич. Там даже чая си варят на въглища. Руските влакове са прости, разбираеми и надеждни като сапъорска лопатка.

Дали това е просто параноя? Или да си дочака полета? Мониторите, окачени над кожените дивани във VIP зоната, жално примигнаха, обновиха картината си и всичките в синхрон изкараха съобщението „Москва — НЕТ“.

— Лъжеш — злобно рече на Машината Чистяков.

— Извиняваме се за причинените неудобства — изплашено изчурулика администраторката.

И си отиде заедно с най-наглия бизнесмен някъде зад кулисите — да овъзмездява моралните му щети.

Без да се оглежда, Сергей Василиевич стана от мястото си и с маршова стъпка напусна сградата на летището. Носеше единствено

куфарчето с несесера и снопче бюлетини, обявени за недействителни от опозицията — просто така, като доказателство. В мерцедеса се размърда припичащият се на слънцето шофьор.

Дявол го вземе, каза си Чистяков. Та нали вътре, в тая фашистка консервна кутия, има навигатор. Интелектуална система за управление... Ще получи за миг заповед от космоса и ще го блъсне в някой „Камаз“ с двеста километра в час. Или ще изплюе компактдиска и ще пререже гърлото на стареца. Фасулска работа.

Той освободи шофьора и нае една „четворка“, чиито скоростомер и тахометър не работеха и върху тях бяха залепени иконки с Богородица и свети Николай Чудотворец.

В последния момент успя да се метне във вече потеглящия вагон и тикна в устата на контрольорката една петдесетачка, за да му намери място в някое купе. Засега всичко беше спокойно. Очевидно Машината не беше очаквала от Сергей Василиевич такава бързина и беше зациклила в преработване на плана за действие.

Нищо, нека смята, гадината. Той ще ѝ даде да се разбере.

— Вие вярвате ли, че в компютрите може да се зароди съзнание?
— все пак попита съседа си след двучасово мълчание Чистяков.

Оня го изгледа внимателно, приглаждайки редките си коси. Колелата равномерно потракваха, на масата подрънкваха в подложките си многостенни чаши.

— Аз съм системен администратор. Работя в данъчната инспекция. — Съседът му замълча за кратко. — Вярвам.

— А чували ли сте нещо за системата ДАС „Избори“? — оживи се Сергей Василиевич.

— Казаха нещо в новините... От сорта, че скоро няма да има хартиени бюлетини, ще се гласува с бутон и няма да има никакви машинации. Добра работа — кимна съседът. — В новините го казаха.

— Добре, кажете ми като администратор на администратор — развълнувано рече Сергей Василиевич — може ли в такава система да се пробуди зъл разум?

— Като сътрудник на данъчното, тоест извънредно рационален човек, мога да кажа... — Съседът му отпи от чая си. — В този свят всичко е възможно.

— Та там няма откъде да се вземат тия цифри! — изтърси Чистяков. — Разбирате ли... Логически не мога да разбера как... как

един човек е загубил изборите. Значи Машината сама е решила така. Нали не може да бъде измамена? Ами ако в нея внезапно се е пробудил живот?

— А вие нея... Наранихте ли я по някакъв начин? — попита съседът му, докато изсипваше в чашката си пакетче захар. — Има ли причина да не ви обича?

Сергей Василиевич замълча, докато си припомняше.

Влакът стигна до тъмна, почти изоставена гара и спря.

— Та кой да знае, че е толкова злопаметна — промълви най-накрая Чистяков.

— Ако не друго, паметта им е добра — кой знае защо, се усмихна съседът му. — И всяка година се удвоява. Казват, че скоро на флашка ще се събира повече, отколкото в съзнанието на човека!

— Вие като че ли им се възхищавате на тези машини — рече Чистяков с подозрение.

— И какво чудно има в това? Та аз живея чрез тях! — усмихна се още по-широко системният администратор.

В този момент телефонът му — необичайно голям, с широк екран и множество бутони, като цяло напomniaщ повече на компактен компютър — оживя и пропищя нещо. Съседът прочете съобщението, като закри екрана с гръб от Сергей Василиевич, и прибра телефона в джоба си.

— Да излезем ли в коридора да запалим, докато влакът е на гарата? — Усмивката като залепена не слизаше от някак пластмасовото лице.

— Не пуша — навъси се Чистяков.

— Е, семки да си купим. Или бира — настояваше съседът. Приближаваше полунощ. На перона нямаше жива душа.

— Ами да вървим — неочаквано за себе си кимна Чистяков. Съседът му пръв тръгна по тесния коридор; пердетата на всички купета бяха плътно спуснати, сякаш Сергей Василиевич вървеше не в истински вагон, а по сценична декорация и купето беше изградено само там, където се развиваше действието...

Системен администратор, повтаряше си наум Чистяков. Храни се с машини. Знае, че може да се зароди разум. Пита не съм ли Я наранил по някакъв начин. Навежда на размисъл... После някой му праща заповеди в компютърчето... Гарата е пуста. Семки му се прияли. Бира.

Наемник, продажник. Полицай. Всичко е ясно. Сега ще заведе Сергей Василиевич за семки и в храсталака ще забие нож в ребрата на стареца. И после хоп! — на влака. Към Москва, за да докладва за геройството.

— Ето, лавката работи! — събщи радостно съседът, като надникна от вагона. — Ще се разходите ли с мен? Че ми е страшно сам. А толкова ми се ядат семки!

Влакът протяжно заскърца: още малко и ще потегли.

— С единия крак тук, с другия там! — извърна се съседът.

— Не. Със сигурност няма да успееш да се разчекнеш така — усмихна се мрачно Сергей Василиевич.

— Какво?!

И в този момент още преди системният администратор да се усети какво става, старецът го свали с ъперкът на ръбестия под в коридора, а после го изблъска от влака на платформата. Съседът като че ли падна на главата си. Започна да се изправя — бавно, замаяно — но композицията вече изчезваше в нощта.

— Полицай — изплю се презрително Сергей Василиевич и пое, олюлявайки се, към купето си.

И веднага всичко се обърна на деветдесет градуса.

Под възглавницата на бившия си съсед откри списание, отворено на интересна статия. Репортаж, така да се каже, от мястото на събитието: основателят на корпорацията „Майкрософт“ Бил Гейтс пристигнал лично в Москва... и посетил Централната изборителна комисия!

По някои сведения „Майкрософт“ спечелила закрит търг и помагала на Русия да обзаведе с най-нови информационни системи изборителните участъци и центъра за обработване на гласовете.

Ехе, че тук не става дума просто за разбунтувал се компютър! Тук се подготвя американско нашествие... Сергей Василиевич почувства как вътре в него сякаш се задвижи барабанът на пералня.

Значи американците са заложили такива цифри против него... Но за какво им е той, старецът, който и без това е на доизживяване? Защо точно той стана първата мишена, върху която изпробват адското си оръжие? Какво им беше напакостил? Е, да, Чистяков не обичаше американците и на митинги винаги го заявяваше открито. Но малко ли са онези, които не ги обичат — от Жириновски до Бин Ладен... И

самият Национален лидер също, току ги жегне по своя си афористичен начин. Защо свалят Чистяков?

Може би... Може би се опитват да го свалят — както в „Терминаторът“ — не заради онова, което вече е направил, ами за това, което ще направи в бъдеще?!

Сергей Василиевич дочете статията до края, но разбра единствено, че който и да стои зад експанзията на ДАС „Избори“ в Русия, самата Система или чуждестранни агенти, невидимата война срещу неговата страна вече беше почти спечелена. Железните кутии с червени очи бяха наводнили цяла Русия, вече стояха във всеки районен център и тихо докладваха нещо в Москва. Докладваха на своето началство — гигантска изчислителна машина с хиляди очи. И съвсем скоро тя щеше да им даде заповед.

* * *

Оставаше му само един изход — да завладее Централната избирателна комисия.

През двете денонощия, прекарани във влака, Сергей Василиевич не спа, а подготвяше план за действие. Да се промъкне вътре, да минира навсякъде и да поиска пряка връзка с Президента или още по-добре — с Националния лидер. И нека дойдат камерите! За това трябва да знаят всички.

Сергей Василиевич разбираше: да, това най-вероятно, щеше да е краят на кариерата му. Но онова, което му се беше случило през последните два дни, изведнъж изцяло преобърна приоритетите му. Той разбра, че отново се беше оказал на война — нечувана, невъобразима. И на него, стария войник, сега му се струваше много по-сладко да загине като герой, отколкото да излезе в пенсия.

Да загине, ако не успее да докаже нищо. Тогава, както подобава, ще си отиде сред кълба от дим и пламъци. Но ако успее да убеди ръководството, да изобличи американците или самата Машина... Тогава може би за заслуги пред Родината... Ще го оставят? Та нали тогава и обреклите го на гибел зловещи цифри ще бъдат неверни, и ръководството ще трябва да го признае...

На казанската гара Сергей Василиевич веднага се гмурна в тълпата, нахлупи шапката си ниско над очите и тръгна към метрото.

Въртележката за преминаване на входа злобно изтрака на сантиметър след предишния пътник; първоначално Чистяков приписа и това към коварните замисли на изкуствения интелект, но после викът на дежурния постави всичко на мястото му. Беше забравил да плати!

Добра се до „Покровка“, намери апартамента на сина си и започна да звъни на вратата. Нищо, че е седем сутринта. На война като на война.

— Трябва ми тротил. И противопехотни мини. Спешно — смая той съннения мустакат здравеняк.

— Тате... Какъв тротил? — Онзи примигна и се прозя.

— И „Газела“, за да ги откарам. С останалото сам ще се справя — решително заяви Чистяков. — Гледай да не ме подведеш, синко!

— Чакай, тате. Ще погледна под леглото, може да се въргаля нещо от рождения ден. — Генералът се почеса по чатала и се затътри към стаята.

Сергей Василиевич седна на една табуретка. Избиваше го на сън. Но не заспа: през затворената врата долетя разтревоженото: „... кани се да взривява нещо. Пристигайте бързо...“.

— Юда! — прошепна Чистяков с горчивина.

Без да изслуша до края доноса на сина си — макар да му беше интересно в ЧК ли се жалва, или в лудницата? А може би направо на Машината?! — Сергей Василиевич тихичко затвори зад себе си вратата и влезе в асансьора.

И така, няма взривни вещества.

Нямаше какво друго да направи. А повече не можеше да губи време.

* * *

— В кутиите има динамит! Сградата е завзета! Искам директна връзка с Президента! — изкрещя Сергей Василиевич в звънящия от напрежение високоговорител.

Картонените кутии, натъпкани с хартия и овързани с въжета за подскачане, запълваха равномерно фойето на Централната

избирателна комисия. Върху всяка кутия лежах бюлетини от куфарчето на Чистяков. Охраната сама му беше помогнала да пренесе кутиите от откраднатата „Газела“ във вътрешността: Сергей Василиевич каза, че са пристигнали гласовете, откраднати от демократите, а да не повярваш на това, си е престъпление.

В преброителния център — при самата Машина — така и не го допуснаха; но тъй като всъщност нямаше никакви взривни вещества, то голяма работа. Сега залагаше само на едно — силата на убеждението.

Отвън сградата постепенно беше обградена от милиция, идваше групата „Алфа“, телевизионерите разпъваха спътникови антени.

— Тук има достатъчно, за да отнесе по дяволите целия квартал! — нададе вой високоговорителят. — Аз, Чистяков, Сергей Василиевич, искам пряка връзка с Президента! Имам информация от държавна важност! Ще броя до десет, а после ще отнеса вашата Централна избирателна комисия и всичко, което сте успели да изпонастроите наоколо...

Отвърна му единствено вой на сирени.

— Едно — заплашително произнесе Сергей Василиевич.

— Две. Три.

Трябваше поне ампула с цианкалий в зъба...

— Четири. Пет. Шест...

Макар че сега сигурно снайперистът ще го свали с един куршум в челото и край...

— Седем. Осем...

Осветлението в сградата угасна. Ето, и Машината се намеси...

— Девет...

Вратата се отвори и по пода на фойето се плъзна някакъв предмет, като че ли с шнур, привързан към него. Газ? Бомба? Нещо бяло...

Телефон! Бял телефон с герб!

Апаратът зазвъня. Сирените на улицата млъкнаха почтително.

— Слушам ви — спокойно изрече гласът от другия край на връзката.

— Другарю Президент! Докладва Чистяков! Разкрих заговор! Системата ДАС „Избори“ извършва самостоятелни действия, които не подлежат на контрол от ръководството на нашата страна, Партията и

Правителството! — развълнувано изстреля Сергей Василиевич. — Целта е да се дискредитира избирателната система, да се подрони стабилността в нашата страна!

— Чистяков? Онзи, който... — изненадано започна Президентът.

— Тъй вярно! Същият! — зарадва се Сергей Василиевич. — Имам две версии за случващото се! Първата: системата ДАС „Избори“ действа по своя воля, защото в нея се е зародил изкуствен интелект! Втората: системата ДАС „Избори“ всъщност е агент на влияние, внедрен от американските разработчици на програмното осигуряване! При всички случаи Машината извършва непредсказуеми постъпки... Като се имат предвид бъдещите президентски избори... Няма да се получат свободни и честни... Тя се е ядосала, господин Президент!

— Глупости!

По покрива на Централната избирателна комисия тихо и нежно като с балерински пантофки зашумоля щурмовата група на отряд „А“. На гърдите и челото на Сергей Василиевич се появиха малки червени точки. И макар старецът да знаеше — така посочват мишената лазерните мерници на спецназовските винтовки, на него му се струваше, че сякаш Машината го гледа подигравателно с хилядите си очи.

— Слушай, Чистяков — снижи глас Президентът, — ще ти разкрия една държавна тайна. ДАС „Избори“ не може да оживее. Няма никаква система.

— Ама как?! — разстроено промърмори Сергей Василиевич и бръкна в джоба на панталоните си за корвалол. — Как няма?

— Ами техническите подробности... Почакай, ще дам слушалката на шефа на Избирателната комисия. Чуй го!

— Цялото програмно обезпечение на Машината е една екселска таблица! — радостно съобщи на атентатора самоубиец друг глас — плътен, благоприличен.

— Фина работа! Каквито и цифри да се получат — накрая от всички така или иначе се получават сто процента. Сама ги смята, гадта, представяш ли си? Да речем, че нашата Партия получава осемдесет процента, тогава комунистите ще имат десет и демократите десет. Общо — сто! Ако например нашата Партия получи седемдесет и девет и половина процента, комунистите ще имат дванайсет цяло и седем десети... И тя сама изчислява колко ще получат демократите. А

преди как беше? Започват да броят гласовете директно в ефир — и винаги се получава ту сто и три процента общо, ту деветдесет и осем! Изобщо не излизаха, позор за цялата страна. Но сега американците всичко оправиха. Сега ще имаме истинска демокрация по западен образец. Без грешки и скандали. Гейтс лично донесе дискетата, инсталира я. Електронно гласуване! И бюлетини изобщо не ни трябват. Нужни са само десет бутона с цифри, запетайка и бутон „Въвеждане“. Прогрес — не можеш да го спреш!

— Почакайте... Постоите... А защо са ви всички тези железни кутии в цялата страна? Какво има в тях? — объркан, изхриптя Чистяков.

— За по-солидно — отвърна шефът на Централната изборителна комисия. — И за да всява страх у васалите! А вътре в тях, Чистяков, има лампичка. Светодиодна, последна дума на техниката. За трийсет години стабилност в страната трябва да стигне!

— Сега винаги ще имаме сто процента — включи се Президентът. — Така че ти, Чистяков, не се притеснявай за изборите. Ще ги обезпечим. Няма никакъв бог от машината.

Червените точки се събраха в рояк, успокоиха се и погледнаха право в очите на Сергей Василиевич, право в душата му. Старецът разбра, че всъщност гледа в очите вечността.

— Почакайте... — рече с пресъхнала уста той. — Но щом този бог не съществува... Кой тогава въвежда цифрите?

[1] Цитат от „Книга за джунглата“ на Ръдиард Киплинг. — Бел.прев. ↑

ОТ ДРУГ СВЯТ

Над покривите на Грановитата палата, над камбанарията на Иван Велики, над Държавния кремълски дворец се носеше лек бял дим. Мразовитият въздух миришеше необичайно — като че ли на сгурия, но сладка, странна. По-рано го приписваха на ароматните изпарения от тръбите на „Червеният октомври“. Но шоколадената фабрика отдавна я бяха заменили с апартаменти и галерии. И затова изглеждаше, че въздухът е специално подсладен, за да се потисне някакъв друг, тревожен привкус.

Отец Методий, който беше дошъл да подиша чист въздух за компания на зажаднелия за цигара Зикин, веднага забеляза дима. Обърна се към Зикин, който чупеше една след друга кибритени клечки, и го запита с невинен вид:

— Какво, подгривате ли вече?

Зикин не отговори веднага: първо кой знае защо, потърка голямата значка с държавния трибагренник на ревера на строгия си костюм, после се позагърна. Най-накрая кимна.

— Проверяват изправността. Между другото, от вашите — той кимна към старинната, но все така стройна като Людмила Гурченко камбанария — също се носи дим.

— Камбанарията на Иван Велики не е собственост на РПЦ — меко възрази отец Методий. — През седемнайсега година, сред голямата промяна, вашите си я прибраха.

— А Храмът на Христос Спасител? — не отстъпваше Зикин. — Снощи минах покрай него, бучеше като в Байконур.

— Бдим и се молим по цяла нощ — наведе глава отец Методий. — За спасението на хората от страшната напасть, от гнева Господен.

— А през това време се готвите да си плюете на петите. — Зикин очерта с цигарата си отразяващите яркото декемврийско слънце златни кръстове.

— Ние можем само да се молим, не е по силите ни да предотвратим катастрофата — въздъхна тъжно свещеникът.

— Това е участ на миряните...

— А пък аз си мислех, че когато стане дума за нещо извънземно, точно вие можете да се намесите — изгледа го остро Зикин.

— Уви — поклати глава отец Методий. — Сигурно можете да си представите с каква скръб ще се разделим с тази земя, но понякога няма друг изход.

— Тогава не осъждайте и нас — намръщи се Зикин. — Да влезем вътре, отче. Няма защо да дишаме тая гадост.

Бутафорните екатеринински гвардейци им отвориха портите към огромната зала в бяло и златно, препълнена със солидни граждани, облечени в скъпи костюми, и брадати мъже с черни раса. Между тях сновяха учтиви сервитьори с тежки подноси, но като че ли на събралите се не им беше до ядене. Залата жужеше като гнездо на оси.

Тук имаше и хора с депутатски значки, и министри, и служители в администрацията на президента. Някъде в дъното, обграден плътно от архиепископи и секретари, тихо, но внушително говореше Патриархът. Богатири с прозрачни слушалки в ушите и каменни лица избутваха към изхода задържалия се по-дълго от разрешеното телевизионен оператор.

Високоговорителите запукаха и зашумяха и в залата веднага се възцари тишина. Колоните се събудиха и заговориха: със слаб, достатъчно висок, но много уверен глас. Заради стълпотворението Зикин не можеше да види говорещия, но този глас не можеше да бъде объркан с друг.

— Уважаеми колеги. Приятели. Както знаете, над Земята е надвиснала страшна заплаха. Нашето радиокосмическо разузнаване съобщава за приближаването на небесно тяло... — през тонколоните се чу шумолене на хартия. — Астероид Зет-Хикс 716 А. Теглото му надвишава три хиляди тона и по всички изчисления ще се сблъска с нашата планета само след две седмици...

* * *

— Американските фондови пазари отвориха с пореден спад — загрижено събщи водещата, поглеждайки от телевизора към бедната кухня. — Златно-валутните резерви на Русия тази седмица нараснаха с

милиард и половина долара. Във Владивосток продължават спасителните работи на мястото на срутването на пететажна сграда. „АвтоВАЗ“ обяви за съкращаването на петстотин работни места... И току-що получихме кадри от Кремъл...

Антон Алексеевич запуши с карамелено бонбонче устата на досадно хленчещата внучка, топна картофче в солта и увеличи звука. Раздразнено погледна към постепенно пробуждащия се със свистене чайник, отиде до старата емайлирана кухненска печка и му спря газта. Погледна към мръсния двор, ограден от бели пететажни блокчета, съединени с такива дебели шевове, сякаш ги бяха събирали като чудовището на Франкенщайн от труповете на различни къщи.

— ... тържественият прием на делегатите на Вселенския събор в присъствието на депутати от Държавната дума и членове на Съвета на Федерациите. Уникалното събитие, събиращо първите лица на духовенството с първите лица на държавата...

Антон Алексеевич лисна чай в чашката си с олющено позлатено ръбче и присвивайки очи, се приближи до примигващия екран, замърда устни.

— ... Обсъдиха изхода от икономическата криза, финансирането на социалните програми, поддържането на здрав нравствен и психологически климат в страната...

— Ама това са същите физиономии като отпреди трийсет години — измърмори Антон Алексеевич, като тикна дебелия си пръст в изпъкналия екран. — Някои са умрели, разбира се, някои са пораснали... А ето този... Как му беше... Ето и други. Явно оттам само с краката напред... — въздъхна той.

— И в края на емисията — времето — умиротворяващо му се усмихна телевизионната водеща.

* * *

В залата се разнесоха сдържани аплодисменти. Ръкопляскаха, разбира се, не на новината за това, че в най-скоро време гигантски къс ще се забие като таран в Земята. Не, просто показваха, че са трогнати от неподправения патриотизъм на Президента.

— Да, именно нашата планета — затвърди успеха си говорещият, усетил, че е напипал вярната нотка. — Защото планетата, на която сме се родили всички ние, на която ще се появят на бял свят нашите деца, е наша. И точно затова решението, което взех, след като се посъветвах с Патриарха, не беше никак лесно...

Всички излязоха от залата потиснати, погълнати от собствените си мисли. До последната дума на президентското обръщение Зикин се надяваше, че ще бъде намерен друг изход. Отец Методий, който умърлушено вървеше до него и влачеше полите на расото си из калните локви, мълчеше.

— Какво, не ви ли се ходи на юг? — попита мрачно депутатът свещеника, като кимна към слънцето.

— Ами... Свикнахме тук, там какво — мрачно отвърна отецът. — Хайде, ние някак... Ще се спасим. Жал ни е да изоставим паството.

— Знаете ли, на мен винаги ми е харесвала тази ваша прямота. Никаква двусмисленост — изсумтя Зикин. — „Паство“ произлиза от думата „паст“, нали? А „пастир“ е просто „овчар“, нали? Стадо, изразено на съвременен език.

— Ами да... — кимна разсеяно отец Методий. — Всякак е правилно да се нарича електоратът. Та те нищо не избират, а още по-малък шанс имат да попаднат сред избраните. А вие сте ги доили не по-малко от нас, ако за това намекувате. Само че на вас ви е трябвало едно, а на нас друго. Божието — богу, както казват, кесаревото — кесарю.

— Вие, между другото, също не сте избирали аборигени — отбеляза депутатът.

— Ама поне не сме си играли игрички с тях. От векове им внушаваме, че властта е дадена от Бога. Че вие все не можете да се кротнете...

— Стига, отче. А сега какво ще правим? Досадно е всичко това.

— А на нас как ни е! — плесна с ръце другият. — Тъкмо отново се договорихме по човешки с вас — той не сдържа неволната си усмивка, — тъкмо започнахме да забравяме за обидите... Натрупани за седемдесет години. Тъкмо вярата на паството започна да укрепва... Потече като река...

— И при нас тече — почеса се по главата Зикин. — Износа уредихме... Отново укротихме електората срещу сравнително малък

процент. Ех! Какъв ти процент! Разнесохме по магазините кренвирши да не чакат на опашка, и по-евтин йогурт. Е, и уиски или каквото там пият, за да се успокояват.

— Според мен не пият уиски — отвърна със съмнение отец Методий. — Според мен пият вино, макар че не бих се заклеял в това.

— Няма значение — махна с ръка депутатът. — В страната имаше разцвет, всички си купуваха немски коли, почивка — Сейшелите, с частни джетове... И на тях добре — и на нас нормално.

— Ама не, ние откога ви предупреждаваме, че всичко ще свърши така? Още преди двайсет години започнаха да строят станции и совалки из цялата страна — възрази свещеникът.

— Да се готвят за напускане. Но се надявах на вас. На технологията. Смятах, че ще успеете да го отблъснете.

— Ако беше само един метеорит — въздъхна Зикин. — А това е само флагманът на безкрайна армада... Хиляди и хиляди. Просто така се е случило, че Земята е попаднала на пътя им. Та ние, нали знаете, и без това отклонявахме вниманието им, доколкото бе възможно. Направихме всичко да не им обръщат внимание аборигените, за да не изпаднат в паника. Постарахме се да ги ангажираме с друго. С тази криза например... Цените пак скочиха. Но и вие само полза имате от това. Електорат, лишен от ресурси, по естествен път се превръща в паство. Свършат ли парите, духовното побеждава материалното.

— Да, последната година се оказа богата — призна си другият.

— Уви, всичко хубаво има свойството да свършва — тъжно обобщи депутатът.

Двамата излязоха през портите на Спаската кула и се отправиха към паркинга, където под пушеците ги очакваха подобни една на друга черни коли.

— Приятен събеседник сте вие, отче. Даже ми е някак странно да се сбогувам с вас. — Зикин протегна ръка на отец Методий.

— Нали чухте — смирено сви рамене свещеникът. — Ръководството ни взе такова решение. Пълна евакуация.

— И сега накъде? У дома? На Южния кръст? — Депутатът погледна към издигащия се в далечината мощен силует на храма Христос Спасител.

— Да. В нашия скромнен ковчег... и на юг, както се изразихте вие — кимна отецът, уловил погледа на Зикин.

— А ние към Голямата мечка — кой знае защо обяви Зикин, сякаш отец Методий не го знаеше.

— Какво пък — усмихна му се свещеникът. — Ако наминете към нашия край, добре сте дошли, както се казва. Вкъщи, сам разбирате, ще изглеждат малко по-различно... Надявам се, че няма да се изплашите от някакви си там пипалца.

— А вие сигурно ще успеете да надникнете в душата ми под хитиновата обвивка — усмихна се депутатът.

— Някога непременно ще се срещнем. — Отецът внезапно отдаде подигравателно чест по мускетарски и двамата се засмяха.

* * *

Евакуацията започна след три денонощия. Точно в четири през нощта сладникавият дим, който продължаваше да се издига над Кремъл, се увеличи, сгъсти се и обгърна в мъгла Цар Топ и Цар Камбана, дворците и музеите, запълни огромното пространство между кремълските стени докрай и изплува отгоре.

Земята забуча неистово. Предмостната кула се разтърси като куче, което се е върнало от разходка и отръсква мократа си козина, завибрира, от нея изведнъж се свлече тухлената обвивка и се разкри излят корпус сякаш от метал, но странен, с цвета на разтопено олово, без шевове и илюминатори. След Предмостната последва Боровицката, после Арсеналната и Сенатската... Всички освен Спаската.

Подчинявайки се на нечут сигнал, скритият в първата кула кораб, който дори не приличаше на ракета, а на изправен вертикално цепелин, се откъсна от асфалта, от паветата и безшумно се издигна в небето. След него стартираха и останалите кули, а кремълската стена заприлича на беззъба старческа челюст.

В този миг над града се разнесе невъобразим рев. Горделиво, като се освобождаваше бавно от бетонните плочи и отръскваше мазилката и позлатата си, над Москва се издигаше кораб с гигантски размери, даже не линеен кораб, а нещо невиждано досега. Излиташе храмът „Христос Спасител“. След него, пропусайки титана напред, се изстреляха десетки малки спасителни совалки, скрити в параклисите и манастирите, във всевъзможните видове църкви.

След четвърт час столицата просто не можеше да се разпознае: градът сякаш беше сполетян от съдбата на Дрезден. Непоклатими останаха само Спаската кула и камбанарията на Иван Велики. По средата между тях бяха застинали две самотни фигурки.

— Простете ми, ако нещо — каза Президентът. — Ще ви разбера, ако все още ни имате зъб заради онази история с Никон и за трийсет и седма...

— Ама вие какво... Отдавна е забравено — усмихна се в брадата си Патриархът. — Нали в края на краищата доста добре се сработихме.

И двамата се сбогуваха, като се усмихнаха един на друг топло и не съвсем искрено — както Сталин на Рузвелт в Ялта. Президентът се шмугна в една странична врата на Спаската кула, Патриархът се изкачи по ажурната стълбичка в древната камбанария.

След миг две ослепително ярки звезди се изстреляха нагоре и се изгубиха сред останалите.

ПРЕДИ И СЛЕД

Август се оказа изненадващо мек и благоприятен. Свирепите сибирски комари, които обикновено точно в този месец разгръщаха последното си решително настъпление срещу човечеството, този път бяха отнесени нанякъде от играта на циклоните.

Вярно, че преди две седмици имаше леко земетресение, но в сравнение с миналогодишния августовски пек и горските пожари, които едва не бяха погълнали и Борисовка, и съседно Грязево, и самия районен център Мантурово, трусовете изглеждаха като неправдоподобно леко наказание. Все едно си очаквал десет години затвор при строг режим, а си се отървал с три години условно.

Най-неприятното беше това, че сега се беше изгубил сигналът на телевизора.

— Как ли е там сега Андрюша... — се тюхкаше Ангелина Степановна, докато човъркаше в земята с гумения накрайник на бастуна си.

Откакто спряха да получават вести за Андрюша, решиха да преместят вечерните седенки в двора на Нина Прокофиевна, особено след като комарите вече не досаждаха.

— Напълниха му главата с глупости — поклати глава Анна Павловна. — Един такъв рошав, сякаш от седмица не си е мил главата, и някакъв мърляв е станал. Преди повече ми харесваше. Спретнат беше, а сега пфу! Макар че от цял век не съм го виждала.

— Затова пък заглади косъма. На кого му беше притрябвал такъв хърбав? — почти се усмихна Нина Прокофиевна.

— А последния път нали разказваше нещо... За оня младеж, дето случайно застрелял приятелчето си с бащината пушка! А после позвънил на бащата на убитото и му казал: е, прощавай, ако искаш. И край! Следващия път, вика, ще доразкажем всичко. И ето! — разгорещи се Ангелина Степановна.

— Нищо, само да се върне Анатолий от районния център, и ще стане ясно какво се е случило там — заяви уверено Нина

Прокофиевна.

В селото имаше само два телевизора.

Единият — стар, съветско производство, грижливо покрит с изплетена от бели конци кръгла покривчица, стоеше на по-четно място в хола на Анна Павловна. Той играеше ролята на олтар под иконостаса от пожълтели овални фотоснимки с обветрените от времето лица на покойните ѝ съпруг и родители и с лъскавите правоъгълничета с розовите физиономии на внуците, които живееха с родителите си в районния център.

Вторият — с Напълно Плосък Екран и надпис Made in Indonesia^[1] — беше докарала от града миналото лято дъщерята на Нина Прокофиевна.

„Хоризонтът“ на Анна Павловна беше винаги тъмен и празен, тъй като се беше счупил безнадеждно преди трийсет години и не го бяха изхвърлили единствено от пенсионерска солидарност. Но плодът на японския индустриален колониализъм в страните от Югоизточна Азия работеше добре и всеки ден Нина Прокофиевна тържествено повдигаше паяжината от плетени дантели и предпазливо натискаше копчето на дистанционното.

През зимата поклонничеството на съседките ѝ у тях започваше още от сутринта: по централния канал обясняваха как правилно да се дозира урината, за да се избавим от остеохондрозата, и убедително показваха как се борят метастази с помощта на сурово месо. Лятно време от сутринта трябваше да се бърза за зеленчуковата градина, но пък вечерта можеха да поохкат над невероятните истории за човешките страсти, съчинени на по цигара марихуана от сценаристите на втория „Малахов“.

Новини в селото гледаше само Анатолий, останалите не вярваха на никакви политици и не се интересуваха твърде от московските информационни абстракции. Веднъж в годината, когато президентът според слуховете обещавахе да вдигне пенсиите, се случваше да пуснат програма „Време“, за да се уверят в това. За да не се окажат в неудобно положение пред зловнатата пощальонка, която веднъж на два месеца носеше от районния център пликите с редките банкноти, криволичейки с велосипеда си „Орле“ покрай дупките на единствения път.

Но извънредното повишение вече се беше случило преди мартенските избори и през август дори най-отявлените оптимисти не очакваха нищо хубаво от Москва. Няма ли новини — майната им. От тях само разстройство на стомаха се получава, а за политиката винаги ще излъжат, това го знаеха всички в селото още от времето, когато телевизорът „Хоризонт“ тъкмо беше изваден от кашона с надпис „Не преобръщай“.

— Ама ето го, идва! — надигна се от пейката далекогледата Анна Павловна. — Анатолий! Толя!

Куриерът, изпратен да научи истината в районния център, гледаше боязливо напред и държеше неуверено кормилото. Отначало искаше да облегне зловонния си мотопед на оградата, но после размисли и съобщи от портичката, без да се приближава на опасно разстояние:

— Ретранслаторната кула е паднала! Казват, че скоро ще я вдигнат. Когато друснало, излетяла из основи. Дотогава — никакъв телевизор!

— Виж ти! — плесна с ръце Анна Павловна.

— Влизай, Толя, защо стоиш там. — Нина Прокофиевна опря ръце на кръста си и с усилие се изправи на крака. — Имам пирожки, за внука ги опекох.

— Благодаря... — Анатолий духна върху юмука си, закашля се и поклати глава. — Не съм гладен! В Мантурово ме нахраниха.

— При твоите ли ходи? — присви очи Ангелина Степановна, без да забелязва укорителния поглед на Анна Павловна.

— Аха. — Анатолий кимна неопределено и за всеки случай даде газ с ръчката, за да намекне, че разговорът се проточва и вече трябва да тръгва.

— Може пък водчица да ти наля, а, Толя? — Стопанката на дома с пъшкане се затътри към шкафа с прашни стограмови многостенни чаши.

Той потръпна, но устоя. Ако сега беше сутрин, нямаше да е толкова непоколебим. Но времето на законната трезвеност отминаваше и пред мисления поглед на Анатолий вече се мяркаше костеливият призрак на запоя. Точно железният принцип: да не пие повече от три дни подред — му позволяваше да балансира изящно на границата на

алкохолизма през всичките тези години, докато съучениците и колегите му се отдаваха в самозабрава на алкохолния делириум.

Нина Прокофиевна сви рамене и седна обратно. Анатолий козирува и потегли, оставяйки след себе си разпокъсани облачета от сладникави бензинови изпарения. Дъщерята, зетят и двамата внуци граждани, които бяха дошли за ваканцията при баба, бяха отишли да се къпят на реката и трябваше да се върнат за вечеря. Нина Прокофиевна беше успяла да опече пирогите сутринта, а беше още рано да слага картофите на огъня: оставаше време и за умствени дейности.

— За всичко лъже — заяви тя.

— За своята хубавица? — сепна се задрямалата Ангелина Степановна.

— Изобщо за всичко — категорично заяви Нина Прокофиевна.
— Не е ходил в Мантурово.

— Ами къде е бил? Нали с мотоциклета ходи.

— Валя ли вчера дъжд? Валя. Пътят от Грязево до Мантурово е дупка до дупка, след дъжда не локви, ами същинско блато се получава. А мотоциклетът на кучия му син е чист — разобличи авантюриста Нина Прокофиевна. — Значи не е ходил по-далеч от Грязево.

— Че какво да търси в Грязево? — Ангелина Степановна приглади вълнената си пола. — В Мантурово поне си има приятелка, тамошна учителка.

— Скарали са се — възрази авторитетно Анна Павловна.

— Как така не знаеш?

— Че кога успяха? Нали миналата седмица ходи при нея...

— Никъде не е ходил. От месец не е бил при нея! Казва — при Наташа, а пък ходи в Грязево.

— А в Грязево какво има?

— Приятел има там, Витка рижия. В дъскорезницата работи. Който лега в затвора.

— Аз какво, Витка ли не познавам? — опита се да възстанови позициите си уличената в некомпетентност Анна Павловна. — Който ми кара дървата за зимата?

— С Витка е бил. Сигурна съм — с прокурорска убеденост заключи Нина Прокофиевна.

— На тебе Таня ли ти докладва, какво? — намръщи се Анна Павловна.

Стопанката имаше един коз в ръкава: пощальонката, която открито презираше всички жени, виждаше в проницателната и подозрителна Нина Прокофиевна равна на себе си и понякога споделяше с нея клюки от живота в Грязево и Мантурово. Лошо беше само, че тая година селяните не се подписваха за нищо, а пенсията, колкото и да се стараеха партията и правителството да уредят плащането ѝ, идваше в Борисовка не по-често от веднъж на два месеца. Юнската закъсняваше, а за августовската можеха изобщо да не мечтаят.

— По-добре щеше да е друга новина да донесе — оплю информаторката си Нина Прокофиевна.

— Ами да... С два месеца и половина закъсняват. С какво ще си купуваме макарони?

Честно казано, с четирите хиляди пенсионерски рубли в Борисовка не можеше да се купи нищо. Построеният от бели бетонни тухли кооперативен магазин се намирал в Грязево и боядисаните със зелена маслена боя червени рафтове бяха поравно заредени с фалшива водка, консерви от сайра в собствен сос, традиционните кутии със захар на бучки и разфасован в хартиени пакети булгур. Водката не се ползваше с особена популярност, но захарта за разлика от нея изчезваше на мига, тъй като във всяка втора къща си имаше казан за варене. Всичко останало можеше да се отгледа в зеленчуковата градина или да се смени за нещо със съседите. Нина Прокофиевна имаше кокошки и плодна градина, Анна Павловна — обнадеждаващи прасенца и два декара зеленчукова градина, Ангелина Степановна — неотдавна отелила се крава и парници с домати.

Тренирани от продължилите години реформи, жителите на Борисовка, Грязево и което и да е друго руско селце можеха с лекота да преминават на автономен режим, независим от държавата, като от всички слабости си позволяваха единствено традиционната руска носталгия по сервилата.

Нина Прокофиевна стриктно заделяше половината от увеличената си пенсия и веднъж на четири месеца изпращаше събраното от пощата в Мантурово на децата в града. Ангелина Степановна харчеше всичко за елда и захар, защото вече беше отпразнувала седемдесет и петия си рожден ден и за това време неведнъж се беше поучавала от горчивия си опит. Анна Павловна

държеше спестяванията си в плик зад иконката на Николай Чудотворец, която висеше в спалнята ѝ, и потреперваше при всеки неестествен полъх в старата си къща от страх да не я оберат. И за трите нередовното подаяние беше по-скоро знак на принадлежността на селото им към някаква необятна държавна цялост.

Макароненият въпрос, който си беше изцяло реторичен, увисна във въздуха. Лятото се беше оказало добро, в парниците се бяха разраснали истински краставично-тиквени джунгли и фалангите измити трилитрови буркани чакаха сигнала за настъпление: зимата нямаше да е гладна.

Мазохистичната природа на руската жена не ѝ позволява да говори за това, което е добре, а за онова, което не достига.

— Скучно е без Андрюша — върна се към любимеца си Ангелина Степановна. — Кога ще го върнат?

— Как да знаем — разпери ръце Нина Прокофиевна. — Онзи кучи син излъга, никъде не е ходил. Сега само ако помоля зетя да се разходи да попита... Ама дали ще се съгласи по този път? И без това вече се скъса да ругае...

Корейските конструктори, разбира се, нямаше как да предвидят суровите условия, при които ще бъде експлоатирано отрочето им. То всъщност се държеше добре, като се имаше предвид, че е строено според корейските разбирания, но за мантуровските пътища изобщо не ставаше. Но зетят на Нина Прокофиевна, който беше взел за него потребителски кредит, нямаше намерение да подлага новия автомобил на нечовешки експерименти. Беше направил голяма услуга на съпругата си, когато се съгласи да тръгнат с колата из този страховит пущинак.

И той, както останалите жители на Борисовка, в първите дни преживяваше тежко липсата на телевизия и всяка вечер натискаше машинално и обречено бутона на дистанционното на купения от него за тъщата телевизор. Качи се даже на покрива, за да провери нацвъканата от врани антена. Напразно: Напълно Плоският Екран показваше само ефирни снежинки и приключенията на сътрудниците от отдел „Убийства“, които първата седмица им липсваха до болка, постепенно започнаха да се забравят.

След като претегли всички за и против, зетят се отказа да ходи в Мантурово и там да проведе разследване на обстоятелствата за

изчезването на Малахов и сериалните кукли. Третата седмица за Андриюша тъгуваше вече само сантименталната Ангелина Степановна. Четвъртата, когато роднините на Нина Прокофиевна трябваше вече да натоварят колата и да потеглят обратно за града, иззад хълма се появи човек на подрънкващ стар велосипед.

— Пенсията — предположи Анна Павловна, като се изправи и остави в браздата тенекиената лейка.

— Война! — развика се отдалеч разпенената пощальонка.

* * *

Вместо обичайните вече цветни „Аргументи“ в чантата ѝ се въргаляха зле отпечатани фронтови сводки. Макар всъщност да нямаше никакъв фронт, пък и войната да беше приключила преди три седмици. И колкото и да четяха страниците, отпечатани с размазващо се тъмносиво мастило, никой от жителите на Борисовка не можеше да разбере как залпът на китайските крилати ракети по Тайван е могъл да доведе до изстрелването на американски междуконтинентални балистични ракети към Пекин, което е било неправилно преценено в единцовския бункер на РВСП и предизвикало ответен удар по САЩ, след което...

Земетресението отпреди месец се беше оказало отглас от чудовищните взривове, които за час бяха превърнали в прах и пепел всички големи европейски, американски и азиатски градове. Всичко се беше случило толкова бързо, че нито правителствата, нито военните командвания бяха успели да се евакуират. Държавите, засегнати от атомната стихия, вече от месец не съществуваха. За Грязево, да не говорим пък за Борисовка, в районния център си бяха спомнили едва сега.

Листчето премина през ръцете на всички и обезкървено падна на пейката. Хората се гледаха разстроено и се опитваха да намерят нужните думи: да опровергаят, да повярват, да утешат. Но в главите им незнайно защо се въртяха съвсем неуместни мисли...

— Андриюша — ама как така... — прикри уста със загрубялата си длан Ангелина Степановна.

— И какво, сега няма ли да има пенсии? — опитваше се да осъзнае Анна Павловна.

— Няма да се наложи да връщам кредита — почти нечуто добави зетят.

— Ами как ще живеем сега? — изхленчи Ангелина Степановна.

В надвисналата тишина се чуваше как подрънква камбанката на шията на кравата ѝ, с плътен алт зажува първият адаптирал се към новия живот комар. А може би до Борисовка най-последно беше долетяло ехото на звука от скъсването на невидимите струни, които се точеха през цялата огромна страна от Останкино и я крепяха благодарение на единството от мисли и чувства на толкова различни един от друг граждани.

— Ами както сме живели досега, така ще е и занапред — внезапно обяви Нина Прокофиевна. — Какво толкова се е променило?

[1] Направено в Индонезия. — Бел.прев. ↑

Разпознаване, обработка и начална корекция: WizardBGR

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.